

A.T. Zatikyan

Economics in English

YEREVAN - 2007

A. T. Zatikyan

Economics in English

**Անգլերեն լեզվի ուսումնական ձեռնարկ
տնտեսագիտական բուհերի համար**

**Учебное пособие по английскому языку для
экономических вузов**

**ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԱՄԱԼՍԱԳՐԱՆԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ
ԵՐԵՎԱՆ - 2007**

**YEREVAN STATE UNIVERSITY PRESS
YEREVAN - 2007**

ՀՏԴ 802 0
ԳՄԴ 81 2 Անգլ
2

**Տպագրվում է Հայաստանի Պետական Տնտեսագիտական
համալսարանի Գիտական Խորհրդի որոշմամբ**

**Recommended by the Scientific Council of Armenian
State University of Economics**

*գրախոսներ՝ տնտեսագիտ դոկտ. պրոֆ Ա. Մարկոսյան
բան գիտ թեկն դոց Շ. Պարոնյան*

2 000 **Զատիկյան Ա. Թ.** Economics in English (Անգլերենի
ուսումնական ձեռնարկ տնտեսագիտական բուհերի հա-
մար) Եր. Երևանի համալս. հրատ., 2007-2008 էջ

This textbook is primarily designed for students majoring in economics, as well as for those individuals, who are interested in economics and are eager to expand their knowledge of English in this sphere

Ձեռնարկը նախատեսված է տնտեսագետ ուսանողների տնտեսու-
թյան տարբեր ոլորտներում աշխատող մասնագետների ինչպես նաև անգլերեն
լեզվով հրատարակված մասնագիտական գրականությունից օգտվել ցանկա-
ցողների համար

Учебное пособие предназначено для студентов экономических вузов и
колледжей, а также для тех, кто интересуется экономикой и хочет расширить
свои знания английского языка в этой области

2 4602020102 2007 թ.
704(02)17

ISBN 978-5-8084-0837-1 © Զատիկյան Ա. 2007

Preface

This textbook is primarily designed for students majoring in economics, as well as for those individuals who are interested in economics and are eager to expand their knowledge of English in this sphere

The textbook aims to help students read and understand economic literature, conduct valuable business correspondence and various sorts of negotiations and discussions in English.

The textbook includes 4 sections. Section 1 consists of 17 lessons. Each lesson is accompanied by vocabulary notes in English-Armenian-Russian and subsequent exercises. The notes contain economic terms and most commonly used word combinations, which in conjunction with the exercises facilitate a thorough understanding of the provided material.

Section 2 provides supplementary reading assignments, designed to complement and expand the knowledge acquired in section 1

Section 3 is designed to develop the required skills of modern-day business language. It provides some of the most commonly used expressions in business correspondence, in combination with model business letters and dialogues.

Section 4 provides a comprehensive glossary in English-Armenian-Russian.

Ձեռնարկը նախատեսված է տնտեսագետ ուսանողների տնտեսու-
թյան տարբեր ոլորտներում աշխատող մասնագետների ինչպես նաև
անգլերեն լեզվով հրատարակված մասնագիտական գրականությունից
օգտվել ցանկացողների համար

Ձեռնարկը նպատակ ունի օգնելու ուսանողներին օգտվել անգլերեն
հրատարակվող մասնագիտական գրականությունից, խմբագրելի և
երկխոսությունների միջոցով ծանոթանալ գործարար թղթակցություննե-
րին և գրագրություններին ինչպես նաև զարգացնել տարբեր թեմանե-
րով բանակցություններ վարելու ունակություններ

Ձեռնարկը բաղկացած է 4 բաժնից: Առաջին բաժինը կազմված է 17
դասերից: Ամեն դասին հաջորդում են անգլերեն-հայերեն-ռուսերեն եռա-
լեզու բառակազմակերպություններ ու վարժություններ: Բառակազմակեր-
պություններն ընդգրկում են տերմիններ և գրականության մեջ հաճախակի
օգտագործվող արտահայտություններ: Վարժությունների բազմազանու-

թյունը նպաստում է ներկայացվող նյութի էլ ավելի խորը և համակողմանի ընկալմանը

Երկրորդ բաժնում գետնոված են ընթերցանության համար լրացուցիչ տեքստեր, որոնք բովանդակությամբ լրացնելով առաջին բաժինը և լինելով դրա օրգանական շարունակությունը՝ նպաստում են նյութի բազմակողմանի ուսումնասիրմանն ու յուրացմանը

Երրորդ բաժինը բաղկացած է գործարար նամակագրությունից՝ ինչպես նաև դրա ճիշտ կազմմանը նպաստող համապատասխան բառակապակցությունների առանձին սմուշներից, քիզներին վերաբերող երկխոսություններից՝ Այս բաժնի նպատակն է զարգացնել գործարար լեզվի իմացությունը

Չորրորդ բաժինը ներկայացնում է անգլերեն-հայերեն-ռուսերեն եռալեզու բառարան

Предисловие

Учебное пособие предназначено для студентов экономических вузов и колледжей, а также для тех, кто интересуется экономикой и хочет расширить свои знания английского языка в этой области. Учебное пособие ставит целью помочь студентам в чтении и понимании экономической литературы, проведения деловой переписки, переговоров и дискуссий на английском языке.

Это учебное пособие включает 4 раздела. Раздел 1 состоит из 17 уроков, сопровождаемых трехязычным притекстовым словариком (английский - армянский - русский) и упражнениями. Словарик включает экономические термины и широко используемые словосочетания данного текстового материала. Разнообразие упражнений в сочетании с притекстовым словариком способствует более глубокому и тщательному усвоению представленного материала.

Раздел 2 включает материал для дополнительного чтения, предусматривающий расширение изученного в разделе 1 материала.

Раздел 3 имеет целью развитие языковых навыков в сфере делового общения, включая множество выражений, широко используемых в деловой переписке, образцы деловых писем и диалоги.

Раздел 4 представляет собой трехязычный англо-армянско-русский словарь.

Section 1

LESSON 1

The Nature of Economics

Economics is the study of how society chooses to use scarce resources to produce goods and to distribute them for consumption. This definition raises certain issues that are key to understanding economics: 1. *resources*, 2. *goods and services* and 3. *allocation of both resources and products*.

Resources

A nation's resources consist of 3 broad areas: natural resources, capital resources and labor resources.

Natural resources are provided by nature in limited amounts; they include oil, coal, natural gas, timber, water and minerals. Natural resources must be processed to become a product or to be used to produce other goods or services. For example, trees must be processed into lumber before they can be used to build homes, shopping malls and schools.

Capital resources are goods produced for the purpose of making other types of goods and services.

Some capital resources, called *current assets*, have a short life and are used up in the production process. These resources include fuel, raw materials, paper and money. Long-lived capital resources, which can be used repeatedly in the production process, are called *fixed capital*. Examples include factory buildings, personal computers and railroad cars.

Labor resources represent the human talent of a nation. To have value in the labor force, individuals must be trained to perform either skilled or semiskilled work.

Goods and Services

A nation's resources are used to produce goods and services that will meet people's needs and wants. *Needs* are goods and services people

must have simply to exist. *Wants*, on the other hand, are things they would like to have but do not absolutely need for survival. Such items as food, clothing, shelter and medical care are needs; video recorders, cassettes, fashionable clothes, and luxury vacations are wants.

A person's wants can be unlimited as soon as one want is satisfied, another is created. Even wealthy people tend to have unlimited wants. Henry Ford was once asked how much money it would take before a person would stop wanting more. He readily answered "Just a little bit more."

Goods and services produced - each product manufactured each service offered - are designed to meet needs and satisfy wants of consumers. Businesses start and operate hoping to produce some item or service that the public will like well enough or need badly enough to buy. Considering that people have many needs plus an almost unlimited list of wants, is it possible to satisfy all of the population's needs and wants? The answer is no.

Allocation

Allocation is the process of choosing how resources will be used to meet a society's needs and wants; it includes the distribution of products to consumers.

Resources allocation. All countries face the age-old economic problem of limited resources and unlimited wants. We all know, for example, that the supply of oil and natural gas in the United States is a limited natural resource. Even the amount of capital resources, such as corporate stocks and bonds that can be raised during a specific period, is limited.

Because we live in a world in which the quantity of all resources is limited, we must make choices, we have to answer three fundamental economic questions:

- What goods and services will be produced, and in what quantities?
- How will goods and services be produced, and by whom?
- Who will use the goods and services?

Once these questions are answered, we have a basis for choosing how our resources will be used, how they will be allocated to best satisfy consumers' wants and needs. The issue of allocation is not limited to scarce resources. It also involves the distribution of goods and services to the consumer.

Vocabulary Notes

to produce goods - ֆաբրիկաներ արտադրել, производить продукцию
goods and services - ֆաբրիկաներ և ծառայություններ, товары и услуги

natural resources - բնական ռեսուրսներ, природные богатства
labor resources - մարդկային (աշխատանքային) ռեսուրսներ, людские (трудовые) ресурсы

capital resources - կապիտալ ռեսուրսներ, капитал компании, собственные фонды

to meet smb's wants - բավարարել ինչ-որ մեկի պահանջմունքները, удовлетворять чьи-то потребности

to meet smb's needs - բավարարել ինչ-որ մեկի կարիքները, удовлетворять чьи-то нужды

on the one hand - մի կողմից, с одной стороны

on the other hand - մյուս կողմից, с другой стороны

for example - օրինակի համար, например

both and - այնպես ինչպես, և և, как... так и... и, и.

raw materials - հումք, сырье

unlimited wants - անսահմանափակ պահանջմունքներ, неограниченные потребности

to satisfy wants - բավարարել պահանջմունքները, удовлетворять потребности

wealthy people - հարուստ մարդիկ, состоятельные люди

just a little bit more - ավելի քան մի քիչ էլ, просто еще немного

to manufacture products - արտադրել ֆաբրիկաներ(արտադրանքներ), изготавливать товары (продукцию)

shopping mall - առևտրի կենտրոն, торговый пассаж

current assets - ընթացիկ ակտիվներ, текущие активы

fixed capital - հիմնական կապիտալ, հիմնական միջոցներ, основной капитал, недвижимый капитал, основные средства

to offer services - առաջարկել ծառայություններ, предлагать услуги

to start (a) business - քիզնես սկսել, начать коммерческую деятельность (бизнес)

to operate (a) business - րիզնես վարել, вести коммерческую деятельность (бизнес)

to need badly enough - բավականաչափ խիստ (շատ) կարիք ունենալ, крайне (очень сильно) нуждаться

resources allocation - ռեսուրսների տեղաբաշխում, распределение ресурсов

to face (a) problem - խնդրի առջև կանգնել, столкнуться с проблемой

an age - old economic problem - դարավոր(հին) տնտեսական խնդիր, вековая (старая) экономическая проблема

limited resources - սահմանափակ ռեսուրսներ, ограниченные ресурсы

supply of oil - նավթի առաջարկ, предложение нефти

natural resources - բնական ռեսուրսներ, природные богатства

corporate stocks and bonds - կորպորատիվ բաժնետոմսեր և պարտատոմսեր, корпоративные акции и облигации

quantity of all resources - բոլոր ռեսուրսների քանակը, количество всех ресурсов

to make a choice - ընտրություն կատարել, делать (сделать) выбор

scarce resources - սակավ, հազվագյուտ ռեսուրսներ, редкие ресурсы

railroad car - երկաթուղային վագոն - железнодорожный вагон

Exercises

1. Read the following international words and translate them:

economics; natural gas; product natural resources; capital resources; personal computer; talent; production process; cassettes; fundamental; energy process; minimal.

2. Give Armenian equivalents for:

to distribute goods; to process natural resources; to include; fixed capital; current assets; valuable to produce goods; just a little bit more; fashionable clothes; luxury vacations; to face a problem; to stop wanting more; list of wants; to make choices; in what quantities; scarce resources; to consist of; definition; human talent; either . or; medical care; as soon as; to include; such as.

3. Find English equivalents for the following in the text:

Ի՞նչ է հասարակությունն ընտրում օգտագործել սակավ ռեսուրսներ, պաշարներ երեք լայն ոլորտներ դրանք ներառում են այլ տեսակի ապրանքների պատրաստման նպատակով այն պահանջում է առանց մարդկային ռեսուրսների պահանջվում է նվազագույն վերապատրաստում դա կբավարարի մարդկանց կարիքները ու պահանջմունքները մյուս կողմից նրանք կցանկանան ունենալ այնպիսի ապրանքներ ինչպիսիք են հենց որ մի պահանջմունքը բավարարվում է մեկ ուրիշը առաջանում է բավականաչափ խիստ կարիք ունենալ, ի՞նչպես պետք է օգտագործվեն այս սակավ ռեսուրսները ապրանքների բաշխումը սպառողներին մենք բոլորս գիտենք որոշակի ժամանակահատվածում բոլոր ռեսուրսների քանակը սահմանափակ է երեք հիմնական տնտեսական հարցեր լավագույն ձևով բավարարել սպառողներին բնական ռեսուրսները պետք է վերամշակվեն, որպեսզի վերածվեն ապրանքի

4. Study the following words and use them in the sentences of your own:

process - n ['prouses] 1 գործընթաց, պրոցես, ընթացք процесс

process - v ['prə'ses] մշակել обрабатывать

subject - n ['sʌbdʒikt] 1. թեմա, առարկա, նյութ тема, предмет

subject - v [səb'dʒekt] 1 հպատակեցնել, ենթարկել 2. ներկայացնել подчинять, подвергать, предоставлять

object - n ['ɒbdʒikt] 1. առարկա 2 նպատակ предмет 2. цель

object - v [əb'dʒekt] առարկել возражать

present - n [preznt] 1 ընծա, նվեր подарок

present - v [pri'zent] 1. նվիրել 2. ներկայացնել дарить 2. представить

5. Translate the derivatives of the following words:

to distribute - distribution - distributor - distributive

economy - economic - economist - economical

to consume - consumption - consumer

to produce - producer - production - productive - productivity

limit - limitation - limited

Section 1 / Lesson 1

6. Study the synonyms of the word "goods" and use them in the sentences of your own.

Goods, commodity, article, items, merchandise, product ware (s).

7. Match the words on the left with the words and definitions on the right.

1. Wealthy	1. wide
2. amount	2. work, labor
3. goods	3. for instance
4. to meet	4. restricted
5. for example	5. rare
6. to include	6. quantity
7. to benefit	7. items
8. limited	8. to involve
9. scarce	9. basic
10. broad	10. to satisfy
11. fundamental	11. rich
12. job	12. to receive good

8. Translate the following paying attention to:

a) participle II phrases:

each product produced for consumption; each service offered;
scarce resources used in production; commodities needed for life:

b) participle I phrases:

hoping to produce high quality goods; allocating resources;
involving all these questions; satisfying people's material and
cultural requirements

c) Passive constructions:

natural resources must be processed; they can be used;
individuals must be trained; a person's wants can be unlimited

9. Translate the following sentences paying attention:

d) to the meaning of the underlined words.

1. Production is the total process by which a company produces
goods or services. 2. Natural resources must be processed to
become a product. 3. They were given the subject for the report.

Section 1 / Lesson 1

4. When will you subject your plans to our consideration? 5. These are the things which have been subjected to great changes. 6. This is the list of compulsory subjects. 7. I would like to make a list of all the needed items. 8. The well-known owner-managers are too numerous to list. 9. Is that all the luggage you are taking? 10. That is the problem which greatly interests me. 11. That's how they could solve that problem. 12. A nation's resources are used to produce goods and services that will meet people's needs. 13. A market is a place where people meet with the aim of buying and selling. 14. Capital resources are goods produced for the purpose of making other types of goods and services. 15. Titles are always written with capital letters. 16. When will the capital construction take place?

e) to the usage of the verbs "to be" and "to have"

1. We have to answer three fundamental economic questions. 2. Production has four aims. 3. Production has taken place. 4. We are to solve the problem. 5. What is economics? 6. Land is used to include all kinds of natural resources. 7. The project is being discussed at present.

10. Paraphrase the following sentences:

1. This definition raises certain issues. 2. Even wealthy people tend to have unlimited wants. 3. We have to answer three economic questions. 4. Individuals must be trained to perform different sorts of work. 5. Goods and services are produced to meet consumer's needs and wants. 6. Natural resources are provided by nature. 7. Natural resources include oil, coal, and natural gas. 8. Allocation of goods and services is complicated.

11. Answer the questions about the text

1. What does economics study?
2. What issues does the definition of economics raise?
3. What do a nation's resources consist of? Characterize each of them.
4. What are the three fundamental economic questions?
5. What is allocation? What does the issue of allocation include?

LESSON 2

Kinds of Economics

Economics is a social science that seeks to arrange and describe the production, distribution and consumption of wealth. The major divisions of economics include microeconomics, and macroeconomics, the word micro and macro are Greek words meaning small and large, respectively. Microeconomics deals with the behavior of consumers, producers, and markets. In microeconomics we talk of individual industry, firm, or household.

We measure the price of specific product, the number of workers employed by a single firm, the revenue or income of a particular firm or household, or the expenditures of a specific firm.

In microeconomics we examine the trees, not the forest.

Books at how individual markets work and how individual producers and consumers make their choices and with what consequences. This is done by analyzing how relevant prices of goods are determined and the quantities that will be bought and sold.

Microeconomics addresses questions such as the followings: How can a small business owner maximize his or her profits? How should a consumer spend income in order to receive the highest level of satisfaction?

These are just a few of the issues that the micro economist would consider.

Macroeconomics focuses on aggregates. Macroeconomics examines either the economy as a whole or its basic subdivisions or aggregates such as the government, household, and business sectors. An aggregate is a collection of specific economic units treated as if they were one unit. Macroeconomics speaks of such economic aspects as total output, total employment, total income, aggregate expenditures, and the general level of prices in analyzing various economic problems. No or very little attention is given to specific units making up the various aggregates. Macroeconomics examines the forest, not the trees.

Section 1 / Lesson 2

The macro - micro distinction does not mean that every topic can be readily labeled as either macro or micro; many topics and subdivisions of economics are rooted in both. Example while the problem of unemployment is usually treated as a macroeconomic topic (because unemployment relates to aggregate spending), economists recognize that the decision made by individual workers in searching for jobs and the way specific product and labor markets operate are also critical in determining the unemployment rate.

Vocabulary Notes

Consumption of wealth - հարստության բարիքների սպառում, потребление богатства, благ

Social science - հասարակական գիտություն, социальная наука

To deal with - գործ ունենալ, առնչվել, иметь дело с кем-либо

Behavior of consumers - սպառողների վարքագիծը, поведение потребителей

Single firm - առանձին որոշակի ֆիրմա, отдельная фирма

The number of workers - աշխատողների թվաքանակը, количество рабочих

Specific product - որոշակի, առանձնահատուկ արտադրանք, специфический (особенный, особый) продукт

To determine prices - որոշել գները, устанавливать цены

To address questions - հարցեր ուղղել, задавать вопросы

A small business owner - մանր ձեռնարկատեր, владелец малого бизнеса

To spend profit (income) - ծախսել շահույթը (եկամուտը), тратить прибыль (доход)

High level - բարձր մակարդակ, высокий уровень

Level of satisfaction - բավարարվածության մակարդակ, уровень удовлетворенности

A few of the issues - հարցերից մի քանիսը, некоторые из проблем

As a whole - ամբողջությամբ վերցրած, в целом, в общем

To focus on - կենտրոնանալ, сосредоточиться, сконцентрироваться

Basic subdivisions - հիմնական ենթաբաժիններ, основные подразделения

Subdivision of economics - տնտեսագիտության ենթաբաժին, подраздел экономики

Government sector - պետական հատված, государственный сектор

Macroeconomic topic - մակրոտնտեսական թեմա, макроэкономическая тема (предмет, обсуждения)

Business sector - քաղաքական հատված, сектор бизнеса

Total output - արտադրության արտադրանք, արդյունք, валовый выпуск, все производство, вся продукция, общий объем производства

Total employment - լրիվ զբաղվածություն, полная занятость

Total income - ամբողջական եկամուտ, համախառն արտադրանք, общая сумма дохода, валовый доход

To make up - կազմել, составлять

Level of prices - գների մակարդակ, уровень цен

Various aggregates - տարբեր ամբողջական ցուցանիշներ, различные сводные показатели

Unemployment problem - գործազրկության խնդիր, проблема безработицы

To search for a job - աշխատանք փնտրել, искать работу

Labor market - աշխատանքի շուկա, рынок труда; спрос и предложение труда

Unemployment rate - գործազրկության մակարդակ, уровень безработицы

As if - կարծես թե, как будто

Aggregate expenditures = Aggregate spending - ամբողջական ծախսեր, совокупные расходы

Relate to - վերաբերել, иметь отношение

Exercises

1. Translate the following international words:

macroeconomics, microeconomics, specific product, economic aspect, aggregate, examine, economist, critical, individual, firm, analyze, address.

2. Give Armenian equivalents for:

to seek; to analyze; to measure the price; the number of workers; with what consequences; to examine the economy; to analyze the production; every topic; to make up various aggregates; macroeconomics examines; the problems of unemployment; the number of workers; to address questions; in determining; the highest level of satisfaction; such as the following

3. Find the equivalent for the following in the text:

որը փորձում է վերլուծել և նկարագրել բաշխումը տնտեսագիտության հիմնական ենթաբաժիններն ընդգրկում են միկրոտնտեսական առնչվում է սպառողների վարքագծի հետ հատուկ արտադրանքի գինը առանձին ֆիրմայի եկամուտը ինչպես են անհատ սպառողները կատարում իրենց ընտրությունը ինչպիսի արդյունքներով վերլուծելով թե ինչպես են ապրանքների գները սահմանվում ինչպես պետք է սպառողը ծախսի իր եկամուտը ստանալ բավարարվածության ամենաբարձր մակարդակ մակրոտնտեսական հիմնված է ընդհանրական ցուցանիշների վրա մակրոտնտեսական ուսումնասիրում է տնտեսությունը ամբողջությամբ վերցրած այնպիսի տնտեսագիտական տերմիններ, ինչպիսիք են ամբողջական արտադրանքը լրիվ զբաղվածությունը շատ քիչ ուշադրություն է դարձվում որոշակի միավորներին որպես ամբողջություն անհատ աշխատողների կայացրած որոշումներ աշխատանք փնտրելիս

4. Find in the text nouns corresponding to the following verbs. Arrange them in pairs and translate them:

to satisfy; to produce; to distribute; to consume to subdivide; to divide; to employ; to collect.

5. Find in the text all the word combinations containing the words: total; individual; firm.

6. Match the words and arrange them in pairs.

1. major	1. definite, characteristic of a thing
2. expenditures	2. to look for, to seek

3. to relate	3. basic
4. to receive	4. to be concerned with
5. to focus	5. expenses
6. to search	6. to investigate, to look at
7. examine	7. subject of discourse, conversation
8. specific	8. to concern
9. topic	9. to get
10. to deal with	10. to concentrate

7. Paraphrase the following sentences.

- Economics is a social science that seeks to analyze and describe the production, distribution, and consumption of wealth.
- Microeconomics deals with the behavior of consumers, producers and market.
 - How are the prices determined?
 - Macroeconomics focuses on aggregates.
 - Macroeconomics examines either the economy as a whole or its basic subdivisions
 - The way specific product and labor markets operate are also critical in determining the unemployment rate
 - Economists recognize that the decisions made by individual workers in searching for are critical

8. Study the synonyms and use them in the sentences of your own.

1. To consider

To consider=to regard համարել - полагать

To consider=to think over մտածել խորհել - размышлять

To consider=to take into account; to take into consideration
 հաշվի առնել, նկատի ունենալ - принимать в внимание
 учитывать

2. Just

Just=merely պարզապես попросту

Just=exactly at this moment ճիշտ; հենց նոր հենց հիմա - как раз, только что

Just now= right now - հենց նոր, հենց հիմա, հիմա - только что, сейчас

Just=fair; honest; right - արդար; արդարացի; ճշմարիտ, ճիշտ
 честный, справедливый, порядочный: как раз, именно

3. To seek

To seek= to look for= to search for - փնտրել - искать

To seek=to try=to attempt - փորձել, ջանալ - пытаться, стараться

9. Translate the following paying attention to

a) participle I phrases

Examining some aspects of economy; dealing with the behavior of consumers; making their choices

b) participle II phrases

The number of workers employed by a single firm; a collection of specific economic units treated as if they were one unit; the decision made by individual workers

c) Gerund

It's crucial in determining the unemployment rate; this is done by analyzing various aspects of economy; what is the best way for solving that problem.

10. Put questions to the text.

11. Divide the text of the lesson into necessary logical parts. Find the key sentence in each part containing the main information.

12. Summarize the text.

LESSON 3

Economic goals

All economic systems, no matter of what kind they are, are supposed to have some goals. If economic policies are designed to achieve certain economic goals, then we need to recognize a number of goals which are widely accepted in many countries. They include: economic growth, full employment, economic freedom, equitable distribution of income, economic security, balance of trade.

1. Economic growth The production of more and better goods and services more simply, develop a higher standard of living. People want to enjoy higher standards of living this year than last and most hope that their children will be even more prosperous than they are.
2. Full employment Suitable jobs should be provided (available) for all citizens who are willing and able to work.
3. Economic efficiency Achievement of maximum benefits at minimum cost using the limited productive resources available.
4. Price level stability Avoid large upswings and downswings in the general price level, that is, avoid inflation and deflation. If, on the average, prices rise or fall rapidly, people may become confused about how much their wages will buy, or whether to consume now or invest in hopes of future returns.
5. Equitable distribution of income No group of citizens should face stark poverty while others enjoy extreme luxury. Equity is another word for fairness. If disparities between the rich and the poor are enormous, a few may enjoy great luxury while most people live in misery.
6. Economic freedom Business executives, workers and consumers should enjoy a high degree of freedom in their economic activities.
7. Economic security Provision should be made for those who are chronically ill, disabled, handicapped, aged or otherwise unable to earn minimal levels of income.

Section 1 Lesson 3

8. Balance of trade - we seek a reasonable (overall) business in our international trade and financial transactions.

Although most of us might accept these goals as generally stated, we might also disagree substantially on their specific meanings. What are, "large" changes in price level? What is a, "high degree" of economic freedom? What is an, "equitable" distribution of income? How can we measure precisely such abstract goals as, "economic freedom"? These objectives are often the subject of spirited public debate.

Also, some of these goals are complementary; when one is achieved, some other one will also be realized. For example, achieving full employment means eliminating unemployment, which is a basic cause of inequitable income distribution. But other goals may conflict or even be mutually exclusive. They must entail trade-offs, meaning that to achieve one we must sacrifice another. For example, efforts to equalize the distribution of income may weaken incentives to work, invest, innovate, and take business risks, all of which promote economic growth. Taxing high-income people heavily and transferring the tax revenues to low-income people is one way to equalize the distribution of income. But then the incentives to high-income individuals may diminish because higher taxes reduce their rewards for working. Similarly, low-income individuals may be less motivated to work when government stands ready to subsidize them.

When goals conflict, society must develop a system of priorities for the objectives it seeks. If more economic freedom is accompanied by less economic security and more economic security allows less economic freedom, society must assess the trade-offs and decide on the optimal (best) balance between them.

Vocabulary Notes

Economic goals - տնտեսական նպատակներ, экономические цели
A number of - մի շարք, много, целый ряд

Widely accepted - լայնորեն ընդունված, общепринятый

Economic growth - տնտեսական աճ, экономический рост

Standard of living - կենսամակարդակ, уровень жизни

Full employment - լրիվ զբաղվածություն, полная занятость

The rich and the poor - հարուստները և աղքատները, богатые и бедные
Suitable job - հարմապատասխան աշխատանք, соответствующая работа
Economic efficiency - տնտեսական արդյունավետություն, экономическая эффективность
Upswings and downswings - վերելքներ և անկումներ, подъемы и спады
Maximum benefit - առավելագույն շահույթ, максимальная прибыль
At minimum cost - նվազագույն ծախսերով, с наименьшими расходами
Price level stability - գների կայուն մակարդակ, стабильность уровня цен
Economic freedom - տնտեսական ազատություն, экономическая свобода
In misery - չքավորության մեջ, в нищете, в бедности
Business executives - բարձրաստիճան մենեջերներ, կառավարիչներ, выше управляющие менеджеры
A high degree of freedom - ազատության բարձր աստիճան, высокая степень свободы
Economic activity - տնտեսական գործունեություն, экономическая активность
To enjoy freedom - օգտվել, վայելել ազատություն, наслаждаться свободой
Equitable distribution of income - եկամտի արդարացի բաշխում, справедливое распределение доходов
Extreme luxury - ծայրահեղ շքեղություն, чрезмерная роскошь
To face poverty - բախվել աղքատությանը, столкнуться с бедностью
Economic security - տնտեսական անվտանգություն, экономическая безопасность
Level of income - եկամտի մակարդակ, уровень доходов
To earn income - վաստակել եկամուտ, получать доход
Balance of trade - առևտրի հաշվեկշիռ, торговый баланс
International trade - միջազգային առևտուր, международная торговля
Financial transactions - ֆինանսական գործարքներ, финансовые операции
To achieve a goal - հասնել նպատակին, достигать цели
To realize a goal - իրականացնել նպատակը, осуществлять цель

To eliminate unemployment - վերացնել գործազրկությունը, устранять безработицу
Basic cause - հիմնական պատճառ, основная причина
To entail trade-off - հանգեցնել փոխզիջման, повлечь (привести) к компромиссу
To take a business risk - առևտրային ռիսկի դիմել, идти на деловой риск
High income people - բարձր եկամուտ ունեցող բնակչություն, население, имеющее высокие доходы
Tax revenue - հարկային եկամուտ, доход от налогов, налоговые поступления
Low income people - ցածր եկամուտ ունեցող բնակչություն, население, имеющее низкие доходы
To reduce reward - կրճատել խրախուսումը, վարձատրությունը, уменьшить вознаграждение
To some extent - որոշակի չափով, до некоторой степени
At (on, upon) the average - միջին հաշվով, в среднем

Exercises

- Read and translate the following international words:**
 economic system; efficiently; stability; maximum; minimum; productive resources; general inflation; group; chronically; balance; financial.
- Give Armenian equivalents for:**
 certain; to recognize, to include; economic growth; to be aged; to be disabled; to avoid; available; to be willing; economic security; luxury; mutual; exclusive; complementary; to point out; to transfer; tax revenue; to seek; objectives; price stability; suitable jobs; to avoid; upswings and downswings; enormous; fairness; equity; confused; freedom.
- Find English equivalents for the following in the text:**
 բոլոր տնտեսական համակարգերը որոշակի տնտեսական նպատակներ որոնք լայնորեն ընդունված են շատ երկրներում եկամտի արդարացի բաշխում, ազատության առավելագույն աստիճան անկարող լինել վաստակելու եկամտի նվազագույն մա-

կարդակ երբ մի նպատակին հասել են հիմնական պատճառ կոնֆլիկտային նպատակներ հարկերի հավաքումը կրճատում է անծի պարզևատրությունը, վարձատրությունը, հավասարեցնել եկամտի բաշխումը բարձր եկամուտ ունեցող մարդիկ, մարդիկ տառապում են շատ բանվորներ չեն կարող գտնել աշխատանք ցանկալի է ավելի բարձր կենսամակարդակ այն փնտրվում է

4. Find all the word combinations with the word “economic” and use them in the sentences of your own.

5. Give antonyms to the following words:

minimum, higher, misery, rapid, to fall, employment, equal, low-income people, more, ill, upswings, able.

6. Match the words on the right with the words and definitions on the left:

1. to transfer	1. to lower
2. to design	2. to liquidate, to abolish
3. to eliminate	3. essential, vital
4. to reduce	4. to plan
5. to assess	5. to estimate
6. standard	6. fair
7. substantial	7. to move, to send from one person. place to another
8. equity	8. old
9. equitable	9. level
10. aged	10. fairness
11. subject	11. topic, theme
12. debate	12. discussion, argument

7. Paraphrase the following sentences:

1. People suffer when many workers cannot find jobs and many manufacturing plants and much machinery sit idle.
2. If disparities between the rich and the poor are enormous, a few may enjoy great luxury, while most people live in misery.
3. Which is a basic cause of inequitable income distribution?
4. Suitable jobs should be available for all willing and able to work.
5. When basic goals conflict, society has to develop a system of priorities for the objectives it seeks.

8. Translate the following sentences paying attention to the underlined words:

1. We need to recognize a number of goals which are widely accepted in many countries.
2. A large number of people are involved in the production of these goods.
3. Statistics is a science of collecting, classifying and using numbers which express facts.
4. There is a general agreement between the numbers of the company.
5. What's the general goal of the new program?
6. In general marketing directs the flow of goods and services from producers to consumers.
7. Generally speaking production aims at producing both goods and services.
8. The employment of statistical methods is of great importance for the correct understanding of economic problems.
9. Achieving full employment means eliminating unemployment.
10. What's the basic cause of poverty?
11. Those changes caused great difficulties in all spheres of economy.

9. Answer the questions:

1. What goals should people recognize?
2. What do economic goals include?
3. How can economic goals be characterized?
4. What's the employment of economic goals in people's life?

LESSON 4

The Importance and Role of Economics

A basic understanding of economics is essential if we are to be well-informed citizens. Most of today's political problems have important economic aspects: How vital is it that we balance the budget? How can we make the social security retirement programme financially secure? Why do we continue to have large international trade deficits? How can we best reduce pollution? What must we do to keep inflation in check? What can be done to boost the country's productivity and economic growth? Are existing welfare programs effective and justifiable? Do we need to reform our tax system? How should we respond to growing market dominance by a few firms in some sectors of the economy?

As voters, we can influence the decisions of our elected officials in responding to such questions. But knowledge at the polls requires a basic working knowledge of economics. And a sound grasp of economics is even more helpful to the politicians themselves.

Economics lays great stress on precise, systematic analysis. Thus, studying economics helps students improve their analytical skills, which are in great demand in the workplace. Also, the study of economics helps us make sense of the everyday activity we observe around us. How is it that so many different people, in so many different places, doing so many different things, produce exactly the goods and services we want to buy? Economics provides an answer.

Economics is a vital discipline. It is of practical value in business. An understanding of the basics of economic decision-making and the operation of the economic system enables business managers and executives to increase profit. The executive who understands when to use new technology, when to merge with another firm, when to expand employment, and so on, will outperform the executive who is less quick at such decision-making. The manager who understands the causes and consequences of recessions-downturns in the overall economy-can make more rational business decisions during these periods

Section 1 / Lesson 4

Economics helps consumers and workers make better buying and employment decisions. How can you spend your limited money income to maximize your satisfaction? How can you hedge against the reduction in the dollar's purchasing power that accompanies inflation? Is it more economical to buy or lease a car? Should you use a credit card or pay cash? Which occupations pay well? Which occupations are most immune to unemployment?

Similarly, an understanding of economics makes for better financial decisions. Someone who understands the relationship between budget deficits and interest rates, between foreign exchange rates and exports, between interest rates and bond prices, is in a better position to allocate personal savings successfully. So, too, is someone who understands the business implications of emerging new technologies.

In spite of its practical benefits however, you should know that, economics is mainly an academic, not a vocational subject. Unlike accounting, advertising, corporation finance, and marketing, economics is not primarily a how-to make money area of study. A knowledge of economics will help you run a business or manage personal finance, but this is not its primary objective. In economics, problems are usually examined from the social, rather than the personal, point of view.

The production, exchange, and consumption of goods and services are discussed from the viewpoint of society as a whole, rather than from the standpoint of one's bankbook.

As a social science, economics examines the behavior of individuals and institutions engaged in production, exchange, and consumption of goods and services.

Vocabulary Notes

To be well - informed - լինել լավ տեղեկացված, быть хорошо осведомленным

Social security - հասարակական անվտանգություն, ապահովություն, социальная безопасность

International trade deficit - միջազգային առևտրի դեֆիցիտ, дефицит международной торговли

To keep in check - հսկողության տակ վերցնել, держать под контролем

In spite of - չնայած, несмотря на

From the viewpoint (of) = from the standpoint (of) - տեսանկյունից, տեսակետից, с точки зрения

Rather than - ոչ թե, но не; а не

To reduce pollution - կրճատել աղտոտումը, сокращать загрязнение

To boost productivity - բարձրացնել արտադրողականությունը, повысить производительность

Economic growth - տնտեսական աճ, экономический рост

Tax system - հարկային համակարգ, налоговая система

To respond to such questions - պատասխանել այդպիսի հարցերին, отвечать на такие вопросы

Elected officials - ընտրված պաշտոնյաներ, выборные должностные лица

To have a working knowledge (of) - գործնականում տիրապետել, практически владеть

To lay great stress = emphasize - շեշտել, ընդգծել, հատուկ նշանակություն տալ, придавать особое значение

Precise analysis - ճշգրիտ, ճիշտ, վերլուծություն, точный анализ

To be in great demand - մեծ պահանջարկ ունենալ, иметь большой спрос

Vital discipline - կարևոր, էական դիսցիպլինա (գիտության ճյուղ), важная дисциплина (отрасль науки)

To provide an answer - ապահովել պատասխանը, обеспечить

To improve skills - բարելավել հմտությունները, улучшать навыки

To be in great demand - մեծ պահանջարկ ունենալ, иметь большой спрос

To make sense - իմաստը հասկանալ, понять смысл

To enable executives (managers) - հնարավորություն տալ ղեկավարներին, давать возможность руководителям

To increase profit - բարձրացնել շահույթը, увеличить прибыль

To expand employment - բարձրացնել զբաղվածությունը, повысит занятость

So on - և այլն, и так далее

Economic system - տնտեսական համակարգ, экономический строй

Causes of recession - անկման պատճառները, причины спада

Consequences of recession - անկման հետևանքները, последствия спада

Purchasing power - գնողունակություն, покупательная способность, платежеспособность

Welfare programme - բարեկեցության ծրագիր, программа по улучшению бытовых условий (благосостояния)

Budget deficit - բյուջեի դեֆիցիտ, дефицит бюджета

Exchange rate - տարադրամի փոխանակման կուրս, валютный курс

Interest rate - տոկոսադրույք, процентная ставка

To make better - լավացնել, բարելավել, улучшить

To maximize one's satisfaction - մեկի բավարարումը առավելագույնի հասցնել, максимизировать удовлетворение чьих - то потребностей

Limited money income - սահմանափակ դրամական եկամուտ, ограниченный денежный доход

To lease a car - մեքենա վարձակալել, арендовать машину

Credit card - վարկային քարտ, кредитная карта

To pay cash - կանխիկ վճարել, платить наличными

To be in a position to do (something) - ի վիճակի լինել անելու (որևէ բան), быть способным сделать (что - либо)

To allocate personal savings - բաշխել անձնական խնայողությունները, размещать личные сбережения

Exercises

1. Translate the following international words or word combinations into Armenian.

sectors; credit cards; budget deficit; technology; tax system; political problem; analysis; academic; corporation finance; social; personal; finance; examine; institutional; analytical skills; business manager; accompany; inflation.

2. Give Armenian equivalents for:

to be well-informed; pollution; in check; growing; essential; vital; social security; existing welfare programme; to respond; to observe; to provide an answer; exactly; understanding; to merge; overall economy; behavior; unlike; science; viewpoint; area of study;

advertising; vocational; however; as voters; knowledge; to require; in spite of; a vital discipline; so on.

3. Find English equivalents for the following in the text.

բարձրացնել տնտեսական աճը. առկա բարեկեցության ծրագրերը արդյունավետ են. տնտեսության որոշ ճյուղերում. որպես ընտրողներ. տնտեսագիտության հիմնական հասկացություն. պատասխանելով այսպիսի հարցերին. դուք ինչպե՞ս կարող եք օգտագործել ձեր սահմանափակ դրամային եկամուտը. դուք կօգտագործե՞ք. գնե՞լ. թե վարձակալել մեքենա ո՞վ է հասկանում կապը բյուջեի դեֆիցիտի և տոկոսադրույքի միջև լինել ավելի լավ դիրքում միջազգային առևտրի դեֆիցիտ. հսկել ինֆլացիան. բայց դա նրա առաջնային նպատակը չէ երբ օգտագործել նոր տեխնոլոգիա. ո՞ր մասնագիտություններն են լավ վարձատրվում. հասարակության տեսանկյունից. ավելի լավ բաշխել անձնական խնայողությունները. գործնականում տիրապետել տնտեսագիտությանը. ո՞ր մասնագիտություններն են ամենազգայունը գործազրկության նկատմամբ:

4. Find from the text:

a) nouns of the following verbs:

to pollute; to decide; to operate; to employ; to reduce; to occupy.

b) adverbs of the following adjectives:

financial; exact; similar; primary.

5. Match the words and definitions:

1. to merge	1. exact
2. to enable	2. to combine with another firm
3. vital	3. to increase
4. to boost	4. necessary, highly important, essential
5. quick	5. chiefly
6. cause	6. rapid
7. mainly	7. protection, state of safety
8. objective	8. reason

9. consequence	9. to make able. to supply with means
10. precise	10. a person in a administrative position
11. executive	11. result, effect
12. to respond	12. aim
13. security	13. to answer

6. Paraphrase the following sentences.

- Economics is a vital discipline.
- What can be done to boost the country's productivity and economic growth?
- Economics lays great stress on precise systematic analysis.
- It enables business managers to increase profit.
- The manager should understand the causes and consequences of recessions.
- Which occupations pay well?
- How should we respond to growing market dominance in some sectors of economy?
- Economics provides an answer.

7. Translate the following sentences paying attention to the underlined words.

- What measures should be taken to keep inflation in check?
- How long will it take you to check the financial statement of this company?
- It's essential to understand the relationship between budget deficits and interest rates, between foreign exchange rates and exports.
- How can the current economic growth rate be characterized?
- The rate of output greatly depends on labor productivity
- A worker's qualification is reflected in his rates of pay.

8. Study the word combinations containing the word "rate" and use them in the sentences of your own.

Interest rate - տոկոսադրույք. процентная ставка

Exchange rate - տարադրամի կուրս, валютный курс

Wage rate=pay rate - աշխատավարձի դրույք, ставка заработной платы

Rate of employment - զբաղվածության մակարդակ, уровень занятости

Rate of unemployment - գործազրկության մակարդակ, уровень безработицы

Rate of profit - շահույթի նորմա, норма прибыли

Economic growth rate - տնտեսական աճի տեմպ, темп экономического роста

Discount rate - զեղչման (տոկոսա)դրույք, հաշվարկման դրույք, ставка дисконта, учетная ставка

Tax rate - հարկման դրույք, налоговая ставка

9. Put questions to the text.

10. Summarize the text.

LESSON 5

Why Study Business

Business involves the exchange of goods, services and money for mutual benefit or profit. We need to study business because:

1. **We have become so interdependent on others, both individually and as a nation.**

No matter how independent we may be, almost everyone depends on others. Few people today produce everything they need or use; a complex division of labor has encouraged us to not be self-sufficient. For example, you buy food at the local supermarket; you drive a car manufactured in Michigan. You go to schools built by carpenters, bricklayers, and cement workers.

2. **Increasing globalization of business will bring many opportunities.**

The new era of business performance in an international market place will require business leaders who know how to start, operate and sustain businesses. Business negotiations, joint ventures between companies in different countries, travel across borders, investment across geographical boundaries, and working for foreign-owned enterprises are becoming commonplace. To function in such a world each of us must understand the principles of business.

3. **We strive to maintain and improve our standard of living.**

Standard of living describes the amount of goods and services that an average family or individual views as necessary.

4. **Coping with change**

Business is dynamic-always changing. Coping with both predictable and unpredictable events can be easier, more efficient, and less traumatic if we understand business. Prices increase or decrease, products are added, needs change, services are created to meet needs, laws are passed, and unexpected events occur-for example, the October 19, 1987

(major), and October 13, 1989 (minor), stock market crashes. These all have been a part of the dynamic business.

5. We will be able to separate fact from fiction in business issues.

Understanding business also prevents our accepting misconceptions, misinformation, and inaccurate data as truth

Vocabulary

To study business - ուսումնասիրել բիզնեսը, изучать бизнес

Exchange of goods - ապրանքների փոխանակություն, обмен товаров

Exchange of services - ծառայությունների փոխանակություն, обмен услугами

No matter - կապ չունի, նշանակություն չունի, неважно, не имеет значения

Division of labor - աշխատանքի բաժանում, разделение труда

Increasing globalization of business - բիզնեսի աճող գլոբալացում, растущая глобализация бизнеса

Local supermarket - տեղական հանրախանութ, местный супермаркет

International market place - միջազգային շուկա, международный рынок

Business leader - ձեռնարկության ղեկավար, руководитель предприятия

To sustain (a) business - պահպանել բիզնեսը, поддерживать бизнес

To operate (a) business - վարել բիզնես, вести бизнес

Business negotiations - գործնական բանակցություններ, деловые переговоры

Joint venture - համատեղ ձեռնարկություն, совместное предприятие

Foreign - owned enterprises - արտասահմանյան ձեռնարկություններ, иностранные предприятия

The principles of business - բիզնեսի սկզբունքները, принципы бизнеса

Standard of living - կենսամակարդակ, жизненный уровень

The amount of goods - ապրանքների քանակը, количество товаров

Predictable events - կանխատեսելի իրադարձություններ, предсказуемые события

To pass a law - ընդունել օրենք, принимать закон

Section 1 / Lesson 5

Unexpected events - անսպասելի իրադարձություններ, неожиданные события

Stock market - արժեթղթերի շուկա, ֆոնդային բորսա, рынок ценных бумаг, фондовая биржа

Dynamic business - դինամիկ բիզնես, динамичный бизнес

Business issues - գործարար հարցեր, деловые вопросы

Inaccurate data - ոչ ստույգ տվյալներ, неточные сведения

To cope with - հաղթահարել, преодолеть

Exercises

1. Read and translate the following international words:

nation; local supermarket; service; leader; bottle; dynamic; business; globalization; era; function; principles; standard; fact; fiction; efficient; accurate; complex.

2. Give Armenian equivalents for:

to involve; mutual benefit; to study business; no matter; division of labor; to buy food; business negotiations; joint ventures; foreign - owned enterprises; to function in such a world; as necessary; predictable and unpredictable events; to add products; to accept misconception; as truths; to occur; increasing globalization; to become common-place standard of living

3. Find English equivalents for the followings in the text:

փոխադարձության համար, բիզնեսը ներառում է ապրանքների, ծառայությունների կամ փողի փոխանակությունը մեզ հարկավոր է ուսումնասիրել բիզնեսը, մենք դարձել ենք այնքան փոխկախված մյուսներից գրեթե բոլորը կախված են մյուսներից քիչ մարդիկ այսօր բարդ աշխատանքի բաժանում ինչպես վարել բիզնեսը գործարար բանակցություններ ընկերությունների միջև մենք ջանում ենք պահպանել և բարձրացնել մեր կենսամակարդակը ապրանքների և ծառայությունների քանակը (ծավալը), բիզնեսը դինամիկ է կանխատեսելի և անկանխատեսելի իրադարձություններ գները բարձրանում կամ իջնում են պահանջմունքները փոփոխվում են օրենքները ընդունվում են ան-

սպասելի իրադարձությունները տեղի են ունենում. տարանջատել
փաստը ֆիկցիայից.

**4. Change the meaning of the following words using the prefixes:
Arrange them in pairs and translate them:**

un - practical; able; expected; employment; predictable

In - dependent; dependence; ability directly, direct; accurate

mis - to inform; information; to read; to print; to judge; to understand;
understanding.

Im - possible; moral; polite.

Inter - dependent; dependence; change; connected.

Ir - regular; rational.

**5. Study the synonyms of the word "labor". Use them in the sentences
of your own.**

1. Work; labor; job; employment

6. Translate the word combinations containing the word "labor":

labor productivity; means of labor; object of labor; skilled labor; paid
labor; necessary labor; universal labor; semiskilled labor; useful labor;

7. Match the words and arrange them in pairs:

1. to occur	1. level
2. to pass (a law)	2. to begin
3. to sustain	3. correct
4. to operate	4. information
5. standard	5. to adopt
6. to start	6. to happen, to take place
7. accurate	7. to run
8. data	8. to keep, to keep alive
9. to involve	9. to work, to act
10. to strive	10. to include
11. to function	11. to try hard, to make effort
12. to increase	12. enterprise
13. to manufacture	13. to consider
14. to improve	14. to make or become better in quality,
standard, value

15. business

15. to produce

16. to view

16. to rise, to go up

8. Paraphrase the following sentences.

1. Business involves the exchange of goods, services or money.
2. You drive a car manufactured in Michigan.
3. Business leaders know how to start, to operate business.
4. Few people today produce everything they need.
5. We strive to improve our standard of living.
6. Laws are adopted.
7. Prices increase or decrease.
8. Understanding business also prevents our accepting misinformation.

9. Translate the following sentences paying attention to:

a) phrases with participle I.

buying food at the local supermarket; accepting accurate data;
finding new sources of information

b) phrases with participle II.

a car manufactured in Michigan; schools built by workers; facts
separated from fiction; laws passed;

c) To infinitive

1. To function in such a world each of us must understand the principles of business.
2. To achieve success businesses must determine what the consumer needs and desires are.
3. To produce modern computers is a task of great importance.
4. The aim of all production is to satisfy people's wants.
5. We didn't expect him to operate his business so successfully.
6. He decided to change his job as soon as possible.
7. He was the first to learn the latest news.

d) To different meanings of the underlined words.

1. Standard of living describes the amount of goods and services that an average family views as necessary
2. He viewed their new house with great interest.

Section 1 / Lesson 5

3. This subject may be viewed in different ways.
4. I need postcards with views of Paris.
5. When will the exchange of views take place?
6. His views always differ from ours. His views are progressive

10. Questions for discussion:

1. What does business involve?
2. What is meant by "we have become so interdependent on others?"
3. What will increasing globalization of business bring?
4. How do you understand the view "Business is dynamic?"
5. Why do we need to study business?

LESSON 6

People Form the Core of Business

The human element is the core of business. Business needs people as owners, managers, employees and consumers. People need business for the production of goods and services in creation of job. Whether business is transacted in Mexico, Canada or Niagara does not matter. Businesses may be operated differently and the objectives of businesses may differ, but the universal element in all business activities is people.

Owners - People, who own a business as well as those who invest money in one, do so because they expect to earn a profit. Most of the giant corporations, such as General Motors, Eastman, and Kodak are owned by the large numbers of people. When making decisions, the professional managers in business organizations need to consider the owners and what they expect from the business.

Manager - The person responsible for operating the business may be the owner (an owner - manager, also called an entrepreneur or a professional manager employed by the owner). Both types of managers seek to achieve profit, growth, survival and social responsibility.

The owner - manager sets his or her own objectives, whereas a professional manager attempts to objectives set by others. The professional manager is accountable to the owner of the business, who judges the manager's performance by how well their objectives have been accomplished over a period of time.

Many of these business owners are entrepreneurs, people who take the risks necessary to organize and manage a business and receive the financial profit and no monetary rewards.

The entrepreneur is expected to be innovative, practical and strong willed. This view was actually established years ago by famous Austrian Economist Joseph Schumpeter.

The owner-managers who fit Schumpeter's description are too numerous to list.

Employees - Employees have the skills and objectives needed to provide a product or service and to earn a profit. Most employees expect to receive an equitable wages or salary and to be given gradual increases in

the amount they are paid for the use of their skills and abilities. To compete with other businesses, a business enterprise needs a committed and effective team of employees.

Consumer - A person who purchases a good or service for personal use. A business enterprise attempts to satisfy consumer needs and desires while earning a profit. To do so, business must determine what those consumer needs and desires are. Because consumers continually want more adjustments to accommodate the demand when a need or desire for products or services exists, a business can earn a profit by supplying it promptly and efficiently.

Vocabulary notes

Human element - մարդկային գործոն, человеческий фактор

Universal element - համընդհանուր տարր, универсальный элемент

Production of goods - ապրանքների արտադրություն, производство товаров

Production of services - ծառայությունների մատուցում, предоставление услуг

Mutual benefit - ընդհանուր օգուտ, общая выгода

To improve one's standard of living - բարելավել ինչ-որ մեկի կենսամակարդակը, улучшить чей-то уровень жизни

Social responsibility - հասարակական պատասխանատվություն, общественная ответственность

To play a major role - խաղալ գլխավոր դեր, играть важную роль

Business enterprise – առևտրային հետաքրքրություն ունեցող ձեռնարկություն, предприятие имеющее коммерческие интересы

Increased productivity - ավելի արտադրողականություն, увеличенная производительность (продуктивность)

To transact (a) business - բիզնես իրականացնել, вести коммерческую деятельность

To own the business - բիզնեսի տեր լինել, иметь собственный бизнес

To be responsible for - պատասխանատու լինել, быть ответственным за

A large number of people - մարդկանց մեծ թվաքանակ, большое количество людей

Owner - manager - սեփականատեր - մենեջեր, собственник - управляющий

To be accountable for - պատասխանատու լինել որևէ բանի համար, быть подотчетным за что-то

To be accountable to - պատասխանատու լինել որևէ մեկին, быть подотчетным перед кем-то

Professional manager - մասնագետ մենեջեր, профессиональный управляющий

To set objectives - նպատակներ սահմանել, определить (установить) цели

Over a period of time - որոշ ժամանակահատվածում, за промежуток времени

To take a risk - ռիսկի դիմել, рисковать

To manage a business - ղեկավարել բիզնեսը, управлять бизнесом

To receive profit - շահույթ ստանալ, получать прибыль

Monetary rewards - բաժնական պարգևներ, денежное вознаграждение

To earn a profit - շահույթ ստանալ, получать прибыль

Skills and abilities - հմտություններ և կարողություններ, навыки и способности

Consumer needs - սպառողների կարիքները, потребительские потребности

To form a business - բիզնես ձևավորել, создать бизнес

To make adjustments - կանոնավորում իրականացնել, регулировать

To accommodate the demand - ապահովել պահանջարկը, обеспечить спрос

Decision - maker - որոշում կայացնող, лицо, принимающее решение

As well as - ինչպես նաև, так же как; а также

It does not matter - նշանակություն չունի, не имеет значения

Exercises

- Read and translate the following international words or expressions:**
business organization; professional manager; practical manager; period; effective team; personal; factor; individual energy; control.
- Give Armenian equivalents for:**
to form; both types; giant corporations; necessary; to compete; human element; to transact business; to seek to achieve a profit; to be

accountable to the manager's performance; how well; no monetary rewards; innovative; strong-willed; to manage a business; to expect; creation; to operate

3. Find English equivalents for the followings in the text.

Մարդկային գործունեության ֆիրմային անհրաժեշտ են մարդիկ՝ նշանակություն չունի՝ որտեղ է բիզնեսը տեղի ունենում. որոշումներ կայացնելիս. համընդհանուր տարր շատ թվով մարդիկ՝ մարդը. որը պատասխանատու է բիզնեսի կազմակերպման համար՝ սեփականատիրոջ կողմից վարձված կառավարիչ՝ նվաճել ուրիշների կողմից սահմանված նպատակները՝ որոնք դատում են կառավարիչների կատարածը նրանով, թե որքան լավ են իրագործվել իրենց նպատակները ժամանակահատվածի ընթացքում՝ բիզնեսի կազմակերպման ու կառավարման համար անհրաժեշտ ռիսկ են դիմում՝ Շումպետերի նկարագրությանը համապատասխանող սեփականատեր կառավարիչները այս տեսակետը իրականում հիմնվել է տարիներ առաջ ստանալ արդար աշխատավարձ՝ սեփականատեր կառավարիչը սահմանում է իր նպատակները. պրոֆեսիոնալ կառավարիչը պատասխանատու է մյուսներին՝ ով է ներդրում մարդիկ, ովքեր ունեն բիզնես՝ մարդը, որը պատասխանատու է բիզնեսի վարման համար լինել նորարար. պրակտիկ և ուժեղ կամքի տեր.

4. Translate the derivatives from the given words:

to grow - growth, growing, grower
to discriminate - discrimination, discriminatory
to operate - operation, operative, operator
to survive - survival
to develop - development, developing, developed
to protect - protection, protector
to differ - difference, different

5. Pick out from the text all the sentences containing verbs in the Passive Voice and translate them.

6. Give the degrees of comparison of the adjectives:

good, bad, many, much, little, efficient, rich, poor, high.

Translate the following phrases with Participles II:

a professional manager employed by the owner; the objectives set by the owners; a business managed successfully; the objectives needed to provide a service; the objectives needed to earn a profit; the skills needed to achieve aims; adjustments made to accommodate the demand.

8. Translate the following sentences paying attention to the underlined words.

1. New businesses are constantly formed.
2. People form the core of business.
3. Auctions are a special form of market.
4. How many forms of ownership do you know?
5. Both types of managers have the same objectives.
6. People work to produce both goods and services.
7. The department store is divided into a number of departments.
8. The total number of self - service shops is constantly growing in our country.
9. He always forgets the number of our house.
10. He lives at number 18.
11. We know him to be good at numbers.
12. I numbered many among my friends.
13. He is numbered among the greatest economists of all ages.
14. The participants of the conference numbered 50.
15. The students were asked not to forget to number the pages of their report.

9. Question for discussion:

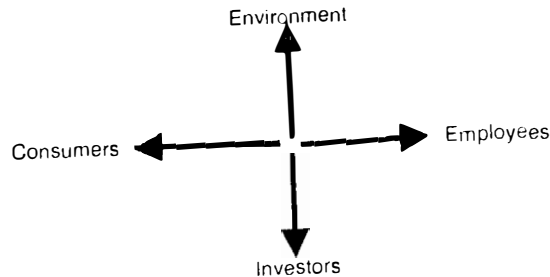
1. Why do people need business?
2. Why does business need people?
3. Why can't people survive without business?

10. Summarize the text.

LESSON 7

The Nature of Business

Business is the human activity related to material things. It is necessary for civilization. It is found in all societies, even the simplest ones. Business may include the production of goods: making airplanes, building buildings and constructing paper boxes are examples of production. Other forms of businesses include merchandising, which is the selling of products and providing various services, such as accounting, distributing and repair. Business thus, is the activity of producing and distributing goods and services. Four main objectives of business are: survival, growth, profit and social responsibility. Survival is an obvious objective. Other objectives can be accomplished only if the business enterprise survives. Growth is an objective because business does not stand still. Market share increase, personal and individual development and increased productivity are important growth objectives. In recent years, meeting social responsibilities has been recognized as an important objective. Businesses as like each person in society, must accept as their responsibilities. Business activities have an impact on consumers, employees, the environment and investors as figure 1 shows.

Firms trying to succeed provide products that satisfy the needs their customers since dissatisfied customers eventually take their business elsewhere. The most basic consumer right is to possess and use products that are safe. Consumers have the right to receive

information available about a product before they purchase it. Consumers have the right to choose and make purchases from a variety of products at competitive prices. They have the right to expect quality service at a fair price. Consumers also have the right to be heard. Consumers' opinions are taken into consideration in the formation of government policies and in business firms' decisions.

Like consumers employees hold certain expectations of business firms. They expect safe working conditions, fair compensation, equal opportunities, and adequate benefits. Employees also want to know what is going on in the company and want managers to be responsive to problems or complaints. Firms being aware of their responsibility to the people who work for them make every effort to meet these expectations. Business decisions have a profound impact on the environment. Business activities can cause pollution, the contamination of the environment - water, air and land. Socially responsible firms and consumers take active measures to reduce pollution. Although survival, growth and social responsibility are important objectives, the profit objective plays the major role in business. Profits reward a business enterprise for effectively conducting a number of activities.

Vocabulary Notes

Human activity - մարդկային գործունեություն, человеческая деятельность

Selling of product - արտադրանքի վաճառք, продажа продукции

To provide services - ծառայություններ մատուցել, предоставлять услуги

Such as - ինչպիսիք են, такие как

To distribute goods - բաշխել ապրանքներ, распределять товары

To accomplish objectives - իրականացնել նպատակները, достичь целей

Market share increase - շուկայական հատվածի աճելացում, увеличение сегмента рынка

Increased productivity - աճող արտադրողականություն, увеличивающаяся (растущая) производительность

In recent years - վերջին տարիներին, в последние годы

To have rights - իրավունքներ ունենալ, иметь права

Quality service - որակյալ ծառայություն, качественная услуга

At a fair price - արդարացի գնով, по справедливой цене

To meet expectations - բավարարել սպասումները, оправдать ожидания

Government policy - պետական քաղաքականություն, государственная политика

Important objective - կարևոր նպատակ, важная цель

To accept responsibility - ստանձնել պատասխանատվություն, принять ответственность

To have an impact - ազդեցություն ունենալ, иметь влияние

To provide products - մատակարարել ապրանքներ, снабжать продукцией

Consumer right - սպառողի իրավունք, право потребителя

To receive information - տեղեկատվություն ստանալ, получать информацию

To make purchases - կատարել գնումներ, делать покупки

Variety of products - ապրանքների զանազանություն, разнообразие (ассортимент) продукции

Competitive prices - մրցունակ գներ, конкурентные цены

To conduct an activity - վարել գործունեություն, вести деятельность

Formation of government policy - պետական քաղաքականության ձևավորումը, формирование государственной политики

Equal opportunities - հավասար հնարավորություններ, равные возможности

Fair compensation - արդարացի վարձատրություն, справедливая компенсация (возмещение)

To reduce pollution - նվազեցնել աղտոտումը, уменьшать (сокращать) загрязнение

To take measures - միջոցներ ձեռնարկել, принять меры

Exercises

1. Read the following international words and translate them into Armenian:

nature; business; material; civilization; construct; form; service; activity; objective; personal; individual; social; person; investor; product; basic; information; product; formation.

Section 1 / Lesson 7

Give Armenian equivalents for:

human activity; relate to; examples of production; thus; survival; profit; growth; only if; personal development; to provide products to accept responsibility; to choose; available; to make purchases; at competitive prices; government policy; certain expectations; adequate benefits; available; like consumers; to be responsive to complaints; effectively

3. Find English equivalents for the following in the text:

դա անհրաժեշտ է քաղաքակրթությանը բոլոր հասարակություններում. բիզնեսի այլ ձևերը ներառում են առևտուր, տարբեր ծառայություններ մատուցելով ապրանքներ և ծառայություններ արտադրելու և բաշխելու գործունեություն. բիզնեսի հիմնական նպատակները, այլ նպատակները կարող են իրականացվել վերջին տարիներին հասարակության յուրաքանչյուր անհատի նման. ունենալ ազդեցություն շրջակա միջավայրի վրա՝ ֆիրմաներ, որոնք փորձում են հաջողության հասնել սպառողի ամենահիմնական իրավունքն է. սպառողները իրավունք ունեն ստանալու տեղեկատվություն. արդարացի գնով, ապրանքները զանազանությունից սպառողների կարծիքը հաշվի է առնվում. որոնք ապահով են նախքան նրանք գնեն այն աղտոտել շրջակա միջավայրը. վարել մի շարք գործունեություններ. բիզնես ֆիրմաների որոշումների ձևավորումը նրանք ակնկալում են ապահով աշխատանքային պայմաններ. ինչ է տեղի ունենում ձեռնարկությունում. արդարացի վարձատրություն և հավասար հնարավորություններ. ձեռնարկել ակտիվ միջոցներ նվազեցնելու աղտոտումը. շահույթը հնարավորություն է տալիս առևտրային ձեռնարկություններին արդյունավետ կերպով վարել բազմաթիվ գործողություններ

4. Study the derivatives and translate them into Armenian.

To pollute - pollution - polluted

To contaminate - contamination - contaminated

To reduce - reduction - reduced

To expect - expectation - expected

Person - personal - personality

To compete - competition - competitive

5. Match the words and arrange them in pairs.

1. Pollution	1. Just
2. Major	2. To carry out
3. Impact	3. Aim
4. Aware	4. Numerous
5. To cause	5. Influence
6. Objective	6. Diversity
7. Take into consideration	7. Contamination
8. Variety	8. Deep
9. A number of	9. To bring about
10. To conduct	10. Informed
11. Fair	11. Main
12. Profound	12. To take into account
13. Safe	13. To buy
14. To purchase	14. Protected, trustworthy
15. To merchandise	15. Business
16. enterprise	16. To trade

6. Study the synonyms of the word "aim" and use them in the sentences of your own.

Aim, purpose, objective, goal

7. Study the word combinations containing the words "to take" and "to make". Use them in the sentences of your own:

to take measures; to take place; to take into consideration; to take a risk; to take advantage of; to take into account; to take part (in).

to make tables (wine, machines); to make tea (coffee, lunch); to make it possible; to make up; to make up one's mind, to make purchases; to make a note; to make a report; to make a speech; to make one's will, to make a plan; to make a poem; to make a mistake; to make money; to make one's living; to make friends; to make agreement; to make a tour; to make effort.

8. Paraphrase the following sentences:

1. Business may include the production of goods. 2. Business has four major objectives. 3. Other objectives can be accomplished only if the

business enterprise survives. 4. In recent years, meeting social responsibilities has been recognized as an important objective. 5. Business activities have an important objective on environment. 6. Firms trying to succeed provide products that satisfy the needs of their consumers. 7. The most basic consumers' right is to possess and use products that are safe. 8. Consumers can choose and make choices from a variety of products. 9. Consumers opinions are taken into consideration. 10. Business decisions have a profound impact on the environment. 11. Business activities can bring about contamination of the environment. 12. Firms and consumers should take active measures to reduce pollution. 13. Profit enables a business enterprise to conduct a number of activities effectively.

9. Translate the following sentences paying attention to the underlined words.

1. Consumers have the right to receive information available about a product before they purchase it. 2. We have to admit the fact that his decision is right. 3. Everything will be all right if the firm starts producing high quality goods. 4. Businesses like each person in society, must accept their responsibilities. 5. Like his parents he is interested in social sciences.

10. Make up questions about (on) the text.

11. Summarize the text.

LESSON 8

Basic Factors in Business

In our study of business, it is necessary to understand the four basic factors of production. These four factors are land, labor, capital and entrepreneurship. What is meant by these four terms?

In order to produce things, it is necessary to use land. Here, the term land is used in the most general way. It refers not only to a piece of real estate where we might build a factory, but it also means all the raw materials used for production. Some of these raw materials are found on the earth's surface, such as trees, which yield wood for lumber. Other raw materials are found under the earth's surface in mines and oil wells, and still other raw materials may be extracted from the air. All the raw materials for production come from the land, the air, and the oceans.

Labour refers to the use of mental or physical work to produce goods. Most labor changes raw materials into finished products and then distributes these to buyers. In industrialized countries, labor is generally more mental than physical. For example, in both manufacturing and agriculture, machines accomplish the very tiring physical work that unskilled laborers used to do. In other industries computer programmed robots and other forms of data processing equipment perform many of the jobs, which used to require a lot of mental labor. Therefore, to a certain extent the next factor, capital, can be used to replace labor or reduce the amount of physical and mental labor that humans have to use in order to conduct business.

In everyday language, capital means several things. The most general meaning is wealth or money. However, it also refers to the equipment that money purchases. As one of the basic factors of production, capital is all of the things that workers use in production and distribution. It includes their tools, machines, and buildings such as factories and warehouses where goods are produced and stored. Capital, therefore, refers to anything, which helps to produce and distribute goods.

Section 1 / Lesson 8

Putting together land, labor, and capital to make something of value, is called entrepreneurship. The entrepreneur is the person responsible for controlling and directing the other three factors. The entrepreneur does not make things with his own hands unless he is also a worker. In a business, the workers take orders from the entrepreneur. He is the leader, and the employees follow his direction.

Entrepreneurship includes some other important activities. The entrepreneur is responsible for initiating business activity. He must begin his business by bringing together the land, labor, and capital. Next, he must manage the business by deciding the general policies for business operation. In order to be successful, an entrepreneur must also be innovative. He must look for new products or new ways of making things and new methods of distribution, or he must offer new services. He must be able to decide on the value of things which other people invent, whether it is a new toy, or a new way of advertising. Finally, he bears all the risks of the business.

Everyone connected with a business shares in the risks of the business. When a company goes bankrupt, that is, becomes unable to pay its debts, it causes problems for many people. It is hard for the employees who may have to seek work elsewhere; the customers must look for another place to buy their products; creditors usually lose some of the money that they have lent to the company. But the entrepreneur takes the biggest risk. If the business succeeds or fails, he must pay them up to the limit of his ability to pay. If he is skilful and lucky the money he receives from his business venture will pay for the land, labor, and capital, and there will still be some extra money remaining for him. This extra money is the profit. If the money he receives from the business venture is not enough to pay for all of the costs, the difference is a loss.

Vocabulary Notes

Factor of production - արտադրության գործոն, фактор производства

Real estate - անշարժ գույք, недвижимость

Refer to - վերաբերվել, վերագրել որևէ բանի относиться (к чему-то)

Earth's surface - երկրագնդի մակերեսը, поверхность земли

Mental work - մտավոր աշխատանք, умственная работа

Physical work - ֆիզիկական աշխատանք, физическая работа

Finished products - պատրաստի արտադրանք, готовая продукция

Industrialized countries - արդյունաբերական զարգացած երկրներ, промышленно развитые страны

Data processing equipment - տվյալներ մշակող սարքավորում, оборудование для обработки данных

Programmed robot - ծրագրավորված ոռոտ, запрограммированный робот

To a certain extent - որոշակի չափով, в известной степени

The amount of labour - աշխատանքի քանակը, количество труда

To follow one's direction - հետևել ցուցումներին, հրահանգներին, следовать инструкциям

To distribute goods - ապրանքներ բաշխել, распределять товары

To make things - ապրանքներ արտադրել, производить товары

To put together (land, labour, capital), - միացնել (հողը, աշխատանքը, կապիտալը), объединить (землю, труд, капитал)

To initiate business - բիզնես սկսել, начать бизнес

General policy - ընդհանուր քաղաքականություն, общая политика

Business operation - բիզնես գործառնություն, деловая операция

To bear all the risk (of the business) - ստանձնել ամբողջ ռիսկը, нести весь риск (коммерческой деятельности)

To go bankrupt - սնանկանալ, обанкротиться

To cause problems - առաջացնել հիմնախնդիրներ, стать причиной проблем, порождать проблемы

Extra money - լրացուցիչ գումար, дополнительные деньги

To pay the costs - վճարել ծախսերը, оплатить расходы

To store goods - պահեստավորել ապրանքները, помещать товар на склад, хранить товар

To replace labour - վերափոխել աշխատանքը, заменять рабочую силу

To conduct business - ղեկավարել, վարել բիզնես, вести дело

In order to - որպեսզի, для того, чтобы

To be successful - հաջողակ լինել, быть удачливым

To offer services - ծառայություն առաջարկել, предлагать услуги

Section 1 / Lesson 8

Exercises

1. Find international words in the text.

2. Give Armenian equivalents for:

refer to; such as; industrialized countries; to accomplish; unskilled labourer; to a certain extent; wealth; to include; some other activities; warehouse; therefore; something of value; to take orders; finally; to cause problems; to seek work; to succeed; to fail; to pay for the land; skilful; drug company.

3. Find English equivalents for the following in the text:

որպեսզի ապրանքներ արտադրեն սա վերաբերվում է արտադրության համար օգտագործված ամբողջ հումքը. մտավոր կամ ֆիզիկական աշխատանքի օգտագործումը տվյալներ մշակող սարքավորման տարբեր ձևեր կատարել աշխատանքի մեծ մասը. որպեսզի վարենք բիզնեսը այն նաև վերաբերում է սարքավորմանը. այն ներառում է. որտեղ ապրանքներն արտադրվում և պահեստավորվում են. երբ ձեռնարկությունը սնանկանում է. եթե նա հմուտ է. ձեռնարկատերը պետք է լինի նաև նորարար անկարող լինել վճարելու պարտքերը. այն առաջացնում է պրոբլեմներ շատ մարդկանց համար. վարկատուները սովորաբար կորցնում են գումարի որոշ մասը լրացուցիչ գումարը շահույթն է. նա պետք է փնտրի նոր ուղիներ. աշխատակիցները հետևում են նրա հրահանգներին որպես արտադրության գլխավոր գործոններից մեկը. ստանալ պատվերներ ձեռնարկատերերից կատարել աշխատանքների մեծ մասը

4. Study the singular and plural forms of the nouns and translate them. Pronounce them correctly.

datum ['deɪəm]	data ['deɪtə]
basis ['beɪsɪs]	bases ['beɪsɪz]
analysis [ə'neɪləsɪs]	analyses [ə'neɪləsɪz]
calculus ['kælkjʊləs]	calculi ['kælkjʊləɪ]
medium ['miːdiəm]	media ['miːdiə]
hypothesis [haɪ'pɒθɪsɪs]	hypotheses [haɪ'pɒθɪsɪz]

5. Give antonyms to the following words:

lucky; skilful; able; happy; necessary; skilled; to find; easy; to fail.

6. Translate the following sentences paying attention to different meanings of the underlined words.

1. Various components of capital play different role in the production of surplus value. 2. What's the capital of the USA? 3. When will capital construction take place? 4. All the proper names are written with _____ letters. 5. Both the means of labour and the objects of labour are means of production. 6. Both problems are very essential for you. 7. What does labour productivity mean? 8. In every language capital means several things. 9. What is meant by real estate? 10. Bankruptcy causes problems for many people. 11. What's the main cause of unemployment? 12. The company can raise capital by issuing new stock. The question he _____ was to the point.

7. Match the words on the right with the definition given on the left.

1. Bankrupt	1. A person who directs business by risk (and initiative)
2. Capital	2. What is owed; something which must be paid
3. innovative	3. something to begin new
4. entrepreneur	4. one who fails in business; financially ruined; unable to pay one's debt
5. debt	5. chief town; money or property used for production
6. to initiate	6. having new ideas, products
7. employee	7. the results of expenses exceeding income
8. loss	8. benefit obtained; the extra money gained
9. profit	9. the act of helping, serving
10. service	10. person who works for another person or business, especially for money

8. Paraphrase the following sentences.

- Capital is one of the basic factors of production
- The entrepreneur is responsible for initiating business activity
- To be successful, an entrepreneur must also be innovative.
- Some of these raw materials such as trees yield wood for lumber.

- Other raw materials may be extracted from the air
 - Everyone connected with a business shares in the risk of the business
 - It is hard for the employees to find suitable jobs.
 - Capital can be used to reduce the amount of labour that humans have to use to conduct business.
 - Machines accomplish the very tiring physical work.
- 9. Divide the text of the lesson into the necessary logical parts. Find the key sentences in each part containing the main information.**
- 9. Summarize the text.**

Glossary for Lesson 8

Basic Factors in Business

Accounting: a system of recording and summarizing business and financial transactions and analyzing, verifying, and reporting the results.

You did not receive the proper payment due to an *accounting error*.

Agriculture: farming, raising livestock, producing crops.

Agriculture is an important industry in California.

Bankrupt: unable to pay one's debts and legally freed from the responsibility of paying them.

After suffering losses for years, the business finally went *bankrupt*.

Bond: an interest-bearing certificate of public or private indebtedness.

Both the government and utility companies borrow money by issuing *bonds*.

Capital: money or property and equipment used for production.

The company can raise *capital* by issuing new stock.

The company has made *capital* improvements by purchasing new machinery and equipment.

Creditor: one to whom the business owes money.

If the company has a successful year and good profits, they will be able to pay their *creditors*.

Debt: an amount of money which must be paid to someone.

By selling his business, he was able to pay off all his *debts*.

Distributing: refers to transportation, storage and delivery of products from the point of production to the place where they can be sold.

The products are available in supermarkets across the country because of nationwide *distributing* methods.

Employee: a person who works for another person or a business, especially for money.

General Motors Corporation has several thousand *employees*.

Employer: a person or company that hires workers and provides work.

That drug company is one of the largest *employers* of chemists.

Boeing is one of the largest *employers* in Seattle.

The *employer* provides medical insurance and a retirement plan in addition to excellent wages.

Section 1 / Lesson 8

Entrepreneur: A person, who starts, manages and takes the risks of running a business.

The tourist industry provides opportunities for many small entrepreneurs who operate shops and restaurants.

Extract: to separate part of something by physical or chemical process.

Salt is *extracted* from sea water.

The iron was *extracted* from the ore.

Finance: to provide money for the purchase of something or the operation of a business.

The company can *finance* its expansion by issuing more stock.

I *financed* my new car with a loan from the bank.

Industrialized: refers to having industries, particularly modern factories which produce goods for sale.

The leaders of the *industrialized* countries met in Canada.

Initiate: to begin something new.

That bank will *initiate* a new type of savings account designed to attract small investors.

Innovative: new, particularly referring to a new idea, method or device.

They have an *innovative* method of management which has resulted in improved productivity.

Insurance policy: a contract whereby one party, the insurer, agrees to guarantee another, the policy holder, against certain losses.

An automobile *insurance policy* will pay for medical expenses and damage to the automobile in the event of an accident.

Loss: the amount by which the cost and expenses exceeds the income.

Our business suffered a *loss* last year because we were unable to raise prices enough to cover expenses.

Mental: refers to use of the mind, thinking.

Because of modern machines and technology more and more *mental* work is required of employees who must be trained to operate the machines.

Merchandising: business activity related to buying and selling of good.

Department stores and supermarkets are examples of *merchandising* enterprises.

Physical: related to the body and use of muscles to produce something which can be perceived by the senses.

Farming has always involved hard *physical* labor.

Policy: (see also *insurance policy*) a principle, method or rule which determines how an organization is operated.

It is the *policy* of this company that workers receive two weeks' paid vacation each year.

Product: something made or produced which is to be sold; goods, merchandise.

Paper and lumber are two of the *products* made from wood.

Production: The act of making goods for human wants; total output.

Petroleum is an important raw material for the *production* of plastics.

Profit: the amount by which income exceeds costs.

That company had a *profit* of \$10,000,000 last year

Provide: to make available to someone, to give, to sell.

This company *provides* work for ten thousand employees.

Raw materials: materials in their natural, unmanufactured condition.

Crude oil is the *raw material* from which gasoline is made.

Real estate: property in houses and land.

He borrowed money from the bank to purchase some *real estate*.

Risk: chance, in business, the possibility of failure.

Drilling for oil is an activity that involves considerable *risk*.

Robot: a machine which takes the place of humans for production purposes.

In automobile production *robots* are used to weld sections of the body.

Secure: (in this context) to bring about.

Corporations can *secure* capital by issuing bonds.

Service: business activity related to providing help, repair or assistance as opposed to selling or producing

Business is the activity of producing and distributing goods and *services*.

Stock: any of the equal parts that the ownership of a corporation is divided into.

The corporation issued more *stock* to finance the expansion.

Venture: a business activity or undertaking, especially one that involves some risk or danger of a loss.

This individual is seeking partners for a joint *venture* in gas exploration.

Vocabulary Notes

To verify results - ստուգել, հաստատել արդյունքները, проверять, подтверждать результаты

To summarize financial transactions - ամփոփել ֆինանսական գործարքները, обобщать, суммировать финансовые операции

To report the results - զեկուցել, հաշվետվություն տալ, давать отчет; отчитываться о результатах

Proper payment - ճիշտ վճարում, надлежащая плата (оплата)

To analyze results - վերլուծել արդյունքները, анализировать результаты

To issue bonds - թողարկել պարտատոմսեր, выпустить облигации

To borrow money - պարտքով փող վերցնել, занять деньги; взять деньги в долг

Utility companies - կոմունալ ձեռնարկություններ, коммунальные предприятия

Government companies - պետական ձեռնարկություններ, государственные предприятия

To raise capital - կապիտալն ավելացնել, увеличивать капитал

To raise livestock - բուծել ընտանի անասուններ, увеличивать поголовье домашнего скота

To purchase equipment - գնել սարքավորում, приобрести оборудование

Accounting error - հաշվապահական սխալ, бухгалтерская ошибка

To suffer losses - կորուստներ կրել, терпеть убытки

To pay one's debt - ինչ-որ մեկի պարտքը վճարել, уплатить чей-то долг

To owe money - ինչ-որ մեկին փող պարտք լինել, быть должным деньгами кому-то

To hire worker - բանվոր վարձել, нанять работника

To provide work - աշխատանք ապահովել, обеспечить работой

Medical insurance - բժշկական ապահովագրություն, медицинская страхование

In addition to - ի լրումն, բացի, в дополнение; к тому же; сверх; кроме того

To run a business - վարել, կառավարել գործը, вести, управлять бизнесом

Chemical process - քիմիական պրոցես, химический процесс

Sea water - ծովի ջուր, морская вода

To issue stocks - բաժնետոմսեր թողարկել, выпустить акции

To attract investors - ներգրավել ներդրողներին, привлекать инвесторов

Improved productivity - բարելավված արտադրողականություն, повышенная производительность

Certain losses - որոշակի կորուստներ, определенные потери

Insurance policy - ապահովագրական պոլիս, վկայական, страховой полис

In the event of - դեպքում, в случае

To cover expenses - ծածկել ծախսերը, покрыть расходы

To raise prices - գները բարձրացնել, повысить цены

Total output - ամբողջական արդյունքի թողարկում, общий объем производства

To make goods - պատրաստել ապրանքներ, изготовить товары

To provide work - ապահովել աշխատանք, обеспечить работой

Raw material - հումք, сырье

Considerable risk - զգալի ռիսկ, значительный риск

To exceed costs - գերազանցել ծախսերը, превысить расходы

Production purpose - արտադրական նպատակ, производственная цель

The ownership of a corporation - ընկերության սեփականությունը, собственность корпорации

To finance expansion - ֆինանսավորել ընդլայնումը, финансировать расширение (развитие)

Joint venture - համատեղ ձեռնարկություն, совместное предприятие

LESSON 9

Legal forms of Organization

Text 1

Sole proprietorship

In business there are many legal forms of organization. The form of organization means the type of ownership. The main differences between the types of ownership are in their ability to raise capital, the size and continuity of the enterprise, the disposition of profits, and the legal obligations in the event of bankruptcy. Each form has certain advantages and disadvantages. The three forms discussed in this lesson are the sole proprietorship, the partnership, and the corporation.

The form which requires the least amount of capital and personnel is the sole proprietorship. Sole means single, and the proprietor is the owner. Therefore, a sole proprietorship is a business owned and operated by a single person. This single person can start a business by simply purchasing the necessary goods and equipment and opening up shop. There are very few government and legal regulations to comply with. The sole proprietor owns all the business assets, makes all the decisions, takes all the risks, and keeps all the profits of the business. The business itself pays no tax, but the owner must pay personal income taxes on his profits. If a sole proprietor is successful and he wants to close his business and start a new one, he simply has to sell his inventory and equipment, pay his bills, close up shop, and begin a new activity.

There are good and bad aspects to the sole proprietorship form of organization. The sole proprietor has the opportunity to be successful, but he also runs the risk of financial ruin. The sole proprietor owns all the assets of the business, but he also has to supply all the capital, and his ability to borrow is limited to his personal amount of money and wealth. The owner enjoys his freedom to make decisions about his business, but he alone takes the responsibility for incorrect choices. He has the right to keep all the profits of the business. However, if he suffers a loss, he still owes all the debts, and his legal liability to pay them may be more than his investment in the business. He must use his personal property to settle the debts of the business if he goes bankrupt.

Section 1 / Lesson 9**Text 2****Partnership**

A partnership presents a completely different set of problems. A partnership consists of two or more people who share the ownership of a business. A partnership should begin with a legal agreement covering the various aspects of the business. Two important items that need to be covered are exactly which assets each partner is contributing, as well as how the partnership can be changed or terminated. This agreement is called the articles of co - partnership. It is not as complicated as the articles of co - proprietorship. However, the articles of co - partnership indicate that the initiation of a partnership is not as easy as the beginning of a sole proprietorship. Partners are like sole proprietors because they own all the assets, owe all the debts, make the decisions, and share of the profits. If each partner has a different expertise in an important business area, the partnership has an advantage over the sole proprietorship in managerial ability.

A partnership usually has more capital than a sole proprietorship. In a partnership the personal wealth of all the partners can be used to secure loans and credit. This personal wealth may also be used to settle the debts of the business. Like the sole proprietorship, the partnership has unlimited financial liability in the event of bankruptcy. Unlike the sole proprietorship where one owner - manager makes all the decisions, the smooth operation of a partnership requires both owners to agree on management policy. If a partnership wished to cease doing business, the owners would have to agree on how to dissolve it.

Text 3**Corporation**

The corporation is very different from both a sole proprietorship and a partnership. First of all, the corporation is a legal entity which is chartered by the state in which it is incorporated. In other words, a Los Angeles corporation is incorporated under the laws of the State of California. As a legal entity; the corporation can own property that is not the personal wealth of its owners. It also means that the corporation can enter into business agreements on its own. Forming a corporation is not easy.

Section 1 / Lesson 9

There are many legal procedures to follow. A corporation raises capital in a different way from the proprietorship or partnership. The ownership of the corporation is divided into shares of stock. One stockholder or shareowner can buy, sell, and trade his shares without permission from the other owners. A corporation can raise large amounts of capital by selling shares of stock. The stock owners vote for a board of directors who hire a president or chief executive officer to run the company. The board of directors also decides what to do with the corporation's profits. It usually retains part of the profits for reinvestment in the company and distributes the other part to the shareholders as dividends. Unlike the sole proprietorship and the partnership, the liability of a corporation is limited to the value of the assets of the company. The personal wealth of the stockholders cannot be used to pay debts in case of bankruptcy. Corporations do not operate like other forms of business because the ownership can be easily transferred through stock sales.

There are favorable and unfavorable points to consider with regard to the corporate form of ownership. The corporation has access to large amounts of capital and has limited liability, but its activities are closely monitored by government agencies. The Securities and Exchange Commission regulates the stock trades. A large corporation has a lot of managers who can specialize in different aspects of the business. However, the corporation must have good organization for efficient operation. Another important disadvantage of the corporation is that its profits are taxed twice. The profits are taxed once as corporate profits, and then the individual stockholders pay personal income taxes on their dividends.

The three types of legal organization discussed in this lesson show different possibilities - and limitations. The best form for a particular enterprise depends on its capital requirements and the number of owners.

Vocabulary Notes

The size of the enterprise - ձեռնարկության չափը, размер предприятия

The disposition of profit - շահույթի բաշխում, размещение прибылей

Legal obligations - իրավական պարտավորություններ, правовое обязательство

In the event of bankruptcy - սնանկացման դեպքում, в случае банкротства

Sole proprietorship - անհատ ձեռնարկատիրություն, единоличное владение

The least amount of capital - կապիտալի նվազագույն չափը, минимальный размер капитала

To start a business - գործ սկսել, գործ ձեռնարկել, начинать бизнес

To comply with - ենթարկվել (կանոններին), հրահանգներին, подчиняться правилам

The sole proprietor - միանձնյա սեփականատեր, единоличный собственник

Business assets - ձեռնարկության ակտիվները, активы предприятия

To make a decision - որոշում կայացնել, принять решение

To take a risk - ռիսկի դիմել, գնալ ռիսկի, рисковать

To pay taxes (bills) - վճարել հարկեր, հաշիվներ, платить налоги (счета)

Income tax - եկամտահարկ, подоходный налог

To run a risk - ռիսկի դիմել, рисковать

Financial ruin - ֆինանսական կործանում, փլուզում, финансовый крах

To enjoy one's freedom - վայել ազատությունը, наслаждаться свободой

To take the responsibility - պատասխանատվություն կրել, ստանձնել, брать ответственность

Incorrect choice - սխալ ընտրություն, неправильный выбор

To suffer a loss - վնաս կրել, терпеть убытки

Legal liability - իրավական պարտավորություն, юридическая (правовая) ответственность

Personal property - անձնական սեփականություն, личная собственность

To settle a debt - վճարել, մարել պարտքը, погасить долг; выплатить долг

To go bankrupt - սնանկանալ, обанкротиться

Set of problems - հիմնախնդիրների մի ամբողջ շարք, совокупность проблем

Financial liability - ֆինանսական պարտավորություն, финансовое обязательство

Legal entity - իրավաբանական անձ, юридическое лицо

Legal procedures - իրավական ընթացակարգեր, процессуальные нормы, sing. судебный процесс; судопроизводство

To terminate the partnership - ընդհատել համագործակցությունը, прервать сотрудничество (партнерство)

To contribute assets - տրամադրել ակտիվներ, предоставить активы

Articles of co - partnership=articles of partnership - ընկերակցության ձևավորման մասին պայմանագիր, письменный договор об образовании товарищества

Articles of incorporation - կորպորացիայի գրանցման վերաբերյալ վկայական, официальный акт о регистрации компании/акционерного общества

Initiation of a partnership - համագործակցության սկիզբը, основание сотрудничества

To own assets - տիրել ակտիվների, располагать активами

To share profits - շահույթը բաշխել, распределять прибыль

The share of the profits - շահույթի մաս, բաժին, часть прибыли

To have an advantage over - ունենալ առավելության ինչ-որ բանի նկատմամբ, иметь превосходство над чем-то

Managerial ability - կառավարման ունակություն, способность к управленческой работе

Personal wealth - անձնական հարստություն, личное имущество

To secure a loan - ապահովել վարկը (գրավով և այլն), предоставить обеспечение по ссуде

Exercises

1. Find international words in the text

2. Give Armenian equivalents for:

the size and continuity of the enterprise; in the event of; it requires; government regulations; to be successful, financial ruin; incorrect choices; legal liability; to go bankrupt; however; business area; managerial ability; the number of owners; legal regulations; initiation of a partnership; to secure loans; to settle the debts; a sole proprietorship; to have advantages.

3. Find English equivalents for the following in the text:

կազմակերպության իրավական ձևերը կարևոր տարբերությունները դրանց՝ կապիտալ ստանալու հնարավորության մեջ են. որը սահմանում է անձնակազմի և կապիտալի նվազագույն քանակը.

պարզապես գնելով անհրաժեշտ ապրանքներ և սարքավորումներ ունենալ հաջողակ լինելու հնարավորություն ֆինանսական կործանման ռիսկի դիմել առաջարկել ողջ կապիտալը սահմանափակված է իր անձնական փողի և հարստության քանակով. իր բիզնեսի վերաբերյալ որոշումներ կայացնել սխալ ընտրությունների համար պատասխանատվություն կրել. վնաս կրել. մարել բիզնեսի պարտքերը այս համաձայնությունը կոչվում է ընկերության ձևավորման գրավոր համաձայնագիր բաշխել շահույթը. վճարել միայն եկամտահարկ բաժնետիրական ընկերությունը կառավարման հնարավորություններում ունի առավելություններ անհատ ձեռնարկատիրության նկատմամբ եթե ընկերությունը ցանկանում է դադարեցնել բիզնեսը (իր գործունեությունը). ինչպե՞ս լուծարել բիզնեսը

4. Match the words on the left with the words or expressions on the right.

1. Enterprise	1. to buy
2. Limited	2. property
3. Ownership	3. in case of
4. To purchase	4. restricted
5. In the event of	5. business
6. To own	6. money
7. Sole	7. destruction, loss of wealth
8. Proprietor	8. to possess
9. Capital	9. rules
10. Ruin	10. single
11. Regulations	11. owner
12. Inventory	12. detailed list of goods, products
13. To run (a company)	13. to stop
14. To dissolve	14. legal responsibility
15. Liability	15. to break up
16. To cease	16. to manage

5. Paraphrase the following sentences.

- The sole proprietor owns all the business assets.
- He has to sell his inventory.
- They own all the assets.
- A corporation raises capital in a different way from the partnership or proprietorship.
- Corporations don't operate like other forms of business.
- Partnership has unlimited financial liability.
- The activities of the corporation are closely monitored by government agencies.
- There are favorable and unfavorable points to consider (think) with regard to the corporate form of ownership.

6. Form the opposite of the following by adding the negative prefixes "un", "im", "in", "ir", "mis", "dis".

un - able, limited, usual, wanted, married, like, favorable.

dis - advantage, like, proportion, order

im - possible, moral

ir - regular, rational

in - direct, dependence

mis - calculation, print, understand

7. Form adverbs from the given words by adding the adverb - making suffix "ly":

exact, complete, simple, usual.

8. Translate the following sentences paying attention to the meaning of the underlined words

The sole proprietor runs the risk of financial ruin. He can run his business successfully. The owner enjoys his freedom to make decisions about his business. He enjoins working at his project. Many small businesses enjoy the satisfaction of being their own bosses. The sole proprietor has the right to keep all the profits of the business. The assets and liabilities of the company must be listed on the balance sheet. The sole proprietor has all the liabilities of his business. The sole proprietor owns all the business assets. A

partnership presents a completely different set of problems. All the members of the staff are present at the meeting. Prices are under the influence of demand and supply. A partnership consists of two or more people who share the ownership of a business. The company can raise capital by using stock. Later some people started to raise agricultural products. The profits have increased a decrease in the cost of raw materials. consideration should be paid to raising people's living and cultural standard.

9 a. Explain in English what is meant by sole proprietorship; partnership; corporation.

b. Characterize each of them.

10. Put questions to the text.

Glossary for Lesson 9

Legal forms of Organization

Ability: a skill or a talent; the capacity or capability to do something.

He has the *ability* to type 60 words per minute.

This company has the *ability* to increase production using the present equipment.

Because of my experience as a banker, I have the *ability* to make financial decisions.

Access: the means of getting to something.

A corporation has a greater *access* to capital than does a sole proprietor.

Articles of co - partnership: the agreement telling the terms and conditions of a partnership.

The *articles of co - partnership* should also provide a method of selling the business.

Articles of incorporation: the agreement telling the terms, conditions and purposes of a corporation. These must be registered in the state where the corporation is chartered.

My lawyer will draw up the *articles of incorporation*.

Asset: (often plural) anything of value to a company. Anything which can be sold or converted into cash.

The partners each own a share of the *assets* of the partnership. Inventory is a current *asset* because it will be sold during that business year.

Bankrupt: unable to pay one's debts and legally released from the liability. His business went *bankrupt* because of poor management and bad financial decisions.

Bills: debts; money which must be paid to someone for a service or product received.

The *bill* for my telephone service arrives today.

Most suppliers want you to pay the *bill* within thirty days.

Board of directors: a group of persons elected by stockholders to run a corporation.

The *board of directors* has decided to pay a dividend of \$5 per share.

Capital: the money which owners or stockholders invest in a business.

We need some *capital* in order to purchase new production equipment.

Chief executive officer (CEO): the top manager or director of a company. The board of directors has hired a new *chief executive officer* for the corporation.

Comply: obey.

The corporation must *comply* with all the regulations which pertain to it.

Corporation: a group of persons granted a charter to do business as a separate unit with its own rights and responsibilities.

Large businesses are operated as *corporations* because capital can be easily raised and liability is limited.

Dissolve: to break up a partnership or corporation.

The partnership was *dissolved* because the two partners wanted to have their own businesses.

Dividends: a share of the profits of a corporation which is given to the stockholders.

The *dividend* will be paid to owners of record on June 30.

Enterprise: a business, particularly one privately owned

If the sole proprietor wants to quit, he can simply find someone to purchase his *enterprise*.

Entity: a separate unit for ownership or legal purposes.

As a separate *entity* a corporation can own property apart from the individual stockholders

Equipment: machinery or tools which a business uses for production and operation.

By using new *equipment*, the company hopes to be able to increase production and reduce costs.

Expertise: special knowledge or ability.

This accountant has *expertise* in financial planning

Financial: refers to money or the management of money.

This company is in good *financial* condition

The sole proprietor makes all his own *financial* decisions.

Income tax: a tax which is based on the amount of money a person or company receives for labor, services, or products, and which cannot be added to the price of the labor, services, or products.

The owner of a sole proprietorship pays no tax.

Inventory: the amount of goods of the store must record their entire *inventory* in order to know which goods they have on hand

Some new computerized cash registers are able to keep track of *inventory*.

Liability: (often plural) debt or legal responsibility

The assets and *liabilities* of the company must be listed on the balance sheet.

The *liability* of a corporation is limited to its assets

The sole proprietor has all the *liabilities* of his business

Limited: restricted; not allowed to exceed a certain amount.

A corporation's liability is *limited* to the value of its assets.

Ownership: refers to a right a person has to things that belong to him

The *ownership* of a sole proprietorship can be transferred if the proprietor wants to sell it.

In order to sell a car, you must have an *ownership* certificate.

Partnership: a business owned by two or more individuals.

The owners of a *partnership* share in the operation and profits of the business.

Profits: the amount of income above costs.

The *profits* have increased due to a decrease in the cost of raw materials.

Proprietorship: ownership of a small business.

This restaurant is operated as a sole *proprietorship*. It is owned by one individual.

Purchase: buy.

The individual owner can decide whether or not to *purchase* new tools and equipment.

Satisfaction: a feeling of pleasure or contentment.

Many small businessmen have the *satisfaction* of being their own bosses.

Securities and Exchange Commission (SEC): the government commission designed to protect individuals who purchase shares of stock from publicly held companies.

LESSON 10

International Business

International business is the performance of business activities across national boundaries. Involvement in international business is increasing, with growth expected to continue into the 21st century.

Countries cannot produce everything for themselves. Most nations specialize in the production of certain goods and services and sell any surplus to other nations. A country has an absolute advantage if it can produce a product more efficiently than any other nation. A country that can produce one product more efficiently than other products, in comparison to other nations, has a comparative advantage.

The basic concepts of international business

The basic concepts of international business are exporting and importing, balance of trade, balance of payments and exchange rates.

Exporting: Selling domestic goods in another country.

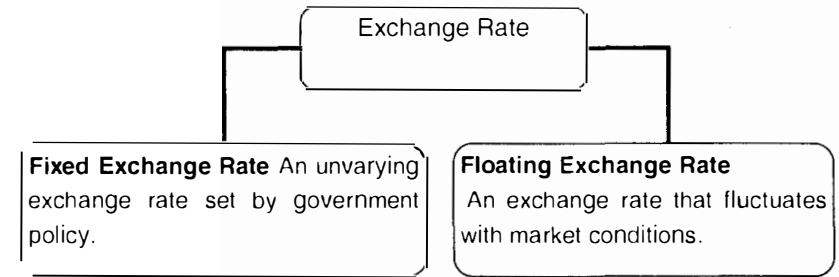
Importing is purchasing goods made in another country.

Balance of trade: The difference between the amount a country exports and the amount it imports.

Balance of payments: The total flow of money into and out of a country. The balance of payments is determined by a country's balance of trade, foreign aid, foreign investments, military spending, and money spent by tourists in other countries.

A country has a favorable balance of payments if more money is flowing in than is flowing out; an unfavorable balance of payments exists when more money is flowing out of the country than in.

Exchange Rate: The rate at which one country's currency can be exchanged for that of another country. The two main types of exchange rate are: fixed exchange rate and floating exchange rate.

Regulation of International Business

As business between nations has grown, so has the number of laws and organizations involved in the regulation of international trade. Several laws affect American firms doing business in foreign countries.

These laws generally exempt U. S. firms from certain antitrust laws, prohibit bribing of foreign officials, and allow banks to participate in joint ventures.

International organizations

Several organizations also exist to facilitate world trade, including the World Trade Organizations (WTO), the International Monetary Fund (IMF), the World Bank, and economic communities such as the European Community (EC) and the Organization of Petroleum Exporting Countries (OPEC).

WTO: An international organization formed to reduce or eliminate tariffs and other barriers to international trade.

IMF and World Bank: Two international organizations have been established to help finance international trade.

The international Monetary Fund was founded in 1944 to promote cooperation among member nations by eliminating trade barriers. IMF lends money to countries that need short - term loans to conduct international trade.

The World Bank was formed in 1946 to lend money to undeveloped and developing countries for various projects. The World Bank makes loans to member nations to fund the development of roads, factories, and medical facilities.

Economic Community: An organization that facilitates the movement of products among member nations through the creation of common economic policies.

One of the largest economic communities is the **European Community (EC)**, formed in 1957. The purpose of the EC is to reduce or eliminate all trade barriers among member nations.

Another well-known economic community is the **Organization of Petroleum Exporting Countries (OPEC)**. Established in 1960, OPEC exists to give oil-producing nations some control over the price and supply of oil. OPEC has been fairly successful in controlling both.

Approaches to International Business

A firm that decides to enter international trade must select an approach.

A firm can take several approaches to international trade. Some require little commitment on the part of the firm, while others require a great deal of involvement. The approaches to international business are exporting, licensing, joint ventures, trading companies, countertrading, direct ownership, and multinational corporations.

Exporting: The simplest way to enter international business. Selling domestic goods to a foreign country.

Licensing: An agreement in which one firm allows another firm to sell its product and use its brand name in return for a commission or royalty. Firms may also conduct international business through a joint venture.

A Joint Venture: A partnership between a domestic firm and a firm in a foreign country.

Trading company: A firm that buys products in one country and sells in another without being involved in manufacturing.

Countertrading: Bartering agreements between two or more countries.

Direct ownership: The purchase of one or more business operations in a foreign country.

Global market: The entire world viewed as a large market.

Multinational Corporation: A firm that operates on a global basis, committing assets to operations or subsidiaries.

A firm engaged in international business must generally adapt to foreign markets. Some products have to be changed to be suitable to another country. Prices of production may be set differently in various countries. In some cases, products can be distributed through existing systems, but if appropriate distribution systems do not exist, firms must develop them. Advertising and publicity often must be modified because of differences in language, laws, and culture. A nation's culture and social forces can create obstacles to international trade. The political climate of a country also influences international trade. A nation can also restrict trade through import tariffs, quotas, and embargoes, and exchange controls.

Vocabulary Notes

International business - միջազգային բիզնես, գործարարություն, международный бизнес

National boundaries - ազգային սահմաններ, национальные границы

Absolute advantage - բացարձակ առավելություն, абсолютное преимущество

Comparative advantage - համեմատական առավելություն, сравнительное преимущество

Domestic goods - հայրենական ապրանքներ, товары отечественного производства

Balance of trade - առևտրի հաշվեկշիռ, торговый баланс

Total flow of money - ընդհանուր դրամական հոսք, суммарный денежный поток

Balance of payment - վճարային հաշվեկշիռ, платежный баланс

Exchange rate - արտարժույթի փոխարժեք, валютный курс

Foreign aid - արտաքին օգնություն, иностранная помощь

Foreign investment - օտարերկրյա ներդրում, иностранные инвестиции

Military spending - ռազմական ծախսեր, военные расходы

Favorable balance of payment - ակտիվ վճարային հաշվեկշիռ, активный платежный баланс

Trade surplus - հաշվեկշիռի ակտիվ մնացորդ, активное сальдо торгового баланса; активный торговый баланс

Unfavorable balance of trade - առևտրի պասիվ հաշվեկշիռ, пассивный торговый баланс

Trade deficit - առևտրի դիֆիցիտ (պակասորդ), внешнеторговый дефицит

Fixed exchange rate - արտարժույթի ֆիքսված փոխարժեք, фиксированный валютный курс

Floating exchange rate - արտարժույթի լողացող փոխարժեք, плавающий валютный курс

Domestic firm - տեղական ֆիրմա, ընկերություն, отечественная фирма

In return - ի փոխարինում, ի հատուցում, в ответ; взамен; в свою очередь; в оплату

Joint venture - համատեղ ձեռնարկություն, совместное предприятие

Counter trading - փոխադարձ առևտուր, встречная торговля

Brand name - ապրանքանիշ, торговая марка

Business operations - առևտրային գործառնություններ, торговые сделки

Multinational corporation - վերազգային կորպորացիա, транснациональная корпорация

Trading company - առևտրական ընկերություն, торговая компания

Global market - գլոբալ շուկա, мировой рынок

To commit assets = to invest capital - ներդնել կապիտալ, вкладывать капитал

Basic concept - հիմնական հասկացություն, հիմնադրույթ, основное понятие

To purchase goods - գնել ապրանքներ, покупать товар

International organizations - միջազգային կազմակերպություններ, международные организации

To do business - գործարարությամբ զբաղվել, вести дела

Antitrust laws - հակամենաշնորհային օրենքներ, антимонопольные законы

To prohibit bribing - արգելել կաշառք տալը, կաշառելը, запретить дачу взяток

Foreign officials - օտարերկրյա պաշտոնյաներ, иностранные должностные лица

World trade - համաշխարհային առևտուր, мировая торговля

World Trade Organizations (WTO) - Առևտրի համաշխարհային կազմակերպություն (ԱՀԿ), Всемирная торговая организация (ВТО)

International Monetary Fund - Արժույթի միջազգային հիմնադրամ (ԱՄՀ) Международный валютный фонд (МВФ)

World Bank - Համաշխարհային բանկ, Международный Банк

Economic community - տնտեսական հանրություն, экономическое сообщество

European Community (EC) - Եվրամիություն (Եվրոպական միություն, ԵՄ), Европейское сообщество (ЕС)

Organization of Petroleum Exporting Countries (OPEC) - Նավթ արդյունահանող երկրների կազմակերպություն (ՆԱԵԿ), Организация стран - экспортеров нефти (ОСЭН, ОПЕК)

To reduce tariff - կրճատել մաքսային սակագինը, понижать тариф

To eliminate barriers - վերացնել արգելքները, устранять барьеры

International trade - միջազգային առևտուր, международная торговля

To promote cooperation - նպաստել համագործակցությանը содействовать сотрудничеству

Member nations - անդամ երկրներ, страна - член

To lend money - պարտքով փող տալ, ссужать деньги

Short - term loan - կարճաժամկետ փոխառություն, краткосрочный заем

Developing countries - զարգացող երկրներ - развивающиеся страны

Common economic policy - ընդհանուր տնտեսական քաղաքականություն, единая экономическая политика

Distribution system - բաշխման համակարգ, система распределения

Because of - պատճառով, հետևանքով, из - за; вследствие

To set prices - սահմանել գներ, устанавливать цены

Exercises

1. Find international words in the text and translate them.
2. Give Armenian equivalents for:
certain goods; more efficiently; to create obstacles, through quotas and embargoes; to prohibit bribing; a great deal of involvement; appropriate distribution system; the entire world; a joint venture; in return for a commission; while others; several approaches.

3. Find English equivalents for the following in the text

միջազգային բիզնեսն ազգային սահմաններում բիզնեսի գործունեության ներկայացումն է շատ ազգեր մասնագիտանում են որոշակի ապրանքների և ծառայությունների արտադրության մեջ երկիրը ունի համեմատական առավելություն արտահանումը հայրենական ապրանքների վաճառքն է օտար երկրներում; ներմուծումը այլ երկրներից ապրանքների ձեռք բերումն է երկրի առևտրի հաշվեկշիռ. առևտրի հաշվեկշիռը երկրի արտահանման և ներմուծման տարբերությունն է վճարային հաշվեկշիռը որոշվում է. երկիրն ունի նպաստավոր վճարային հաշվեկշիռ երբ ավելի շատ փող է երկրից դուրսգալիս. քան մուտք գործում ֆիրմա, որը որոշում է մուտք գործել միջազգային առևտուր պահանջել մեծ ներդրումներ. հայրենական ապրանքների վաճառք. օգտագործել իր ապրանքանիշը որպես հատուցում վարել միջազգային բիզնեսն առանց արտադրական գործընթացի մեջ ներգրավված լինելու ապրանքափոխանակության համաձայնագրեր 2 կամ ավելի երկրների միջև գործել գլոբալ հիմքի վրա

4. Translate the following phrases with participle II:

goods made in another country; countries involved in international business; money spent by tourists in other countries; exchange rate set by the government policy; the entire world viewed as a large market; a firm engaged in international business; the European community formed in 1950.

5. Match the words on the left with the expressions on the right.

1. to affect	1. to make easy, help
2. to be engaged	2. to guide, to direct, to manage
3. to select	3. to come into, join
4. to set prices	4. to allow
5. to commit	5. to look at, to consider
6. long - run	6. to take part in
7. to facilitate	7. to influence

8. to participate	8. to invest (capital). to finance
9. to conduct	9. long - term. long - range
10. domestic	10. to be involved
11. a great deal of	11. plenty of
12. to view	12. home. internal
13. to prohibit	13. to choose
14. to modify	14. to charge prices
15. must	15. to forbid
16. to enter	16. to have to
17. to let	17. to change slightly

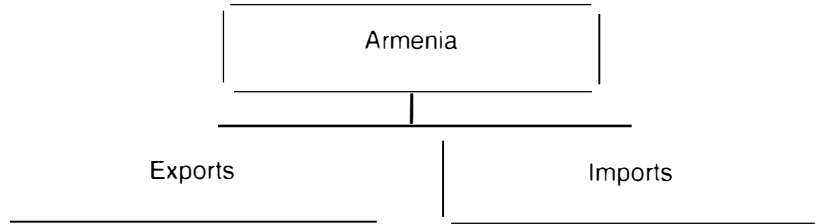
6. Paraphrase the following sentences.

- A firm engaged in international business must generally adapt to foreign markets.
- Prices of products may be set differently.
- Several organizations also exist to facilitate world trade
- These laws allow banks to participate in joint ventures.
- A nation can also restrict trade through import tariff - quotas...
- These laws prohibit bribing of foreign officials.
- Firms take different approaches to conduct business.
- Several laws affect these firms.
- These laws allow banks to participate in joint ventures.
- A firm must select an approach if it decides to enter international trade.

7. Questions for discussions.

- Why do firms become involved in international business?
- Explain the difference between an exporting and importing.
- Give the list of several organizations the role of which is to facilitate world trade.
- Characterize the basic concepts of international trade.
- What is meant by exchange rate? Speak about two types of Exchange rate (Fixed exchange rate & Floating exchange rate.)

6. Give examples of products that Armenia exports and those it imports by filling in the table (diagram).

LESSON 11

The Importance and Role of the Personnel Department

Personnel refers to all the people who work for a firm. Most large companies have special personnel departments which are responsible for employer - employee relations.

The personnel department is a staff department, which means that it is not directly involved in production, but that it provides a service to the managers. The most important services which the personnel department provides are recruiting, that is, finding new workers or managers for the company, deciding which applicants are most suitable for employment by the firm, and developing and implementing personnel policies and procedures for the benefit of the company as well as the employees.

Most businesses continually need to recruit good personnel to replace workers who retire or quit and to fill new jobs created when the company expands. After management has determined the goals of the company and the positions needed, the personnel department must find qualified people to fill those positions. Depending upon management policy and the nature of the position, recruiting may be done internally or externally. Internal recruitment means that the person chosen for the position is selected from the current employees of the company. This is either by promotion or transfer. Promotion means an employee receives a job with more authority and responsibility than his present job. The employee usually expects to receive an increase in salary along with the new position. A transfer refers to a job or department change for a worker. A transfer without promotion is a lateral transfer. It may involve different working conditions or different hours. Companies that recruit internally often promote internally, which means that the managers have worked their way up from lower positions. It may also mean that the company may hire new employees only at lower positions.

External recruitment means that the company is looking for new employees from outside the firm. All companies do some type of external recruitment. If they are looking for employees with special training or education, they will often recruit at university campuses.

They make arrangements with the placement office at the campus to interview graduating students. Sometimes they are seeking top level managers who they will recruit from other firms, often from their competitors. Other methods of recruiting involve the use of advertising in newspapers and professional publications, and even, paying a fee or commission to an executive placement service.

Most recruiting involves a job announcement containing a description of the job. The personnel department produces a formal job description. If the firm is not well known, the job description may begin with some basic information about the company and its products. This is usually followed by the title of the position the company wants to fill, for example, Senior Design Engineer or Vice President in Charge of Finance. Then the duties and responsibilities of the job are given as well as where that position fits in the organizational chart (that is, who the person reports to and who the person supervises). Next appear the qualifications for the job, such as the professional training or skills needed. The salary and fringe benefits paid for by the company should also be mentioned. Finally, the job description will tell the applicant exactly what to do if he is interested in the position.

Personnel

The personnel department should have a method for choosing the best candidate from among the applicants for the position. In some companies this may involve testing prospective employees. Civil service or government jobs often require applicants to compete with each other on written tests. Those applicants with the highest scores are selected for an interview. Other companies may assign points for certain items on the application form, such as experience or education. They may then total the points and select the applicants with the highest totals. After the applications have been evaluated, the best qualified applicants are invited to an interview. In the interview the applicant's personality and ability to work with others may be judged.

Some people feel the most important function of the personnel department is the development of personnel policies. For efficiency and fairness a company should have a specific formal written procedure for dealing with its employees. These procedures should state working

conditions, salary scale, and fringe benefits such as paid vacation, paid sick - leave, group insurance, pension or retirement plan - all things received in addition to pay. Part of the policy may also include a procedure for notifying employees of openings or promotional opportunities. In addition, there is often a procedure for handling grievances, which an employee can use if he feels that he has been treated unfairly by the employer. All of these items may be part of a union contract between the employer and the employees who are members of a union.

Vocabulary Notes

To refer to - վերաբերվել, относиться; касаться

Personnel department - կադրերի, անձնակազմի բաժին, отдел кадров

Staff department - կադրերի բաժին (վարչական անձնակազմի), отдел кадров (управленческого персонала)

Employer - employee relation - «գործատու - վարձու աշխատող» հարաբերություններ, отношения между нанимателем и наёмной рабочей силой

To be involved with/in production - ներգրավված լինել արտադրության մեջ, быть вовлеченным в производство

To implement personnel policies - կադրային քաղաքականություն իրականացնել, проводить кадровую политику

For the benefit of the company - ընկերության օգտին, в пользу компании (общества)

To recruit personnel - համալրել անձնակազմը, пополнять личный состав (персонал)

To fill a position =to fill a job - պաշտոն զբաղեցնել, занимать должность

Internal recruitment - ներքին համալրում, внутреннее пополнение

An increase in salary - աշխատավարձի բարձրացում, повышение заработной платы

To depend on/upon - կախված լինել ինչ-որ բանից, зависеть от чего-то

Lateral transfer (without promotion) - ռոտացիա (աշխատանքից աշխատանք փոխադրում առանց առաջխաղացման), ротация (перевод с одной работы на другую без повышения в должности)

External recruitment - արտաքին համալրում, пополнение за счет внешней рабочей силы

To receive a job - աշխատանք ստանալ, получить работу

From outside the firm - ֆիրմայից դուրս, вне фирмы

Executive placement office - աշխատանքի տեղավորման գրասենյակ, служба (офис) по трудоустройству

Graduate students - ավարտական կուրսի ուսանողներ, выпускники учебного заведения

Working conditions - աշխատանքային պայմաններ, условия труда

University campus - համալսարանի տարածք, территория университета

To make arrangements - պայմանավորվել, договариваться: уговариваться (с кем либо)

Top level manager - գլխավոր կառավարիչ, խոշոր մենեջեր, управляющий высшего уровня

To make a suggestion - առաջարկություն անել, делать предложение

To determine the goals - սահմանել նպատակներ, определять цели

To pay a fee - վարձատրել, выплачивать заработную плату (вознаграждение)

A job announcement - աշխատանքի տեղավորման հայտարարություն, объявление о найме на работу

A job description - աշխատանքի բնորոշում, должностная инструкция

Well-known - հայտնի, ճանաչված, хорошо знакомый; широко известный

To be interested in - հետաքրքրված լինել, быть заинтересованным

Professional training (skills) - մասնագիտական (վերա)պատրաստում, профессиональная (пере)подготовка

Senior design engineer - նախագծման գլխավոր ինժեներ, главный инженер проекта

Organizational chart - կազմակերպչական կառուցվածքի գծապատկեր, կազմակերպչական գծապատկեր, структура организации

Vice president in charge of Finance - ֆինանսների գծով փոխնախագահ, вице - президент по финансовым вопросам

Fringe benefits - լրացուցիչ վճարումներ, дополнительные выплаты

To choose a candidate - ընտրել թեկնածու, выбрать кандидатуру

To test employees - տեստավորել աշխատակիցներին, тестировать работников (служащих)

Civil service - քաղաքացիական ծառայություն, государственная (гражданская) служба

Government job - կառավարչական աշխատանք, государственная работа (служба)

Written test - գրավոր թեստ, письменный тест

To select applicants - ընտրել թեկնածուներ, отбирать кандидатов

To invite to an interview - հրավիրել հարցազրույցի, пригласить на интервью

Personnel policy - կադրային քաղաքականություն, кадровая политика

Management policy - կառավարման (ղեկավարման) քաղաքականություն, политика управления (руководства)

Written procedure - գրավոր ընթացակարգ, письменная процедура

To make a decision - որոշում կայացնել, принять решение

Application form - դիմումի ձև, форма заявки

Salary scale - աշխատավարձի սանդղակ, шкала заработной платы

Paid vacation - վճարվող արձակուրդ, оплачиваемый отпуск

Paid sick leave - հիվանդության թերթիկով արձակուրդ, оплаченный отпуск по болезни

In addition to pay - ի լրումն վարձատրության, сверх оплаты (вознаграждения)

To handle grievances - կարգավորել դժգոհությունները, բողոքները, справляться с недовольством (жалобами)

To treat unfairly - անարդարացի վերաբերվել, относиться несправедливо

Promotional opportunities - պաշտոնի առաջխաղացման հնարավորություններ, перспективы повышения по службе

To notify employees - տեղեկացնել ծառայողներին, уведомлять служащих

Union contract - պայմանագիր արհմիության հետ, соглашение с профсоюзом

To assign points - միավորներ տալ, давать очки

To total the points - ամփոփել միավորները, подсчитывать очки

Exercises

1. Find international words in the text and translate them into Armenian.

2. Give Armenian equivalents for:

which means; the personnel department provides; implementing procedures; to determine the goals of the company; special training; to retire; to quit; well - known; such as; to interview graduate students; finally; to be interested in the position; civil service; with the highest scores; application form; to total the points; to select the applications; to invite to an interview; to affect employee morale; to state; working conditions; salary scale; for notifying employees; ability to work.

3. Find English equivalents for the following in the text:

այն մարդկանց, ովքեր աշխատում են ֆիրմայում պատասխանատու լինել «գործատու և վարձու աշխատող» հարաբերությունների համար այն անմիջականորեն ներգրավված չէ արտադրության մեջ: Բայց այն, որ դա ծառայություն է մատուցում կառավարիչներին ամենակարևոր ծառայությունները, որոնք մատուցում է կադրերի բաժինը, որոշելով, որ հավակնորդներն են ամենակարևորը (ֆիրմայում ծառայելու համար) գործընթացներ ընկերության օգտին համալրել նոր ստեղծված աշխատատեղերը երբ ըկերությունն ընդլայնվում է. պահանջվող պաշտոններ, կախված կառավարման քաղաքականությունից և պաշտոնի բնույթից, պաշտոնի համար ընտրված անձը, ընտրվում է ընկերության առկա ծառայողներից սա արվում է կա՛մ պաշտոնի բարձրացմամբ, կա՛մ այլ աշխատանքի տեղափոխելով, ստանալ բարձր աշխատավարձ աշխատանքի կամ բաժնի փոփոխություն, կառավարիչները սկսել են իրենց ուղին ավելի ցածր պաշտոններից համալրման այլ մեթոդները ներառում են թերթերում գովազդի և մասնագիտական հրապարակումների օգտագործում, աշխատանքի նկարագրություն պարունակող հայտարարություն, տալ աշխատանքի նկարագրություն պաշտոն, որը ընկերությունը ցանկանում է համալրել ընկերության կողմից վճարված աշխատավարձ և լրացուցիչ եկամուտներ, պաշտոնի հա-

մար հավակնորդներից ամենալավ թեկնածուի ընտրություն ապագա ծառայողների ստուգում հավակնորդներից պահանջվում է մրցել ամենաբարձր միավորներով հավակնորդները ամփոփել միավորները ամենաբարձր որակավորում ունեցող հավակնորդներ բողոքների արձանագրման գործընթաց, ունենալ աշխատավարձի բարձրացում նոր պաշտոնի անցնելու կապակցությամբ աշխատանքի ընդունման հայտարարություն, աշխատանքի նկարագրություն, առնչվել աշխատակիցների հետ

4. Translate the following phrases with

- a) Participle I

finding new workers or managers; deciding which applicants are most suitable for employment; implementing personnel policies; depending upon management; containing a description of the job.

- b) Participle II

new jobs created; the positions needed; the person chosen for the position; the salary paid for by the company; all things received on time.

5. Study the derivatives of the following words and use them in the sentences of your own /make up a dialogue with your partner.

Verb	Noun	Adjective
Qualify	Qualification	Qualified
Promote	Promotion	Promotional
Employ	Employer, employee, employment	Employable
Determine	Determination	Determining
Authorize	Authority	Authorized
Describe	Description	Descriptive
Base	Basis	Basic
Compete	Competitor, competition	Competing
Recruit	Recruit, recruitment	
Staff	Staff	Staff
Require	requirement	Required

6. Match the words and arrange them in pairs.

1. to promote	1. complaint of unfair treatment
2. vacancy	2. to decide
3. To retire	3. unfilled post/position/
4. external	4. seeking new employee/ employees/
5. recruitment	5. to carry out, to put into use
6. to determine	6. outside
7. grievance	7. to stop working after a certain age
8. to implement	8. to assign a more important job/to move up to higher rank or position/

7. Paraphrase the following sentences.

1 A staff department is not directly involved with production 2 Recruiting refers to finding new employees or managers for the company. 3 When workers retire or quit, the personnel department must recruit new workers to fill the vacancies. 4 A company recruits internally if it wishes to fill vacancies by transferring or promoting current employees. 5 When an employee is promoted he receives a position with more authority and responsibility and usually an increase in salary. 6 Fringe benefits are what the employee receives in addition to his wages. 7 External recruitment means that a company is seeking new employees from outside the firm.

8. Select the answer which best completes the meaning of the sentence.

- The personnel department must decide which applicants are the most suitable for
 - benefits
 - employment
 - employee
 - promotion
- If a company is recruiting new employees, they might
 - advertise in newspapers
 - promote a new employee
 - qualify for the job
 - none of these

- The personnel policies should provide a method for settling employee grievances. An employee who has a grievance
 - may be promoted
 - will be fired
 - should fill out an application
 - thinks he was treated unfairly
- The personnel department announces a promotional examination next week.

This examination is intended for

- supervisors
 - new recruits
 - current employees
 - competitors
- To fill the vacancy in the accounting department they are seeking the person who is best
 - promoted
 - competitive
 - qualified
 - authorized
 - The person being promoted receives more
 - authority
 - responsibility
 - salary
 - all of these

9. Answer the questions about the text:

- What's the importance and role of the personnel department?
- Why do most businesses continually need to recruit?
- When must the personnel department find qualified people to fill the new positions?
- How may recruiting be done?
- Explain what is meant by external recruitment; internal recruitment; lateral transfer.
- What two methods do employers use to select applicants for an interview?

7. What can interviews reveal about the applicants?
8. What is a prospective employee?
10. Why does a company need to have a policy which is written down? What could be the result of not having an established policy?
11. What are fringe benefits?

Glossary for Lesson 11

Applicant: a person who is seeking a job and has taken some specific action to get the job.

All applicants for the position should have a minimum of two years' experience.

Competitor: another individual or firm in a similar business that tries to attract the same customers or clients.

Coca Cola and Pepsi Cola are competitors in the soft drink business.

Duty: the obligation or responsibility of a job.

The policeman has the duty to protect the citizens.

Employee: a person who works for another, usually for pay.

General Motors Corporation has several thousand employees. The company provides generous benefits for the employees.

Employer: a person or company that provides work.

The employer must pay social security taxes for each worker.

The employer provides medical insurance for the workers.

Evaluate: to decide the value or worth of something; to measure an applicant's qualifications.

People who apply for the job will be evaluated regarding their experience and skills.

Expand: to grow, to add space or employees to a company.

Because our company has expanded, there will be a need for new employees.

Experience: ability acquired through practice of a skill, craft, or job.

The applicant has five years' experience as an electrician.

Fringe benefit: what is received in addition to salary.

This company provides generous fringe benefits for its employees, including insurance, a pension plan, and medical and dental payments.

Goals: purposes, what a company wants to accomplish.

It is our goal this year to increase sales by ten percent.

Grievance: a reason to complain about treatment or an injustice.

The employee who was fired filed a grievance with the personnel department.

Implement: to put into effect.

The new personnel policy will be implemented July 1.

Interview: a face to face meeting and question and answer session with the person who makes hiring decisions.

Applicants will have an interview with the personnel director

Lateral: from one side to another; on the organizational chart, across rather than up

She was secretary to the sales manager, but now she is secretary to the production manager. She didn't receive a promotion, just a lateral transfer

Manager: a person who directs, supervises, or controls a business or a department of a business

The sales manager has hired three new salesmen.

The manager can decide who will receive the promotion.

Organizational Chart: a schematic drawing showing the relationships between managers, supervisors, and workers

According to the organizational chart, the Vice President for Finance supervises the Accounting Department.

Personnel: all the people who work for a company

We could increase production if we had enough personnel.

Contact the personnel department to apply for a job

Promotion: change of jobs to one with more authority and responsibility and usually an increase in salary.

He was a salesman, but he received a promotion and now he is the sales manager.

Qualify: have the necessary abilities and skills for a job.

A person can qualify for a government job on the basis of his score on the civil service examination.

Recruit: to find new workers for a company or a position.

The personnel department needs to recruit some new secretaries.

Responsibility: liability, accountability, situation of having to explain one's own actions and answer for them.

The manager has the responsibility to see that all the work is completed by Friday.

Salary: amount of money paid regularly for work.

As an accountant for our company, you will earn a salary of \$40,000 per year.

Staff: the employees responsible for internal operation of the organization rather than production

The Accounting Department is a staff department.

Suitable: able to be used for a specific purpose.

As soon as we find a suitable applicant, we will hire him.

Training: a program of learning a specific skill

New employees are given three weeks' training in the operation of the machinery.

Transfer: a change of jobs from one division of a company to another without an increase in responsibility, authority, or salary.

He received a transfer from the personnel department to the advertising department.

LESSON 12

What is Management?

Management is the application of planning, organizing, staffing, directing and controlling functions in the most efficient manner possible in order to accomplish meaningful organizational objectives. Management is carried out by one or more managers to get things done through other people. The successful management team develops clear objectives and enthusiastically undertakes programs and projects to accomplish them. Objectives are desired results to be reached by a certain time. They are specific, state what is to be accomplished and indicate when it will be achieved. Management theorists have identified five primary functions of managers: planning, organizing, staffing, directing, controlling. Planning involves developing a set of actions to achieve objectives. Planning essentially means deciding in advance what is to be done. Plans alone do not bring about desired results, but without a plan and a set of objectives, managerial actions are likely to produce confusion. Planning is a task that each manager must do every day. Organizing consists of grouping people and assigning activities so that job tasks and mission can be carried out. Staffing involves the selection, placement, training, developing, and compensation of subordinates. Directing involves taking charge, initiating action, and directly motivating employees. The directing function is a part of any manager's job, but the time and effort managers spend in directing vary with their position in the managerial hierarchy, the number of assigned subordinates and the type of job activities being performed. Controlling is monitoring, or checking, employees and taking action to correct discrepancies between objectives and performance. Controlling is concerned with making certain that plans are correctly implemented.

In carrying out the five major management functions, managers perform various roles. A manager has three major roles to fulfill: interpersonal, informational, and decision making.

Managers assume interpersonal roles as they constantly interact with others to carry out the organizations objectives. Managers lead, inspire,

Section 1 / Lesson 12

motivate, and encourage employees. They communicate confidence and mutual respect.

Managers also play informational roles by being the group's focal point. Managers should have a total picture of the group, its strengths and weakness and its needs. With this knowledge, managers process information flowing to and from the group, feeding it the relevant information.

Managers must accept responsibility for decision making. The manager must take bits of information from various sources, interject a personal opinion, and consider the present situation, analyze the resources available, and then tie this all together before reaching a decision.

Vocabulary notes

In efficient manner - արդյունավետ եղանակով, эффективным (действенным) способом

To accomplish objectives - իրագործել նպատակներ, выполнить цели

To carry out management - իրականացնել կառավարումը, осуществлять управление

To get things done - կատարել աշխատանքը, выполнять работу

Management team - կառավարչական թիվ, կառավարչական խումբ, руководящая группа (высшие администраторы корпораций)

To reach objectives - հասնել նպատակներին, достичь целей

To undertake a program - նախաձեռնել ծրագիր, предпринять программу (план действий)

Primary function - հիմնական, գործառույթ, основная, базовая функция

A set of functions - մի շարք գործողություններ, ряд действий

Managerial actions - կառավարչական գործողություններ, управленческие (административные) действия

To achieve objectives - հասնել նպատակներին, достичь целей

In advance - նախապես, заблаговременно, заранее

To bring about - առաջացնել, իրագործել, հանգեցնել, вызывать; осуществлять

Consist of - բաղկացած լինել, состоять из

To produce confusion - խառնաշփոթ առաջացնել, вызвать смятение (путаницу)

Job tasks=job missions - աշխատանքային առաջադրանքներ *служебные поручения*

Training of subordinates - ենթակաների վերապատրաստում *пере-подготовка подчиненных*

Compensation of subordinates - ենթակաների վարձատրում *возна-граждение подчиненных*

To take charge - պարտավորություն ստանձնել (վերցնել) *брать ответственность*

To take actions - միջոցառումներ ձեռնարկել *предпринять действия*

To correct discrepancies - հարթել տարածայնությունները (հակասու-թյունները) *устранять разногласия (противоречия)*

To be concerned with - վերաբերել, առնչվել *относиться к; касаться*

To make certain - հավաստիանալ, удостовериться *в*

To make sure - համոզվել, հավաստիանալ, убеждаться; удостовериться

To implement plans - կատարել, իրագործել պլանները *выполнить (реа-лизовать) планы*

To fulfill objectives - իրականացնել նպատակները, осуществить (за-вершить) цели

Mutual respect - փոխադարձ հարգանք *взаимное уважение*

To perform a role - դեր խաղալ, играть роль

To play a role - դեր խաղալ, играть роль

To fulfill a role - դեր խաղալ, играть роль

To accept responsibility - պատասխանատվություն կրել, нести ответ-ственность

To resolve a conflict - լուծել կոնֆլիկտը, разрешить конфликт

Computer skills - համակարգչային ունակություններ, հմտություններ, компьютерные навыки

Interpersonal role - միջանձնային դեր *межличностная роль*

Organizational objective - կազմակերպական նպատակ, организаци-онная цель

Personal opinion - անձնական կարծիք, տեսակետ, личное мнение (взгляд)

Managerial hierarchy - կառավարչական հիերարխիա, պաշտոնակար-գություն, управленческая иерархия

Exercises

1. Translate the following international words:

management; manager; direct; control; efficient manner; organization; enthusiast; program; project; role; personal information; group; conflict; communication; risk; act; monitoring; image; effectively.

2. Give Armenian equivalents for:

the application of planning; the selection of subordinates; job missions; to deal with the government; product distribution; to encourage employees; to perform satisfactorily; placement of subordinates; the core skills; successful management team; to implement correctly

3. Find English equivalents for the following in the text:

Պլանավորման, կազմակերպման, անձնակազմի ձևավորման ղեկավարման և վերահսկողության կիրառում իրականացնել կազմակերպական նպատակները ամենաարդյունավետ եղանա-կով այլ մարդկանց միջոցով կատարել աշխատանքը մշակել հստակ նպատակներ նպատակները ցանկալի արդյունքներն են մենեջմենթի հինգ հիմնական գործառույթները. նախապես որո-շելով ինչ պետք է իրականացվի. ծրագրերը ինքնին չեն հանգեցնում ցանկալի արդյունքների. հառնաշփոթություն առաջացնել այնպես, որ աշխատանքային առաջադրանքները կարող են իրականացվել. կառավարումը ընդգրկում է պարտավորության ստանձնում. նշա-նակված ենթակաների քանակը, տարածայնությունները հարթելու միջոցներ ձեռնարկելով. վերահսկողությունը կապված է. հավաս-տիանալով. որ պլանները ճշգրիտ կատարվում են. պատասխա-նատվություն կրել որոշում կայացնելու համար վերցնել տեղե-կատվություն տարբեր աղբյուրներից. հաշվի առնել ներկա իրավի-ճակը. վերլուծել առկա ռեսուրսները. կառավարչական արդյունա-վետ թիմը զարգացնում է հստակ նպատակներ պլանավորումը խնդիր է, որը յուրաքանչյուր մենեջեր պետք է կատարի ամեն օր

4. Study the word “term” and use them in the sentences of your own:

1. Term-ժամկետ, срок

Short-term=short-run=short-range=short time - կարճաժամկետ, краткосрочный

Long-term=long-run=long-range=long time - երկարաժամկետ, долгосрочный

Term (s) =սալմանսեր, условия

Terms of payment-վճարման սալմանսեր, условия оплаты

Unacceptable terms-անընդունելի սալմանսեր, неприемлемые условия

Terms of sale - վաճառքի սալմանսեր, условия продажи

To come to terms=to make terms - սալմանսավորվել, համաձայնության գալ, договариваться; принять условия, пойти на уступки

2. Term - անձնական հարաբերություններ, личные взаимоотношения

On good (bad) terms - լավ (վատ) հարաբերության մեջ, в хороших (плохих) отношениях

On friendly terms - բարեկամական հարաբերության մեջ, в дружеских отношениях

3. Term-տերմին, термин

Economic terms - տնտեսագիտական տերմիններ, экономические термины

Legal terms - իրավաբանական տերմիններ, правовые (юридические) термины

- 4 Term - կիսամյակ, արտահայտությամբ, полугодие, в выражении
The subjects of the first term-առաջին կիսամյակի առարկաները, предметы первого полугодия

In terms of money - դրամի արտահայտությամբ, в денежном выражении

In value terms - արժեքային արտահայտությամբ, в стоимостном выражении

In percentage terms-տոկոսային արտահայտությամբ, в процентном выражении

5. Study the derivatives and translate them:

to direct-direction-director;

to

organizer - organizational-organizer;

manage-manager-management-managerial-manager;

to govern-government-governmental-governor;

to supervise-supervision-supervisor;

to communicate-communication-communicative;

to inform-information-informational;

6. Match the words and arrange them in pairs:

1. discrepancy	1. choice
2. selection	2. conflict
3. to direct	3. to include
4. to involve	4. to control, to supervise actions
5. to initiate	5. specific task or duty
6. to function	6. to watch, to check
7. total	7. to work, to operate
8. to monitor	8. to begin, to originate
9. mission	9. entire
10. application	10. goal, purpose
11. major	11. to carry out, to finish, to complete
12. to indicate	12. employment, use
13. to accomplish	13. general, basic
14. objective	14. point out

7. Paraphrase the following sentences

1. Management is carried out by one or more managers to get things done through other people. 2. Planning involves developing a set of actions to achieve objectives. 3. Staffing involves the selection, compensation of subordinates and so on. 4. Organizing consists of grouping people and assigning activities. 5 These managers must be skilled in recruiting key personnel. 6. Managers constantly interact with others to fulfill the organization's objectives. 7. These are 4 core skills that managers need to acquire and practice.

8. Answer the questions:

- How can the term management be defined?
- Which are the five functions performed by successful managers?
- Explain the three types of managerial roles.

LESSON 13

Marketing

The Changing Concept of Marketing

The terms market and marketing can have several meanings depending upon how they are used. The term stock market refers to the buying and selling of shares in corporations as well as other activities related to stock trading and pricing. The important world stock markets are in London, Geneva, New York, Tokyo, and Singapore. Another type of market is a grocery market, which is a place where people purchase food. When economists use the word market they mean a set of forces and conditions that determine the price of a product, such as the supply available for sale and the demand for it by consumers. The term marketing in business includes all of these meanings, and more.

In the past, the concept of marketing emphasized sales. The producer or manufacturer made a product he wanted to sell. Marketing was the task of figuring out how to sell the product. Basically, selling the product would be accomplished by sales promotion, which included advertising and personal selling. In addition to sales promotion, marketing also involved the physical distribution of the product to the places where it was actually sold. Distribution consisted of transportation, storage, and related services such as financing, standardization and grading, and the related risks.

The modern marketing concept encompasses all of the activities mentioned, but it is based on a different set of principles. It subscribes to the notion that production can be economically justified only by consumption. In other words, goods should be produced only if they can be sold. Therefore, the producer should consider who is going to buy the product or what the market for the product is before production begins. This is very different from making a product and then thinking about how to sell it.

Marketing now involves first deciding what the customer wants, and designing and producing a product that satisfies these wants at a profit to

Section 1 / Lesson 13

the company. Instead of concentrating solely on production, the company must consider the desires of the consumer, and this is much more difficult since it involves human behavior. Production, on the other hand, is mostly an engineering problem. Thus, demand and market forces are still an important aspect of modern marketing, but they are considered prior to the production process.

Because products are often marketed internationally, distribution has increased in importance. Goods must be at the place where the customer needs them or brought there. This is known as place utility: it adds value to a product. However, many markets are separated from the place of production, which means that often both raw materials and finished products must be transported to the points where they are needed.

Raw materials requiring little or no special treatment can be transported by rail, ship, or barge at low cost. Large quantities of raw materials travel as bulky freight, but finished products that often require special treatment, such as refrigeration or careful handling, are usually transported by truck. This merchandise freight is usually smaller in volume and requires quicker delivery. Merchandise freight is a term for the transportation of manufactured goods.

Along all points of the distribution channel various amounts of storage are required. The time and manner of such storage depends upon the type of product.

Modern marketing is therefore a coordinated system of many business activities, but basically it involves four things: (1) selling the correct product at the proper place, (2) selling it at a price determined by demand, (3) satisfying a customer's need and wants, (4) producing a profit for the company.

Vocabulary notes

Several meanings - մի քանի իմաստ, несколько значений

Stock trading - արժեթղթերի առևտուր, торговля ценными бумагами

To purchase food - գնել սննդամթերք, покупать пищу

To make a product - պատրաստել ապրանք, изготавливать товар

To figure out - պատկերել, հասկանալ, изображать, понимать,

Sales promotion - վաճառքի խթանում, стимулирование сбыта

In addition to - ի լրումն, բացի այդ, в добавление; к тому же: сверх; кроме того

Storage and designing - պահեստավորում և պլանավորում, хранение и планирование

To determine a price - սահմանել, որոշել գին, устанавливать цену

Distribution of the product - ապրանքի բաշխում, распределение товара

A set of principles - սկզբունքների մի ամբողջ շարք, ряд принципов

Instead of - փոխարեն, вместо

Market forces - շուկայական ուժեր, рыночные силы

To consider the desires - հաշվի առնել ցանկությունները, учитывать желания

To transport products - փոխադրել ապրանքներ, перевозить товары

At low cost - ցածր արժեքով(գնով), по низкой стоимости (цене)

Merchandise freight - ապրանքային բեռ, товарный груз

Personal selling - անհատական վաճառք, персональная продажа

Small in volume - ծավալով փոքր, маленький по объему

Quick/fast/ delivery - արագ առաքում, быстрая доставка

Transportation of manufactured goods - արդյունաբերական ապրանքների փոխադրում, перевозка промышленных товаров

Proper place - հարմար (ճիշտ) վայր, удобное (правильное) место

Distribution channel - բաշխման ուղի, канал распределения

Stored merchandise - պահեստավորված ապրանք, товары на складе, (товары, находящиеся на хранении в складском помещении)

Related services - կապված ծառայություններ, связанные услуги

Prior to - մինչ, նախքան, до

Production process - արտադրական պրոցես, գործընթաց, производственный процесс

Human behavior - մարդկային վարքագիծ, человеческое поведение

Exercises

1. Find International words in the text.

2. Give Armenian equivalents for:

a set of forces and conditions; in addition to; sales promotion; distribution consisted of; desires of the consumer; as bulk freight;

manufactured goods; all points of the distribution channel, customer's needs and wants; a price determined by demand a system of many business activities.

3. Find English equivalents for the following in the text

բաշխումը բաղկացած է. ժամանակակից մարքեթինգ հասկացությունը ներառում է բոլոր նշված գործողությունները այլ կերպ ասած. եթե դրանք կարող են վաճառվել նախքան արտադրության սկսելը արտադրողը պետք է նկատի ունենա. թե ով է պատրաստվում գնել ապրանքը. ինչ է սպառողը ցանկանում միայն արտադրության վրա կենտրոնանալու փոխարեն ընկերությունը պետք է նկատի ունենա սպառողի ցանկությունները. քանի որ այն ներառում է մարդու վարքագիծը մինչև արտադրության գործընթացը. հումքը և պատրաստի արտադրանքը պետք է տեղափոխվեն վայրեր դրանք կարող են ունենալ մի քանի իմաստներ վայր, որտեղ մարդիկ մթերք են գնում. նրանք նկատի ունեն. պայմաններ, որոնք որոշում են ապրանքի գինը, "Մարքեթինգը բիզնեսում" տերմինը ներառում է այս բոլոր իմաստները արտադրողը պատրաստում էր ապրանք ինչպես վաճառել ապրանքը. որը ներառում էր գովազդելը ի լրումն առևտրի խթանմանը. որտեղ այն իրականում վաճառվում է. որտեղ դրանք անհրաժեշտ են ժամանակակից մարքեթինգը. հետևաբար. բազմաթիվ առևտրական գործունեությունների կոորդինացված համակարգ է. ճիշտ արտադրանքի վաճառք համապատասխան վայրում

4. Study the derivatives and translate them into Armenian:

market - marketer - marketing

to advertise - advertisers - advertising - advertiser

to store - storage - stored

grade - grading - grader

to add - addition - additional

to determine - determination - determinant

5. Match the words and arrange them in pairs

1. since

2. prior

3. bulk

4. comprise

1. to involve

2. in great volumes

3. as

4. before

5. notion	5. to take into account
6. quick	6. attach importance
7. merchandise	7. carrying goods
8. to emphasize	8. concept
9. to deliver	9. goods
10. to consider	10. fast
11. modern	11. only, entirely
12. solely	12. of present times

6. Paraphrase the following sentences

A grocery market is a place where people purchase food. In the past, the concept of marketing emphasized sales. Marketing was the task of figuring out how to sell the product. The modern marketing concept comprises all of the activities mentioned above. Instead of concentrating solely on production, the company must consider the desires of the consumer. Demand and supply are considered prior to the process. Large quantities of raw materials travel as bulk freight. This merchandise freight is usually smaller in volume and requires quicker delivery. Because products are often marketed internationally, distribution has increased in importance. Merchandise freight is a term for the transportation of goods.

7. Answer the questions

1. What are the types of markets, what are they?
2. What is said about the term marketing?
3. What are the two aspects of marketing, what are they?
4. What are three aspects of distribution?
5. Give three examples of related services?
6. How does modern marketing differ from the past ideas and practices of marketing?
7. What does modern marketing involve?

LESSON 14**Finance****Text1****Career in Finance**

We have all handled money, with varying success, for most of our lives. But financial specialists are "artists" at managing money and getting the most for their investment dollars. They concern themselves with interest rates, inflation, stock prices, credit risks, real estate prices, and much, much more.

Career opportunities in finance are varied and offer exciting challenges. Financial institutions employ thousands of people at every level. These institutions may be commercial banks, savings and loans associations, or other organizations such as finance companies or credit unions. They provide a wide range of services: lending money, keeping savings, providing checking accounts, managing trust funds, advising individuals and companies on investments and business affairs, and so on. Investment banks, stock brokerage firms, and even insurance companies, also considered financial institutions, primarily provide such services as helping one firm buy another, brokering stocks and bonds, and providing financial advice.

Today's world of finance knows few boundaries. Government deregulation has reduced many restrictions so that banks, insurance companies, savings and loans, and brokerage houses cross over into one another's territories. People interested in a career in finance now have a wide choice. Opportunities in financial institutions and businesses are promising and include a number of alternatives.

Text2**What is Finance?**

Finance is the study of money within the firm. It is also the functional area with responsibility for managing corporate funds. To function, the firm must have adequate funds, and the finance department manages these funds by developing and monitoring the firm's financial plan.

This plan should include balancing the monthly inflows and outflows of funds, determining liquid investments for excess funds, finding efficient outside sources for funds, and properly monitoring and controlling the process.

Firms need cash to fund the cost of daily operations, to handle the cost of the firm's credit service, to handle the cost of the firm's inventory, to purchase major assets, to service the firm's debt, and to pay dividends. Financial management is important to this process because the financial manager not only determines the future uses of funds but also identifies the most efficient sources of these funds. The financial manager makes it possible for the firm to function uninterrupted and efficiently.

The firm has several sources of funds. The most obvious is the revenue generated from daily operations. When additional cash is needed, the firm should use short - term sources for short - term needs and long term sources for long - term needs.

The financial manager is responsible for maintaining the proper flow of funds. To accomplish this, he or she must manage uses of funds, help find sources of funds, find appropriate investments for excess cash, and manage the company's working capital and capital budgeting processes. The financial manager must also develop appropriate financial control.

Vocabulary Notes

World of finance - ֆինանսների աշխարհ, финансовый мир

Stock price=share price – բաժնետոմսի կուրս, курс акций, биржевой курс

To concern oneself - հետաքրքրվել, զբաղվել интересоваться, заниматься

Credit risk - վարկային ռիսկ, кредитный риск

Real estate price - անշարժ գույք, недвижимость

Financial institutions - ֆինանսական կառույցներ, հաստատություններ, финансовые институты, учреждения

Thousands of people - հազարավոր մարդիկ, тысячи людей

Commercial bank - առևտրային բանկ, коммерческий банк

Savings and loans associations - խնայողությունների և փոխառությունների միություններ (սաւնցիաւցիաւներ), ссудо - сберегательная ассоциации

Finance company - ֆինանսական ընկերություն, финансовая компания

To lend money - գումար տրամադրել, պարտքով փող տալ, ссужать деньги

To keep savings - խնայողություններ պահել, хранить сбережения

Checking account - ընթացիկ հաշիվ, текущий счет

Wide range of services - ծառայությունների լայն շրջանակ, широкий спектр услуг

Credit union - վարկային միություն, кредитный союз

Trust fund - հավատարմագրային հիմնադրամ, доверительная собственность; имущество, вверенное попечителю

Investment bank - ներդրումային (ինվեստիցիոն) բանկ, инвестиционный банк

Brokerage firm - արժեթղթերի բրոկերային ֆիրմա, брокерская (маклерская) фирма

Insurance company - ապահովագրական ընկերություն, страховая компания

So on - և այլն, и так далее

Stocks and bonds - արժեթղթեր և պարտատոմսեր, акции и облигации

Financial advice - ֆինանսական խորհուրդ, финансовый совет

Government deregulation - պետական ապակարգավորում, государственное дерегулирование

Promising opportunities - խոստումնալից հնարավորություններ, многообещающие возможности

So that - այնպես որ, так чтобы

Savings and loans - խնայողություններ և փոխառություններ, ссуды и сбережения

Corporate funds - կորպորատիվ ֆոնդեր, միջոցներ, фонды, средства корпорации

Adequate funds - համապատասխան ֆոնդեր (միջոցներ), соответствующие фонды (средства)

Finance department - ֆինանսական բաժին, финансовый отдел

Outside sources - արտաքին աղբյուրներ, внешние источники

Liquid investment - իրացվելի ներդրումներ, ликвидные инвестиции

Excess funds - ավելցուկային ֆոնդեր, избыточные фонды

Excess cash - ավելցուկային կանխիկ դրամ

To monitor the process - հսկել գործընթացը, наблюдать за процессом

Monthly inflow of funds - միջոցների ամսական ներհոսքը, ежемесячный поток денег

Outflow of funds - միջոցների արտահոսքը, отток средств

Daily operations - ամենօրյա գործառնություններ, ежедневные операции

To need cash - կանխիկ դրամի կարիք ունենալ, нуждаться в наличных деньгах

Financial management - ֆինանսական գործունեության կառավարում, управление финансовой деятельностью

To fund the costs - ֆինանսավորել ծախսերը, финансировать расходы

Credit service - վարկային ծառայություն, кредитная услуга

To handle the cost - կառավարել ծախսերը, управлять расходами

Firm's inventory - ֆիրմայի գույքը, имущество фирмы

Major assets - հիմնական միջոցներ, ակտիվներ, основные средства, активы

To make it possible - հնարավոր դարձնել, делать возможным

To function uninterrupted and efficiently - գործել անընդմեջ և արդյունավետ, работать непрерывно и эффективно

Additional cash - լրացուցիչ կանխիկ դրամ, дополнительные наличные деньги

Short - term sources - կարճաժամկետ աղբյուրներ, краткосрочные источники

Long - term sources - երկարաժամկետ աղբյուրներ, долгосрочные источники

Exercises

1. Read and translate the following international words:

financial specialist; inflation; credit risk; financial institutions; commercial banks; association; finance company; territory; alternatives; functional; finance department; finance manager; liquid investment; credit service; capital budgeting process; to fund the cost of daily

operations; the firm's inventory; determining liquid investments; savings and loans.

2. Give Armenian equivalents for:

to handle money; for most of our lives; interest rate; much more; exciting challenges; at every level; savings and loans associations; such as; to lend money; to keep savings; so on; few boundaries; world of finance; to reduce restrictions; brokerage houses; promising opportunities; to include; within the firm; adequate funding; the monitor plan; monthly inflow and outflow; to need cash; to handle the cost of firm's; credit service; major assets; to determine; efficient sources; to make it possible; additional cash; short-term needs; to maintain; excess cash.

3. Find English equivalents for the following in the text:

փոփոխվող հաջողությամբ սրանք հետաքրքրվում են անշարժ գույքով, տոկոսադրույքով և արժեթղթերի գներով հազարավոր մարդիկ, այս հաստատությունը կարող է լինել ապահովել ծառայությունների լայն շրջանակ գովազդային ընկերություններ ապահովել ֆինանսական խորհրդով, ֆինանսական հաստատությունների հնարավորությունները խոստումնալից են մարդիկ, որոնք հետաքրքրվում են ֆինանսների կարիերիայով, ունենալ լայն ընտրություն ներառել մի շարք այլընտրանքներ, ֆինանսների բաժինը ղեկավարում է այս ֆոնդերը այս ծրագիրը պետք է ներառի միջոցների ամսական ներհոսքը և արտահոսքը, արդյունավետ արտաքին աղբյուրներ, պատշաճ կերպով վերահսկել և ղեկավարել գործընթացը կառավարել ֆիրմայի վարկային ծառայությունների ծախսերը, ֆիրմայի պարտքը վճարել շահաբաժիններ, ֆինանսական կառավարումը կարևոր է սահմանել ֆոնդերի ապագա օգտագործումը ճանաչել այս ֆոնդերի ամենաարդյունավետ աղբյուրները գործել անընդմեջ և արդյունավետ ֆիրման ունի ֆոնդերի մի քանի աղբյուրներ

4. Find from the text:

a) adjectives derived from the following nouns:

commerce; finance; function; responsibility; addition; day.

b) nouns derived from the following verbs:

to operate; to invest; to develop; to organize; to restrict.

5. Match the words and arrange them in pairs:

1. appropriate	1. sufficient, enough
2. to employ	2. to manage
3. to generate	3. thort - run
4. to handle	4. to be interested in
5. to enable	5. limitation
6. to utilize	6. proper, suitable
7. short-time	7. to engage
8. adequate	8. to give rise to
9. restriction	9. to use
10. to concern oneself with	10. to make it possible

6. Paraphrase the following sentences:

1. We have all handle money, with varying success. 2. Financial specialists are "artists" at managing money. 3. They concern themselves with various financial problems. 4. Financial institutions employ thousands of people at every level. 5. They provide a wide range of services. 6. People interested in a career in finance now have wide choice. 7. The finance department manages this fund. 8. Financial manages determines the future uses of fund. 9. The financial managers make it possible for the firm to function uninterrupted and efficiently.

7. Question for discussion:

- How is today's world of finance characterized?
- What financial institutions do you know? What's their role in people's life?
- Why are financial specialists considered to be "artists" at managing money?
- Define finance and explain its role within the firm?
- Why do firms need cash? Why is financial management important?
- Discuss the different sources of funds available to firm?
- Identify the specific duties of the financial manager?

LESSON 15**Insurance**

When you purchase insurance, you buy an insurance policy. This is your contract with the insurance company. It states what losses the insurance company will cover. To get this coverage, you pay the insurance company a fee, called the premium.

The major sources of insurance are public and private sources. The public sources include federal and state agencies that, through employer provide coverage for retirement, disability and unemployment compensation, and some health insurance. Private sources can be either stock companies (profit - making) or mutual companies (nonprofit cooperatives).

The role of insurance for business is significant. A business can purchase many types of insurance to protect itself against losses. Insurance can be purchased to cover losses that arise from damage to property, injury to an individual, or damage to another's property. Insurance can also be purchased to protect a company from loss of income. Finally, most companies purchase the insurance for their employees. They do this partly to be good employers and provide benefits and partly to be competitive with other employers in securing the best personnel to fill positions in the company.

[Employers pay for some forms of insurance coverage because the law requires it. In accordance with law insurance works on the basis that risk can be predicted by actuaries who use past data to predict future likelihoods.] The law of large numbers is used to calculate the necessary premiums.] With knowledge of the probability of loss, the likely cost of each loss, and the number of individuals covered, an insurance company can calculate its premiums.

[Most companies provide two types of insurance for employees: health and life. Health insurance provides coverage for losses due to sickness or accidents. In addition to health insurance coverage, many firms also provide their employees with life insurance. Unlike other forms of insurance, life insurance deals with a risk that is certain: the likelihood of dying is 100 percent. The uncertainty is when. Life insurance provides

financial protection to the family of the policyholder. In the event of the policyholder's death, the family receives a benefit equal to the value of the policy. The individual or individuals designated to receive the benefits of a life insurance policy are referred to as the beneficiaries. When choosing the type and amount of insurance to buy, people must consider their age, health, family size, children's ages, savings or investment plans already in place, the income your family will need in the event of your death, and the cost of insurance.

A qualified insurance agent can help answer many of these questions. But since agents are paid on commission, consumers should have some knowledge of the types of policies and options available.

Vocabulary notes

To purchase insurance - ապահովագրվել, застраховаться

To pay a fee - վճարել վարձավճար կամ վճար, платить взнос

Insurance policy - ապահովագիր, ապահովագրական վկայական, պոլիս, страховой полис, договор страхования

To cover losses - փոխհատուցել կորուստները, покрывать потери

Insurance company - ապահովագրական ընկերություն, страховая компания

Major sources - գլխավոր աղբյուրներ, основные источники

Disability compensation - անաշխատունակության նպաստ, пособие по нетрудоспособности

Unemployment compensation - գործազրկության նպաստ, пособие по безработице

Life insurance - կյանքի ապահովագրություն, страхование жизни

Health insurance - առողջության ապահովագրություն, страхование на случай болезни

Private insurance - անհատական ապահովագրություն, индивидуальное страхование; личное страхование

Public insurance - պետական ապահովագրություն, государственное страхование

Stock company - բաժնետիրական ընկերություն, акционерное общество

To be significant - էական, նշանակալից, կարևոր լինել, иметь существенное, важное значение

Mutual company - ընկերություն ընդհանուր հիմունքներով, փոխադարձ օգնության ընկերություն, компания на взаимных началах

Damage to property - վնաս սեփականությանը, ущерб собственности

To protect a company from loss - ընկերությանը պաշտպանել վնասների կրելուց, предотвратить потери компании

To provide benefit - նպաստ տալ, дать пособие

To be competitive - լինել մրցունակ, быть конкурентоспособным

Insurance coverage - ապահովագրական պայմանագրերի ընդհանուր գումար, общая сумма договоров оп страхованию

In addition - ի լրումն, բացի այդ, в дополнение; кроме того

Due to sickness (accident) - հիվանդության (դժբախտ պատահարի) հետևանքով, вследствие болезни (несчастного случая)

Financial protection - ֆինանսական հովանավորչություն, финансовая протекция

Equal to the value - արժեքին հավասար, равный стоимости

To refer to - վերաբերել, относиться,

As beneficiary - որպես շահառու (ապահովագրական նպաստ ստացող մարդ), как бенефициарий (лицо, получающее страховое пособие)

Family size - ընտանիքի անդամների թիվը, число членов семьи

Investment plan - ներդրումային ծրագիր, инвестиционный план

In the event of - դեպքում, в случае

Insurance agent - ապահովագրական գործակալ, страховой агент

To pay on commission - վճարել կոմիսիոն հիմքերով, платить на коммиссионной основе

Probability of loss - կորուստի հավանականությունը, вероятность потери

To calculate premium - հաշվել ապահովագրավճարները, подсчитывать страховую премию (страховой взнос)

Past data - նախկին (անցյալ) տվյալները, минувшие, (истекшие) данные,

Underwrite – երաշխավորել արժեթղթերի ապահովագրությունը, гарантировать страхование ценных бумаг

Exercises

1. Find international words in the text.

2. Give Armenian equivalents for:

health and life insurance; to get this coverage; to pay a fee; public and private sources; federal and state agencies; provide coverage for

retirement; mutual companies. to protect itself against losses; to cover losses; damage to property; loss of income; to be good employers; to be competitive; securing the best personnel; to provide benefits; necessary premiums; probability of loss; it states. in the event of the policyholder's death.

3. Find English equivalents for the following in the text:

գնել ապահովագրական վկայական սա ծեր պայմանագիրն է ապահովագրական ընկերության հետ ապահովագրության գլխավոր աղբյուրներն են. պետական աղբյուրները ներառում են անաշխատունակության և գործազրկության փոխհատուցում ապահովագրության դերը բիզնեսում ապահովագրությունը կարող է փոխհատուցել վնասները. պաշտպանել ընկերությանը եկամտի կորստից. լինել լավ աշխատող լավ անձնակազմով ապահովել աշխատատեղով համալրել ընկերությունը օրենքներին համաձայն օգտագործել նախկին տվյալները կանխագուշակելու ապագան մեծ թվերի օրենք հաշվել անհրաժեշտ պարգևատրումը. հիվանդության կամ դժբախտ պատահարի հետևանքով. ապահովել ֆինանսական հովանավորություն ապահովագրի ընտանիքին նպաստառուի ընտանիքը ստանում է նպաստ մարդիկ պետք է նկատի ունենան իրենց խնայողությունները կարող է օգնել պատասխանելու այս հարցերից շատերին քանի որ գործակալները վճարվում են կոմիսիոն հիմունքներով

4. Match the words and definitions. Arrange them in pairs:

1. significant	1. harm or damage resulting from losing
2. ascertain	2. to fill a position
3. to protect	3. to take into account
4. probability	4. to buy
5. loss	5. to reply
6. in the event of	6. definite
7. to consider	7. as
8. to answer	8. post
9. since	9. to defend, to keep from harm
10. position	10. important, essential
11. to purchase	11. in case of

12. to get	12. to forecast
13. to predict	13. to obtain
14. type	14. choice, preference
15. option	15. sort
16. to hold a post	16. likelihood

5. Paraphrase the following sentences paying attention to the meanings of the underlined words

1. It states what losses the insurance company will cover. 2. The major sources of insurance are public and private sources. 3. The role of insurance for business is significant. 4. A business can purchase many types of insurance to protect itself against losses. 5. Actuaries use past data to predict future likelihood. 6. The job description is usually followed by the title of the position the company wants to fill. 7. When choosing the type and amount of insurance people must consider several factors. 8. But since agents are paid on commission, consumers should have necessary information of the types of policies and options available.

6. Translate the following sentences paying attention to the meaning of the underlined words

1. Due attention should be paid to the study of foreign languages. 2. Insurance provides coverage for losses due to sickness or accidents. 3. It states the major sources of insurance. 4. The United States of America consists of 51 states. 5. All the peaceable states struggle for the maintenance of peace. 6. Almost all the states try to develop foreign trade relations. 7. The boy's state was becoming better after the operation. 8. The solution to that problem was very important. 9. Its supply and demand that determines prices of the commodity. 10. It was gold that began to assume the function of a universal equivalent.

7. Questions for discussion

- What is insurance? What's premium?
- Speak about two major sources of insurance?
- What's the role of insurance for business? Why do businesses need insurance?

4. What's the role of insurance in people's life?
5. What insurance is provided through public sources? How are the employers tied in this responsibility?
6. What two types of insurance do most companies provide? Characterize each of them
7. What's the basis of insurance activity? What is it used to calculate the necessary premiums?

LESSON 16

Securities

Millions of people and businesses invest in stocks and bonds every day. Nightly newscasts and daily newspapers routinely report the day's stock trading and averages. The nation regularly follows the stock market as a sign of the country's economic health.

The securities industry involves the buying and selling of stocks, bonds, or shares in mutual funds for investors. Careers in the industry generally fall into four basic functional areas: sales, trading, underwriting, and research.

The employment market for the industry tends to fluctuate with the economy. In the mid 1980s, demand was high, but a number of brokerage houses have merged or closed since then, leading to a reduced number of job opportunities.

Securities salesworkers act as agents for investors wanting to buy or sell securities. They must be registered as representatives of a brokerage firm and must pass a general security examination with the Securities and Exchange Commission. They may also be called stockbrokers, account executives, or registered representatives.

Securities salespeople perform various services for clients, including providing advice on securities, supplying the latest stock and bond price quotations, and furnishing information on the financial positions of corporations. They may specialize in a particular type of security, such as stocks, government bonds, stock options, commodity futures, and so on.

Newcomers participate in a training program, usually for about six months. After meeting the licensing registration requirements, beginners start by building up a clientele from personal and telephone contacts. They start by handling the accounts of individual investors and may advance to handling the large accounts of large institutional investors.

During the trading period, newcomers receive salaries. Once they complete training, earnings, consist solely of commissions on the sale of securities. These commissions can be substantial. Earnings are limited only by the number and size of accounts served.

Opportunities exist to advance into management and to supervise the work of other salespeople. However, many people prefer to remain in sales because of the high earnings potential.

Traders do not deal with investors. They spend their time on the exchange trading floor actually filling the orders to buy and sell securities. Traders also specialize by the type of security, such as stocks, bonds, or commodities. The work is extremely high paced and requires the ability to make quick decisions.

Investment bankers handle the financing of the sale of a corporation's securities to the public. Essentially the investment banking firm underwrites the sale by purchasing the securities of the corporation and then selling them to the public on the market. With billions of dollars at stake, this is considered one of the riskiest, most challenging areas of finance. Competition is extremely fierce for employment, and opportunities are limited to the very top M. B. A. graduates.

Vocabulary Notes

Salesworkers = salespeople - վաճառողներ, վաճառականներ, продавцы to act as agents - գործել որպես գործակալներ, действовать как агенты

Brokerage firm - բրոկերային ֆիրմա (ընկերություն), брокерская фирма (общество)

Account executives - հաճախորդի հաշիվները վարող գործավար, делопроизводитель, ведущий счета клиентов

Registered representative - գրանցված գործակալ, зарегистрированный агент (лицо, принимающее заказы на фондовой бирже)

perform services - մատուցել ծառայություններ, оказывать услуги

Stockbroker - բրոսային բրոքեր, биржевой маклер, фондовый брокер

Bond price quotations - պարտատոմսի գնանշում, котировка (курс) облигации

To furnish information - տեղեկատվություն տրամադրել, предоставлять информацию

Financial position - ֆինանսական դիրք, финансовое положение

Stock option - արժեթղթի օպցիոն ընտրանք, фондовый опцион

Commodity futures - ապրանքային ֆյուչերս, товарные фьючерсы, срочные сделки с товарами

Licensing registration requirements - լիցենզիայի գրանցման պահանջներ, условия регистрации лицензии

Personal contact - անձնական շփում, личные связи, знакомства

To handle accounts - հաշիվներ վարել, вести счета

Institutional investor - ինստիտուցիոնալ ներդրող, институциональный инвестор

To advance into management - առաջ ընթանալ կառավարման բնագավառում, продвигаться вперед в области управления

Day's average - արժեթղթերի օրական միջին կուրս, средний дневной курс ценных бумаг

individual investor - անհատ ներդրող, индивидуальный инвестор

Exchange trading floor - ֆոնդային բորսայի առևտրային հարթակ, торговый зал фондовой биржи

To fill the order - լրացնել պատվեր, заполнить заказ

Exercises

1. Read the following international words and use them in the sentences of your own:

industry; investor; career; agent; general; commission; register; service; financial position; type; program; meeting; clientele; personal; telephone contact; individual; investor; institutional investor; period; potential; risk; analysis to specialize; expert; automobile

2. Give Armenian equivalents for:

to invest in stock; day's averages; to report routinely; securities sales - workers; account executives; price quotation; particular type; such as stocks; commodity futures; to handle the accounts; to advance into management; high earning; corporations securities; underwriting, crucial; research; in this area; retailing industry; actually; however; prefer;

3. Find English equivalents for the following in the text:

գիշերային լուրերի հաղորդում ռադիոյով և ամենօրյա լրագրեր. սահմանված կարգով հաղորդել օրվա արժեթղթերի վաճառքը ներառել արժեթղթերի, պարտատոմսերի կամ բաժնետոմսերի առքն ու վաճառքը գործել որպես ներդրողների գործակալներ

Նրանք պետք է գրանցվեն որպես բրոքերային ֆիրմայի ներկայացուցիչներ Նրանք կարող են կոչվել նաև գործավարներ արժեթղթերի վաճառքով զբաղվող վաճառողները կատարում են տարբեր ծառայություններ՝ հաճախորդների համար ապահովել կոորպորացիայի ֆինանսական դրության վերաբերյալ տեղեկատվությամբ. սկսնակները մասնակցում են վերապատրաստման ծրագրին. թույլտվությունը գրանցելու պահանջները բավարարելուց հետո. վարել անհատ ներդրողների հաշիվները. այս կոմիսիոն վարձատրությունները կարող են լինել էական հսկել այլ վաճառողների աշխատանքները. բարձր վարձատրության հնարավորության պատճառով. Նրանք ծախսում են իրենց ժամանակը ֆոնդային բորսայի հարթակում. արագ որոշումներ կայացնելու հնարավորություն. հետազոտությունը և վերլուծությունը կար և որ է արժեթղթերը ապահովագրելիս մանրամասն վերլուծական հմտությունները կարևոր են հաջողության համար

4. Study the derivatives and translate them into Armenian:

to trade - trader - trading
to invest - investor - investment
to underwrite - underwriter - underwriting
to retail - retailer - retailing
to work - worker - working
nation - national - nationality
to buy - buyer - buying
to sell - seller - selling
to register - registration - registered
to begin - beginning - beginner

5. Match the words and arrange them in pairs

1. crucial	1. regularly
2. employment	2. pay
3. salespeople	3. to take part
4. agent	4. state
5. earning	5. significant, substantial
6. routinely	6. to regard
7. position	7. to manage

8. type	8. to finish
9. to report	9. work, job
10. to participate	10. to fulfill, to carry out
11. to handle	11. salesmen, salesworkers
12. to consider	12. sort
13. to perform	13. to announce
14. to complete	14. broker
15. newscast	15. nearly
16. to furnish	16. field, sphere
17. about	17. to provide, to give
18. area	18. news broadcast

6. Paraphrase the following sentences

- Nightly newscasts and daily newspapers routinely report the day's stock trading
- Security sales workers (men) act as agents for investors
- Securities salespeople perform various services for clients.
- They may specialize in a particular type of security.
- Securities salespeople furnish information on the financial positions of corporations.
- Newcomers participate in a training program, usually for about 6 months.
- They start by handling the accounts of individual investors
- Underwriting is considered one of the riskiest, most challenging areas of finance.
- Many people prefer to remain in sales because of the high earnings potential.
- This work requires the ability to make quick decisions.

7. Divide the text into logical parts. Find the key sentence in each part containing the main information.

8. Summarize the text.

LESSON 17

Accounting

Today accounting is the language of business. Accounting plays an increasingly important role in business decisions. Accounting is the process of identifying, measuring, and communicating economic information. Accounting information interests investors, creditors, managers, unions, and governmental organizations. Current investors use it to review the past performance of the company in which they invested and to determine whether to maintain, increase, or liquidate their investment. Potential investors use it to help them make investment decisions. Creditors use financial information to evaluate credit applicants.

Company managers are the largest users of accounting information. They must have reliable information to make decisions about allocating company resources. Accounting information can be used to predict each alternative's consequences. Managers also use this information to compare actual financial results with expectations. By reviewing financial data regularly, management can react swiftly when results deviate too much from expectations.

Unions review company financial information to help determine wage and benefit demands in salary negotiations. Governmental organizations rely on accounting information when establishing a company's tax liability.

A primary purpose of accounting is to communicate the results of business transactions. The accounting cycle was developed to accomplish this goal. The steps in the accounting cycle include analyzing, recording, posting and preparing financial statements.

The accountant first analyzes business transactions to determine which should be recorded and at what amount. These transactions are then recorded in a journal. A journal is a book or computer file in which business transactions are recorded chronologically. Next these journal entries are posted in the general ledger. Ledger is a book which summarizes all the company's accounts. In the final step, the accountant prepares financial statement. Financial statement is a document presenting a company's financial position, results of operations, and cash flow during a stated period of time.

Vocabulary notes

To play an important role - խաղալ կարևոր դեր, играть важную роль

Business transaction - տնտեսական գործարք, деловая (хозяйственная) операция

To record transactions - գրառել գործարքներ, регистрировать операции

The language of business - գործարարության լեզուն, язык бизнеса

Financial information - ֆինանսական տեղեկատվություն, финансовая информация

To allocate resources - տեղաբաշխել ռեսուրսները, распределять ресурсы

To evaluate the results - գնահատել արդյունքները, оценивать результаты

Financial records - ֆինանսական գրառումներ, финансовые записи

Accounting information - հաշվապահական տեղեկատվություն, бухгалтерская информация

To review financial data - վերանայել ֆինանսական տվյալները, пересмотреть финансовые данные

Actual financial results - փաստացի ֆինանսական արդյունքներ, фактические финансовые результаты

Credit applicant - վարկառու, лицо, обращающееся за кредитом

Rely on - վստահել, հույս դնել, полагаться, рассчитывать

Tax liability - հարկային պարտավորություն, налоговые обязательства

Primary purpose - հիմնական (առաջնային) նպատակ, основная (первичная) цель

Accounting cycle - հաշվապահական ցիկլ, бухгалтерский цикл

To accomplish a goal - հասնել նպատակի, достичь цели

General ledger - գլխավոր հաշվապահական գիրք, главная бухгалтерская книга

Journal entry - գրառում գրանցամատյանում, запись в регистре

Financial statement - ֆինանսական հաշվետվություն, финансовый отчет

Financial position - ֆինանսական վիճակ, финансовое состояние

Cash flow - դրամական հոսք, денежный поток

Stated period of time - հաշվետու ժամանակաշրջան, отчетный период

Exercises

1. Find international words in the text

2. Give Armenian equivalents for:

To evaluate credit applicants; financial data; to determine wage; in the final step; a company's financial position; cash flow; stated period of time; potential investors; to play an important role; business decisions; reliable information; to maintain; increase; or liquidate their investment; to review the past performance of the company.

3. Find English equivalents for the following in the text

Հաշվապահությունը բիզնեսի լեզուն է: հաշվապահությունը աճող դեր է խաղում բիզնեսում: հաշվապահական տեղեկատվությունը հետաքրքրում է ներդրողներին, վարկավորողներին, մենեջերներին, պետական կազմակերպություններին: հաշվապահական տեղեկատվությունը կարող է օգտագործվել կանխագուշակելու ամեն մի այլընտրանքի հետևանքները: իրական ֆինանսական արդյունքները համեմատել ակնկալիքների հետ: հաստատելով ընկերության պատասխանատվությունը հաղորդել տնտեսական գործարքների արդյունքները: հաշվապահական ցիկլը զարգացել էր իրականացնելու այս նպատակը: հաղորդելու տնտեսական տեղեկատվություն: ուսումնասիրել ընկերության նախկին աշխատանքը: պահապանել աճ: լուծարել նրանց ներդրումները: օգնել նրանց կայացնելու ներդրումային որոշում: գնահատել վարկառուին: լայնորեն հաշվապահական տեղեկություն օգտագործողներ: նրանք պետք է հուսալի տեղեկատվություն ունենան: որոշում կայացնել ընկերության մասնաճյուղերի տեղաբաշխման կարևորության մասին: համեմատել արդի (ներկա) ֆինանսական արդյունքները սպասումների (ակնկալիքների) հետ: ֆինանսական արդյունքների պարբերաբար ուսումնասիրությամբ: երբ արդյունքները չափազանց շատ շեղվում են ակնկալիքներից: երբ հաստատվում է ընկերության հարկային պարտավորությունը: պետական կազմակերպությունները վստահում են հաշվապահական տեղեկատվությանը:

4. Translate the derivatives of the following words.

1. To communicate-communication-communicative
2. Account-accountant-accountancy-accounting
3. To determine-determination-determined

- 4 To operate-operation-operative-operator
- 5 To inform-information-informative
- 6 To invest-investment-investor
- 7 To describe-description-descriptive
- 8 To negotiate-negotiation-negotiator

5. Match the words with words and expressions.

1. to establish	1. to register
2. to accomplish	2. trustworthy
3. position	3. money
4. cash	4. to fulfil, to carry out
5. to determine	5. state
6. to record	6. to trust
7. swiftly	7. real
8. to rely on	8. to set up
9. reliable	9. to decide, to set, to settle
10. actual	10. rapidly, quickly
11. primary	11. report
12. to communicate	12. to show, to introduce
13. statement	13. chief, main
14. to present	14. to give information

6. Paraphrase the following sentences

1. A primary purpose of accounting is to communicate the results of business transactions. 2. It should be determined how to solve this problem. 3. This system was developed to accomplish this goal. 4. Financial statement is a document presenting a company's financial position. 5. Governmental organizations rely on accounting information when establishing a company's tax liability. 6. In the final step, the accountants prepare financial statement. 7. These transactions are then recorded in a journal.

7. Questions for discussion

1. What is accounting?
2. How do manager managers, creditors, and investors use accounting information?
3. What are the four steps in the accounting cycle?
4. What functions do journals and the general ledger serve?

Section 2

SUPPLEMENTARY READING

Career in Business

Trying to choose a career can appear to be an overwhelming task. The number of career options is staggering. Yet deciding on a career may be the most important decision in your life. Your career choice will affect your satisfaction with life. It will have a significant impact on who your friends are, how much money you make, where you live, and how much leisure time you have.

Many people simply fall into a career and let things happen by chance. They may wait for something to come along that sounds interesting and fun. Others may follow the advice of parents, friends, or teachers. But some people take charge of their future and actively plan for career. The odds of finding satisfying and challenging work are greatly increased when you commit your time and energy to planning for your career instead of leaving things to chance.

Career planning is an ongoing process, one that occurs throughout your working life. It involves knowing what is important to you and actually defining your interests and skills. It involves exploring and collecting information about a wide range of opportunities. And it includes evaluating options and making informed decisions. Career planning allows you control over your working life.

Before you can decide on a career, you need to understand yourself and what is important to you. You want a career that will contribute to your personal happiness, not detract from it. To make a sound career decision, you need to appreciate what you are good at, what excites you, and what you find rewarding. Gaining an understanding of your values, interests, and skills will help you decide on a career that is right for you.

Career exploration involves collecting information about the different types of work opportunities and career fields. It means sorting through

Section 2 / Supplementary reading

alternatives and narrowing down the scope to work options that relate to your own interests and aptitudes. It is a process of identification and elimination.

The two best sources of information about careers are publications and people. The library, with hundreds of books on many different career fields, is a good place to start. Talking with people who have worked in a field can also give you a good idea about what it is like to work in that field. Your friends, teachers, and relatives who have had different work experiences can be a valuable source of career information. Most people enjoy talking about their careers and work experiences. You should consult as many as possible.

In the end, planning for a career means making decisions. Once you thoroughly understand yourself and the available options, you can make an informed decision and establish a career goal. As with all decisions, career decision making requires information. By being well informed, you will improve the quality of your decisions.

Your career decision will be easier if you realize it does not have to mean decision on a career for the rest of your life. Most people have several occupations over a lifetime. Changing careers does not mean you have made a bad decision. Values and interests may change; after a while, you might want to seek a new field of work. Today, as people look for more balance between personal life and work, career changes are more frequent than ever before.

Vocabulary Notes

Career choice - կարիերայի ընտրություն, выбор карьеры

Significant impact - էական, նշանակալից ազդեցություն, существенное, важное воздействие

To make money - գումար վաստակել, зарабатывать деньги

By chance - պատահաբար, случайно

To follow one's advice - հետևել որևէ մեկի խորհրդին, следовать чьему - то совету

Career planning - կարիերայի պլանավորում, планирование карьеры

Ongoing process - շարունակվող գործընթաց, текущий процесс

To define one's interests, skills, preference - սահմանել որևէ մեկի հետաքրքրությունները, հմտությունները, նախապատվությունները, определять чьи - то интересы, умения, предпочтения

To collect information - տեղեկություն հավաքել, собирать информацию

A wide range of opportunities - հնարավորությունների լայն շրջանակ, широкий диапазон возможностей

Self awareness - ինքնաիրազեկություն, самоосведомленность

To explore information - հետազոտել տեղեկատվությունը, исследовать информацию

To take a test - քննություն հանձնել, проходить испытание

Career exploration - կարիերայի ուսումնասիրում, изучение карьеры

Work opportunities - աշխատանքային հնարավորություններ, возможности работы

A valuable source - արժեքավոր աղբյուր, ценный источник

In the end - վերջին հաշվով, ի վերջո, վերջապես, в заключение; в конечном счете, наконец

To establish a (career) goal - նպատակ դնել, установить цель

To improve the quality - բարելավել որակը, улучшить качество

To be well informed - լավատեղյակ լինել, իրազեկ լինել, быть осведомленным

The rest of your life - ձեր կյանքի մնացած մասը, остаток вашей жизни

Small Business Ownership

If you have ever dreamed of owning your own business, you are not alone. Thousands of new business ventures are started each year, and the trend toward entrepreneurship continues to grow. The spirit of entrepreneurship is widespread. Yet starting a business is far from easy. It requires talent and hard work.

Most small businesses start with an owner who does it all. Usually the owner is the person who first conceived the idea for the business and does the planning, raises the capital, keeps the accounting records, does the purchasing and selling, and produces the good or service. If the business succeeds and grows, then the owner hires employees and manages the staff.

Running a small business requires knowledge and experience. Gaining business experience by working for another company is extre-

mely useful before starting on your own. Many successful entrepreneurs worked in large corporations before they launched their own businesses.

To be successful, a small - business owner not only needs knowledge and experience but also should possess certain personality traits. Running your own business requires perseverance, the ability to live with uncertainty and risk. Many people think that having your own small business means having more free time. But the reverse is true. The owner - manager of a small business works twice as hard and puts in far more hours than do employees who work for others. The small business owner also has all of the worries and responsibilities that go with trying to meet a payroll, pay suppliers, and pay the rent.

Arranging for financial backing to start or expand a small business is an important and difficult part of small - business ownership. Because the failure rate for new businesses is high, banks are often reluctant to lend money to entrepreneurs.

While starting and running a small business takes effort, the rewards can be great. For many people, just being their own boss and having the freedom and flexibility to run things their own way is suffering reward. For others, starting their own business may be the most promising way to make a great deal of money. Fortunes can be made by increasing profits over the long term and then either selling stock in the company or selling the company to another buyer.

Franchises

Another option for people interested in small - business ownership is investing in a franchise. Franchising can minimize the risk for a new business owner in several ways. First, people experienced in the business provide training and assistance. Instead of having to acquire business experience through years of work or by trial and error, the franchisee can be guided by the parent company. It provides assistance in setting up the business, choosing a location, estimating potential sales, and designing market strategies. Also, the franchisee does not have to develop a new product or conduct market studies. Instead the franchise offers a nationally known name and tested product. Savings can also be realized by getting supplies at lower cost through the volume buying power of the nationwide franchise. Some franchisors help arrange financing as well. With parent - company support, franchises often appeal more to bankers

than do new start - ups; also, bankers know the success rate is higher for franchise than for independently owned small businesses.

Vocabulary Notes

Small business ownership - փոքր ձեռնարկատիրություն. владение малым предприятием

To keep the accounting records - պահպանել հաշվապահական գրառումներ, вести бухгалтерские записи

To manage the staff - կառավարել անձնակազմը, управлять персоналом

To gain experience - փորձ ձեռք բերել, приобретать опыт

To launch a business - գործ ձեռնարկել, предпринять бизнес

Personality traits - անձնական հատկություններ, личные качества

To pay the rent - վճարել ռենտա (վարձ), платить ренту

Pay - roll = pay - sheet - վճարացուցակ, платежная ведомость

To expand a small business - ընդլայնել փոքր բիզնեսը, расширять малый бизнес

Financial backing - ֆինանսական աջակցություն, финансовая помощь (поддержка)

Failure rate - ծախսողման աստիճան, степень неудачи, провала

To pay suppliers - վճարել մատակարարներին, платить поставщикам

To run a business = to handle a business = to conduct a business - վարել գործ, ղեկավարել ձեռնարկություն, вести бизнес

To take efforts - ջանքեր պահանջել, требовать усилия

Great rewards - մեծ պարգևներ, большое вознаграждение

To set up a business = to start a business - հիմնել, սկսել առևտրային գործ, учредить бизнес

Sufficient reward - բավարար փոխհատուցում, достаточное вознаграждение

Promising way - խոստումնալից ուղի, многообещающий путь

To increase profit - աճելացնել շահույթը, увеличить прибыль

Over the long term - երկար ժամանակով, в течение длительного времени

To minimize the risk - մինիմալիս հասցնել վտանգը, минимизировать риск

To acquire experience - փորձ ձեռք բերել приобрести опыт

In several ways - տարբեր ուղիներով, разными путями

Parent company - մայր ընկերություն, материнская компания

To choose a location - ընտրել դիրքը, выбирать положение

To estimate potential sale - գնահատել պոտենցիալ վաճառքը, оценивать потенциальный сбыт

To design market strategy - ծրագրել շուկայի ռազմավարությունը, разрабатывать рыночную стратегию

To get supplies - ձեռք բերել պաշարներ, приобретать запасы

Tested product - փորձարկված ապրանք, արտադրանք, проверенный товар

Franchise - արտոնագիր(տրվում է արտադրողին կամ վաճառողին որոշակի շրջանում սահմանված ժամանակահատվածում ապրանք արտադրելու, ծառայություն մատուցելու և վաճառելու համար) - лицензия (выдается производителю или покупателю, которая позволяет производить или продавать определенный товар или услугу в определенном регионе в течение оговоренного времени)

Franchisee - առևտրական ձեռնարկություն, որն ունի իրավունք վաճառելու արդյունաբերական ձեռնարկության ապրանքներ արտոնյալ պայմաններով - торговое предприятие пользующееся правом торговать продуктами промышленного предприятия на льготных условиях

Career in Accounting

Today's world is a computer world. We print bills by computer, check out groceries by computer, record grades by computer, issue tickets by computer, and calculate and print paychecks by computer. Computers have revolutionized the way we live our and way businesses handle operations.

In business even in the smallest enterprise - computerized accounting systems are now the norms. Record - keeping is no longer a tedious manual effort but rather a fast, efficient, computerized operation that provides timely information. Before the computer age, accountants spent hours making calculation on the computer.

The age of information has created a new wave of job openings in the computer field and in accounting. Career opportunities in both fields are excellent. The demand for computer specialists and accountants continues to be higher than the supply of qualified candidates. Opportunities in the fields of accounting and information systems are tremendous and still growing.

Accountants may be classified by the type of certification they achieve, as either a certified public accountant (CPA) or a certified management accountant (CMA). They are also classified as public or private accountants.

Accountant

Certified public accountant
Designation for accountants who pass a rigorous examination, have several years of accounting experience, and is licensed by the state, qualified to conduct audits of companies' financial statements, may be public or private.

Certified management accountant
Designation for accountants who pass a rigorous examination, have accounting experience, and are licensed by the state; may be private or public accountants but cannot conduct audit of corporate financial statements.

Three major areas of accounting are public accounting, management accounting, and government accounting.

The biggest and best - known area in the field of accounting is public accounting. Organizations that provide accounting services for business or individuals for a fee are public accounting firms.

One of the major functions of public accounting firms is auditing the financial records of organizations. Public accountants conduct these independent audit and issue unbiased opinions about the accuracy of the financial statements. Public accountants also provide many additional services, such as preparing tax returns, advising on tax matters and other financial concerns, setting up accounting and computer systems and preparing financial reports.

Public accounting firms usually require their accountants to have certification as a certified public accountant firms.

Management accounting - Management accountants are employed by businesses and manufacturers to manage internal financial record - keeping. Because they work full - time for one organization (unlike public

accountants, who are hired for a fee by many different firms), they are known as private accountants.

Management accountants are responsible for providing the firm with accurate financial information needed to make decisions. They prepare financial statements as well as supervise the record - keeping staff

Large firms frequently organize the financial function into several operating departments. Within each department, a staff performs the basic work activities. The staffs are managed by accounting managers, who usually report to the controller.

Government Accounting - Government and nonprofit accounting serves the public and not - for - profit sectors. Government accountants review the financial records of government agencies and help perform financial planning.

Vocabulary Notes

Computer world - համակարգչային աշխարհ, компьютерный мир

To print bills - տպել հաշիվներ, распечатать счета

To issue a ticket - թողարկել տոմս, выпустить билет

To record grades - գրանցել գնահատականներ, регистрировать оценки

To calculate paychecks - հաշվարկել վճարային չեկերը, անդորրագրերը, рассчитывать платежные чеки

To handle operations - վարել գործընթացներ, проводить операции

Computerized accounting system - համակարգչային հաշվապահական համակարգ, компьютеризированная бухгалтерская система

The field of accounting - հաշվապահության բնագավառ, бухгалтерская сфера

Information system - տեղեկատվական համակարգ, информационная система

Certified public accountant - լիցենզավորված հաշվապահ (աուդիտոր) բարձր որակավորում ունեցող հաշվապահ (աուդիտոր), дипломированный бухгалтер высшей квалификации

Certified management accountant - բարձր որակավորում ունեցող հաշվապահ - վերլուծաբան, дипломированный бухгалтер - аналитик высшей квалификации

To make calculations - հաշվարկներ կատարել, проводить расчеты

Record - keeping - գրանցում, ведение записей (учёта)

To conduct audit - իրականացնել աուդիտ, проводить аудиторскую проверку

To pass an examination - քննություն հանձնել, сдать экзамен

Government accounting - պետական բյուջետային հաշվառում, госу- дарственный бюджетный учет

Management accounting - օպերատիվ հաշվառում, оперативный учет,

Public accounting - անկախ հաշվապահություն, независимая бухгал- терия

Accounting service - հաշվապահական ծառայություն, бухгалтерские услуги
To audit records - ստուգել հաշիվների գրառումները, ստուգել տվյալները, проверить записи счетов (данных)

Additional services - լրացուցիչ ծառայություններ, дополнительные услуги

Tax return - հարկային հայտարարագիր, налоговая декларация

Profit tax - եկամտահարկ, налог на прибыль

Tax matters - հարկային հարցեր (գործեր), налоговые вопросы (дела)

Financial concerns - ֆինանսական գործեր, финансовые отношения

To set up an accounting system - ներդնել հաշվառման համակարգ, основать (внедрить) систему учета

Financial report - ֆինանսական հաշվետվություն, финансовая отчетность

Management accountant - գլխավոր հաշվապահ-վերլուծաբան, հաշ- վապահ, главный бухгалтер - аналитик

Full - time - լրիվ դրույք, полное время работы (полный рабочий день)

Part - time - կես դրույք, неполный рабочий день

To perform financial planning - իրականացնել ֆինանսական պլանա- վորում, осуществить финансовое планирование

Accurate financial information - ճշգրիտ ֆինանսական տեղեկատվու- թյուն, достоверная финансовая информация

To supervise the staff - վերահսկել անձնակազմին, контролировать служебный персонал

The record - keeping staff - հաշվային անձնակազմ, персонал, веду- щий записи (учет)

Financial records - ֆինանսական գրառումներ, финансовые записи

Career in Marketing

The field of marketing involves all of the steps that bring countless goods and services to consumers. These steps include marketing research, developing new products, advertising, packaging, distribution, and sales.

Marketing is a huge field employing millions of people. Opportunities in the field are vast and the damage for skilled, well - trained people continues to grow.

Marketing intermediaries, organizations that provide the link between producers and consumers, are vital. The major types of intermediaries are wholesalers and retailers. Wholesaling is the sale of goods in large amounts to retailers, other wholesalers, rather than to consumers. Retailing is the sale of goods and services to consumers for personal or household use. The field of retailing includes department stores, mail - order businesses, and vending machines. Retailers buy their goods wholesale, display their wares, and sell them to individual consumers for a price higher than they initially paid.

Vocabulary notes

Countless products - անթիվ ապրանքներ, многочисленные товары

Marketing research - շուկայվարության հետազոտություն, маркетин- говое исследование

Well - trained people - լավ պատրաստված մարդիկ, хорошо обучен- ные люди

Millions of people - միլիոնավոր մարդիկ, миллионы людей

In large amounts - մեծ քանակությամբ, большими количествами

Rather than - ոչ թե, а не, но не

Personal use - անձնական օգտագործում, личное использование

Specialty store - մասնագիտացված խանութ, специализированный магазин

Chain stores - նույն ֆիրմայի միատիպ խանութ, однотипные рознич- ные магазины одной фирмы

Mail order business - փոստային ծառայություն, услуги почтой

Vending machine - առևտրային ավտոմատ, торговый автомат

Department store - հանրախանութ, универсальный магазин, универмаг

To display wares - ցուցադրել ապրանքներ, показывать товары

Advertising

Every day, we see commercials and advertising messages on television and radio, in newspapers and magazines, on billboards, and in our mail. Most of what we see and hear is prepared by advertising agencies.

Agencies are hired to plan, design, and produce an advertising campaign to reach potential customers. The field is highly competitive. Agencies compete with one another to be able to handle a company's advertising program.

An advertising agency has specialists in writing and creating ads, market research, public relations, media selection, and managing client accounts. The advertising account executive is the primary link between the agency and the client. Selling is a major part of the job. The account executive makes presentations about the agency to prospective clients. Account executives direct the advertising program. They oversee the development of the concept and work the client to gain approval of the overall plan. They also see that the campaign stays on schedule and within budget.

Advertising is a very fast-paced field. People in the field must work under a great deal of pressure. Their work hours may be long and unpredictable.

Competition for jobs in advertising is intense. The field is considered quite "glamorous" by many, and large numbers of people want to get into the field. Most have some degree of specialization to offer, such as photography, copywriting, graphic art, market research, or marketing sales.

Market Research

Before spending millions of dollars on a new product or advertising campaign, companies want answers to some questions. How big is the market? Will my customers like the package? Is the price too high? How does the consumer decide what to buy?

Marketing research specialists help provide the answers to these kinds of questions. They plan, design, conduct, and analyze results of surveys. They may conduct research by interviewing shoppers, asking questions by telephone, sending out questionnaires, and conducting

group interviews. Analysts interpret many kinds of data from surveys, economic studies, and sales records. Computers and statistical techniques are used extensively to analyze the data. Reports are prepared summarizing their findings.

Most large companies have their own marketing research department. Advertising agencies also often have their own marketing research staff. Job opportunities can also be found in independent market research firms.

Every new product on the market needs to be introduced to the public through a marketing campaign. The person responsible for planning, developing, and directing the marketing effort of a particular product is the product manager. Some firms use the term *brand manager* rather than product managers.

The product managers will oversee the research and development, packaging, manufacturing, pricing, distribution, advertising, promotion, and sales of the product. He or she has the full responsibility for success or failure of the product.

Because millions of dollars are often at stake with the introduction of a new product, companies do a good deal of test marketing. Market research provides feedback about the product's price, its packaging, and its features long before the product is introduced to the public. The product manager decides whether to modify the product to make it more appealing, or to cancel the product altogether.

Product management requires knowledge and expertise in all areas of the marketing process. Because of the great responsibility in the hands of product managers, most people are required to work as assistants for several years before being promoted to manager. Many firms require several years of sales experience before even starting as an assistant product manager.

Vocabulary notes

Advertising agency - գովազդային գործակալություն, рекламное агентство

Market research - շուկայի (ինսարավորությունների) հետազոտություն, изучение (возможностей) рынка

Public relations - ընկերության հեղինակության ամրապնդումը հասարակության մեջ, укрепление репутации фирмы в обществе

Media selection - լրատվական միջոցների ընտրում, отбор средств информации

Primary link - հիմնական օղակ, основное связующее звено

Account executive - գործավար, ответственный сотрудник рекламного агентства; делопроизводитель

To make presentations - կազմակերպել շնորհանդես, организовать презентацию (показ)

To handle a program - վարել ծրագիրը, вести программу

To oversee the development - հսկել զարգացումը, следить за развитием

To gain approval - ստանալ հավանություն, получить одобрение

Within the budget - բյուջեի սահմաններում, в пределах (рамках) бюджета

Stay on schedule - մնալ անվանացանկում, оставаться в перечне (реесте)

Fast - paced field - անաչ ընթացող բնագավառ, быстро идущая (растущая) отрасль

A great deal of pressure - մեծ ճնշում, большое давление

To get into the field - մուտք գործել բնագավառ, войти в отрасль

Marketing sales - վաճառքի ծավալ, объем продаж

Answers to some questions - որոշ հարցերի պատասխաններ, ответы на некоторые вопросы

To conduct research - վարել հետազոտություններ, проводить исследование

To conduct interview - հարցազրույց վարել, проводить собеседование

Sales records - առևտրի վիճակագրություն, торговая статистика

To analyze the data - վերլուծել տվյալները, анализировать данные

To summarize findings - ամփոփել տվյալները, (обобщать) данные

Job opportunities - աշխատանքի հնարավորություններ, возможность работы

Product management - արտադրանքի գծով կառավարում, управление по продукту

Particular product - յուրահատուկ արտադրանք, особенный продукт

To direct the marketing efforts - կառավարել շուկայավարական միջոցառումները, руководить (управлять) маркетинговые мероприятия

Produce manager - արտադրանքի գծով կառավարիչ, менеджер (управляющий) по выпуску товаров

Brand manager - արտադրանքը շուկա հանող կառավարիչ, менеджер, продвигающий товар на рынок

To have the full responsibility - կրել լրիվ պատասխանատվություն, нести полную ответственность

To provide feedback - ապահովել հակառակ կապ, обеспечить обратную связь

To modify the product - ձևափոխել արտադրանքը, видоизменять (модифицировать) продукцию

To make it appealing - դարձնել այն հրապուրիչ, сделать привлекательным

Career in Management

Nearly everything needs to be managed - money, people, property, children, and of course businesses. All organizations - large corporations, small businesses, government agencies, and non - profit organizations - operate within some kind of management structure. Managers appear in all areas, including accounting, marketing, engineering, teaching, and other professional and technical fields. Managers are the backbone of the organization.

Management is one of the most widespread career areas. Because managers are found in all organizations and functions, opportunities for working in a management capacity are endless. People in all types of organizations aspire to management positions. Many seek higher status, greater salaries, and authority. The most high - paying, high - status positions in any organization are usually management positions.

Regardless of the industry, organization, or functional area, all managers perform the same key functions: planning, organizing, directing, and controlling. Specific activities may differ, but all management involves these same functions.

Supervision is one aspect of management. Supervisors oversee the work being done by the others. They train workers, motivate employees.

communicate policies and procedures, evaluate performance, and assist workers with work and personal problems.

All managers supervise, but not all supervisors are managers. Supervisors usually do not make major organizational decisions or exercise strategic planning. Supervisors follow policies and guidelines developed by managers.

Sometimes new hires are trained by supervisors or may start in a supervisory position. If they perform well, they can advance to management positions. Conversely the supervisor position may be as far as an individual advances because of limited skills or educational background.

The management function crosses all areas and industries. Broadly speaking, management positions represent advancement in any area. However, to break into management, a level of technical competence or an area of specialization often is very important. People with a specialty get hired for their first job more easily than generalists. When firms hire new, entry - level people, they usually look for someone who can do a particular job such as accounting, sales, or computer programming.

At high levels of management, a broad generalist who can understand all aspects of the business is highly desirable. In some specialty areas, managers need a high degree of expertise in the field. Hospital administration, hotel and restaurant management, and city management are a few examples.

Many large businesses and government agencies hire entry - level professionals with the idea of grooming them for management. Most enter straight out of college, or perhaps, they are starting over in a new career. Firms must develop managerial talent for leading the organization in the future, so they seek people with high potential for management. Entry - level positions provide the opportunity for training and practical experience.

Some titles typically associated with the various levels are shown in Figure 1

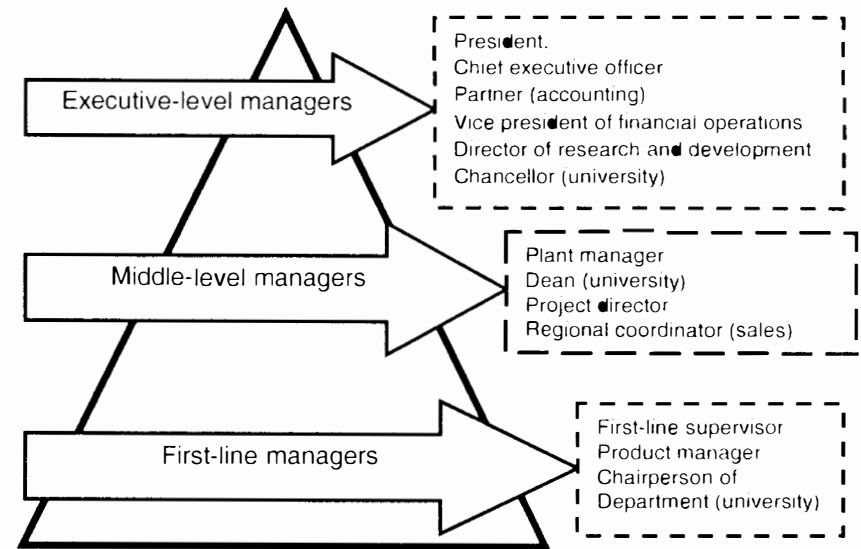

Figure 1

Vocabulary Notes

Non - profit organization - շահույթ ստանալու նպատակ չիետապնդող կազմակերպություն, организация не преследующая прибыль

Management structure - կառավարման կառուցվածք, структура управления

Technical field - տեխնիկական բնագավառ (ոլորտ), техническая сфера

Widespread area - լայնատարած ոլորտ, широко распространенная сфера

Higher status - բարձր դիրք, высокое общественное положение

To seek authority - ձգտել իշխանության (ղեկավարության), стремиться к власти

High - paying position - բարձր վճարվող պաշտոն(դիրք), высокооплачиваемая должность

Regardless of - անկախ ինչ-որ բանից, не обращая внимания; невзирая на

Key function - գլխավոր գործառույթ, основная функция

To assist workers - աջակցել աշխատողներին, помогать работникам

To evaluate performance - գնահատել աշխատանքը (կատարումը),
оценивать исполнение

Major decision - հիմնական որոշում, важное решение

Management position - կառավարման դիրք (պաշտոն), управленческая позиция

Limited skills - սահմանափակ հմտություններ, ограниченные навыки

Educational background - կրթական պատրաստվածություն, образовательная подготовленность

Industries=branches of industry - արդյունաբերության ճյուղեր, отрасли промышленности

Broadly speaking - ընդհանուր առմամբ, вообще говоря; в общих чертах

To represent advancement - ներկայացնել առաջխաղացում, представлять к продвижению (повышению)

To break into management - մուտք գործել կառավարման բնագավառ, войти в область управления

Get hired - վարձվել, наниматься

High level of management - կառավարման բարձր մակարդակ, высокий уровень управления

First - line manager - ստորին օղակի կառավարիչ, руководитель низшего звена

Middle - level manager - միջին օղակի կառավարիչ, руководитель среднего звена

Executive - level manager - վերին օղակի ղեկավար, руководитель высшего звена

Career in International Business

The world of business is expanding daily. No longer confined within their own borders, businesses compete in markets around the globe. Each day, more companies move into international activities-joint ventures, imports-exports, overseas investments, expansion into foreign markets. In almost every industry, thousands of different companies are trying to compete in the international arena.

The growth in the global marketplace means exciting career opportunities in international business. Increased global competition

opens more and more opportunities for people interested in international careers.

Many people are attracted to international organizations because of the appeal of international travel. Traveling abroad and exploring new cultures can be an exciting prospect. However, having an international career does not necessarily mean working abroad. Opportunities for developing an international career exist in all of the main employment sectors, business, government, and non-profit.

One of the fastest-growing areas for international careers is in the field of foreign or international trade. Thousands of organizations are involved with exporting and importing products or services between countries, which creates the need for specialists in a variety of areas. International trade requires many different kinds of specialists. Brief descriptions of a few very specialized jobs appear here:

Foreign traffic managers are responsible for getting things from one location to another. They determine the best methods and routes for shipping cargo. The job requires extensive knowledge of cargo - handling and claims procedures and packaging requirements.

Foreign branch managers direct foreign offices or factories overseas for foreign firms. Because they supervise the foreign nationals on the staff, they need to be aware of the customs, laws, and business regulations of the host country.

Many small companies use *export brokers* to sell their products in global markets. Export brokers act as foreign sales representatives overseas from small companies. The job usually involves expensive international travel.

Import merchants purchase merchandise abroad and then try to find domestic buyers for the goods.

Generally speaking, the major types of business activities or specializations are the same in both domestic and international business. However, in international business, specializing in areas such as accounting, marketing, and management is more complex and involves making adjustments to different cultural and political environments.

Starting an international career can be difficult; getting an overseas assignment in business is not always easy. Often companies doing business overseas rely primarily on personnel from the host countries.

Many employers fill overseas positions with nationals who have been educated abroad and who want to live in their home countries.

The governments offer international job opportunities through several organizations.

Consular officers provide aid to people living, traveling, and working abroad. They help in cases of emergencies and find doctors for foreigners who are sick. They also grant visas to foreigners requesting to go abroad, and all the issues concerning departure.

Political officers deal with political issues and developments. They maintain contact with foreign officials, prepare analyses and reports, and negotiate agreements.

Commercial officers analyze and report on economic trends and events that affect foreign countries. They work to find new markets abroad for products and help investors abroad. They work closely with foreign businesses, providing help in setting economic policy in trade, economic development, energy, and transportation.

Administrative officers provide operations which include handling communications, planning budgets, purchasing supplies, and meeting the personal needs of Foreign Services officers and their families.

A number of organizations with international interests are not run for profit. Many are active around the world, involved in areas such as economic assistance programs, educational programs, human rights research and causes, refugee assistance, family planning, student exchange programs, and community development.

Nonprofit organizations hire people in many different areas. Knowledgeable people in various fields such as health, business, nutrition, and agriculture work as staff members. They handle administrative tasks and run research projects. Most positions require a bachelor's degree; some may require proficiency in a second language.

Vocabulary Notes

Oversea(s) investments - արտաքին ներդրումներ, иностранные инвестиции

Fast growing area - արագ աճող բնագավառ, быстрорастущая отрасль

Brief description - հակիրճ նկարագրում, краткое описание

Traffic managers - տրանսպորտի բաժնի ղեկավար, руководитель транспортного отдела

To ship cargo - բարձել բեռ, грузить товар

Foreign branch manager - արտասահմանյան մասնաճյուղի ղեկավար, менеджер иностранного филиала

Sale representative - ապրանքների վաճառքի գծով գործակալ, агент по продаже товаров

To purchase merchandise - գնել ապրանք, покупать товар

Domestic buyer - հայրենական գնորդ, отечественный покупатель

Generally speaking - ընդհանրապես ասած, вообще говоря

Domestic business - հայրենական բիզնես, отечественный бизнес

Rely on - հենվել, надеяться

Consular officer - հյուպատոսարանի պաշտոնական ծառայող, консульский работник

To provide aid - տրամադրել օգնություն, предоставлять помощь

To grant visa - տրամադրել վիզա, предоставлять визу

To go abroad - գնալ արտասահման, поехать за границу

In case of emergencies - ծայրահեղ անհրաժեշտության դեպքերում, в чрезвычайных обстоятельствах

Political officer - քաղաքական պաշտոնյա, политический должностное лицо

To negotiate agreements - համաձայնագիր կնքել, заключать соглашения

Political issue - քաղաքական հարց, политический вопрос

To set economic policy - սահմանել տնտեսական քաղաքականություն, определить экономическую политику

Economic assistance program - տնտեսական փոխօգնության ծրագիր, программа экономической помощи

Educational program - կրթական ծրագիր, образовательная программа

To handle communications - հաստատել կապեր, налаживать контакты

Refugee assistance - փախստականների օգնության ծրագիր, программа содействия беженцам

Bachelor's degree - բակալավրի աստիճան, степень бакалавра

Research project - հետազոտական ծրագիր, исследовательский проект

Administrative task - վարչական առաջադրանք, задача административного управления

Section 3

BUSINESS LANGUAGE. EXPRESSIONS, MOST COMMONLY USED IN COMMERCIAL LETTERS.

ДЕЛОВОЙ ЯЗЫК. ВЫРАЖЕНИЯ, ЧАЩЕ ВСЕГО ИСПОЛЗУЕМЫЕ В ДЕЛОВЫХ ПИСЬМАХ.

ԳՈՐԾԱՐԱՐ ԼԵՂՈՒ: ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՆԱՍՏԱԿՆԵՐՈՒՄ ՀԱՇՎԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՂ ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

The business letter is not generally regarded as a form of literature and does not require a literary mind or any particular literary talent. The language is, mainly, stereotyped. It must be stressed that official or semiofficial business letters require certain accepted idioms, set phrases, patterns and grammar, which are found in general use today.

Certain skills, therefore, must be acquired by practice, and details of writing must be learnt. This section offers a choice of most commonly used set phrases and patterns which will enable a student to write business letters in English.

ACKNOWLEDGING RECEIPT OF LETTERS. EXPRESSING GRATITUDE FOR THEM.

ПОТВЕРЖДЕНИЕ ПОЛУЧЕНИЯ ПИСЕМ. ВЫРАЖЕНИЯ БЛАГОДАРНОСТИ.

ՆԱՍՏԱԿՆԵՐԻ ՍՏԱՑՄԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒՄԸ, ԵՐԱՆՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅՏՆԵԼԸ

We are pleased to receive... We acknowledge (confirm) receipt of...	Мы рады получить... Мы подтверждаем получение...	Ուրախ ենք ստանալ... Հաստատում ենք... ստանալը
This is to acknowledge your letter dated September 6...	Пишу, чтобы подтвердить получение Вашего письма от 6 сентября...	Սույնով հաստատում եմ սեպտեմբերի 6 - ին ուղարկած Ձեր նամակի ստանալը
It is (was) a great	С большим удоволь-	Մեծ հաճույքով ստա-

pleasure to receive your letter of...	ствим получили Ваше письмо от...	ցանք Ձեր նամակը
This is to inform you that I have received your letter of..	Настоящим сообщая, что получил Ваше письмо от...	Սույնով տեղեկացնում եմ, որ ստացել եմ Ձեր նամակը
I wish to thank you most sincerely for your kind letter...	Хочу искренне поблагодарить Вас за Ваше любезное письмо..	- Ուզում եմ սրտանց հայտնել Ձեզ իմ երախտագիտությունը սիրալիր նամակի համար
I very much appreciate having a reply from you.	Я очень благодарен за Ваш ответ...	Անչափ շնորհակալ եմ Ձեր պատասխանի համար
Thank you (Many thanks) for your prompt reply of...	Благодарю за скорый ответ	Շնորհակալություն եմ հայտնում արագ պատասխանի համար
I am most grateful to you for...	Я очень благодарен Вам за...	Անչափ երախտագարտ եմ Ձեզ... համար
I am in receipt of your letter...	В подтверждение Вашего письма, я...	Ես, ի հաստատումն Ձեր նամակի,
We are sending you herewith...	С настоящим письмом высылаем Вам...	Այս նամակով Ձեզ ենք ուղարկում...
I enclose herein...	К настоящему письму прилагаем...	Սույն նամակին կցում ենք...
You will find enclosed...	В данном письме Вы найдете...	Այս նամակում Դուք կգտնեք...
Attached to this letter you will find...		
I have the pleasure of sending you...	С удовольствием высылаю Вам...	Հաճույքով Ձեզ եմ ուղարկում
I have pleasure in sending you...		
This is to inform you...	Настоящим ставим Вас в известность...	Սույնով Ձեզ տեղեկացնում ենք...
I am happy to supply you with...	Счастлив снабдить Вас...	Ուրախ եմ Ձեզ ապահովել (տրամադրել)...
I am sending you under separate cover...	Отдельным письмом высылаю Вам...	Առանձին նամակով Ձեզ եմ ուղարկում...

It is very kind of you to	Очень любезно с Вашей стороны..	Շատ սիրալիր է Ձեր կողմից
I am writing to thank you very much for...	Пишу, чтобы поблагодарить Вас за..	Գրում եմ հայտնելու Ձեզ հմ երախտագիտությունը
May I take this opportunity of thanking you for...	Позвольте воспользоваться случаем, чтобы поблагодарить Вас за..	Թույլ տվեք. օգտվելով առիթից, շնորհակալություն հայտնել Ձեզ համար
Thank you for contributing so much to...	Благодарим за столь большой вклад в...	Շնորհակալ ենք այդքան մեծ ներդրում կատարելու համար
I sincerely appreciate your kindness...	Я высоко ценю Вашу доброту...	Ես բարձր եմ գնահատում Ձեր բարությունը
I wish to express my appreciation for all your efforts..	Хочу выразить мою благодарность за все Ваши усилия...	Ցանկանում եմ հայտնել իմ երախտագիտությունը Ձեր բոլոր ջանքերի համար
I am most grateful to you for helping me.	Я очень благодарен Вам за помощь.	Շատ երախտապարտ եմ Ձեզ՝ ինձ օգնելու համար
Thank you for letting me know that..	Благодарю за сообщение, что..	Շնորհակալ եմ այդ մասին հայտնելու համար:
Thank you for inviting me to your firm office and introducing me to its staff.	Благодарю за приглашение посетить офис Вашей фирмы и за возможность познакомиться с ее персоналом.	Շնորհակալ եմ Ձեր գրասենյակ հրավիրելու- նրա անձնակազմի հետ ծանոթացնելու համար:
This is to thank you again for your wonderful hospitality and to tell you how much I enjoyed seeing you.	Пишу, чтобы поблагодарить еще раз за Ваше гостеприимство и выразить, как я был рад увидеть Вас.	Գրում եմ, որ շնորհակալություն հայտնեմ Ձեր հյուրա սիրության համար ասեմ, թե որքան ուրախ էի տեսնել Ձեզ

PHRASES WHICH ARE COMMONLY USED IN PRESENTING A REQUEST AND REPLYING TO IT.

БЕЖЛИВЫЕ ДЕЛОВЫЕ ПРОСЬБЫ И ОТВЕТЫ НА НИХ.

ԳՈՐԾՆԱԿԱԼ ԽՆԴՐԱՆՔՆԵՐԻ - ԴՐԱՆՑ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԻ ՂԵՊԵՐՈՒՄ ԿԻՐԱՌՎՈՂ ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

We should greatly appreciate your telling us	Мы будем признательны, если Вы сообщите нам	Մենք երախտապարտ կլինենք, եթե Դուք մեզ հայտնեք
Will you kindly inform us	Не будете ли Вы так любезны, сообщить нам	Սիրալիր չե՞ք լինի հայտնել մեզ
I am making use of this opportunity to approach you with the request	Пользуюсь данной возможностью, чтобы обратиться к Вам с просьбой	Օգտվում եմ տվյալ հնարավորությունից, որպեսզի դիմեմ Ձեզ խնդրանքով
I avail myself of the opportunity to	Пользуюсь возможностью	Օգտվելով հնարավորությունից՝
I would ask you to attend kindly to my request	Я хочу попросить Вас любезно уделить внимание моей просьбе	Ես ցանկանում եմ խնդրել Ձեզ սիրալիր կերպով ուշադրություն դարձնել իմ խնդրանքին
to meet the request to comply with the request	удовлетворить просьбу	բավարարել խնդրանքը
According to your request	выполнить просьбу	բավարարել խնդրանքը
In accordance (conformity) with your request	В соответствии с Вашей просьбой	Համաձայն Ձեր խնդրանքի
In reply to your request	По Вашей просьбе	Ի պատասխան Ձեր խնդրանքի
We hope you will		
We trust you will	Надеемся, что Вы	Հուսով ենք, որ Դուք
We are glad to answer your inquiry	Мы рады ответить на Ваш запрос	Մենք ուրախ ենք պատասխանել Ձեր հարցմանը
Please let us know	Пожалуйста, сообщите	Խնդրում եմ հայտնեք մեզ
We kindly ask you to send us	Любезно просим выслать нам	Սիրալիր կերպով խնդրում ենք ուղարկել մեզ

Please inform us about	Просим сообщить нам о	հնդրում ենք հայտնել մեզ մասին
Please take notice that	Просим заметить, что	հնդրում ենք նկատել, որ
We request to pay	Просим оплатить	հնդրում ենք վճարել
We would like you to send us	Мы хотим, чтобы Вы выслали нам	Մենք ցանկանում ենք, որ Դուք ուղարկեք մեզ
Please indicate your post - code, telephone and telex numbers	Пожалуйста, укажите Ваш почтовый индекс, номера телефона и телекса.	հնդրում եմ նշեք Ձեր փոստային կոդը, հեռախոսի, թելեքսի համարները
Please take all necessary measures for	Прошу принять необходимые меры для	հնդրում եմ ձեռնարկել բոլոր անհրաժեշտ միջոցառումները համար:
Please do your best to bring this matter to a fast positive end.	Сделайте, пожалуйста, все возможное, чтобы привести это дело к скорому положительному финалу.	հնդրում եմ արեք ամեն հնարավորը, որ արագ դրական ավարտի հասցնեք այս գործը:
Please send us urgently in accordance with our contract.	Вышлите нам, пожалуйста, срочно в соответствии с нашим контрактом.	հնդրում եմ շտապ ուղարկեք մեզ համաձայն մեր պայմանագրի
I wonder if you could do me a favor.	Хотелось бы знать, не можете ли Вы оказать мне любезность.	Կցանկանայի իմանալ արդյոք ինձ չե՞իք օգնել:
We will appreciate your informing us of your decision concerning	Мы будем благодарны, если Вы сообщите Ваше решение относительно	Մենք երախտապարտ կլի նեղք, եթե Դուք հայտնեք Ձեր որոշումը վերաբերյալ
We ask you for some additional information about	Просим у Вас некоторую дополнительную информацию о	հնդրում ենք Ձեզնից ուրոշ լրացուցիչ տեղեկատվություն մասին:
We would kindly request to provide us with	Мы бы попросили обещать нас	Մենք կհնդրեինք ապահովել մեզ
I would appreciate very much if you would send me according to Clause 6 of the agreement	Я был бы очень признателен, если бы Вы выслали мне согласно пункту 6 договора	Ես շատ երախտապարտ կլինեի, եթե Դուք ուղարկեիք ինձ պայմանագրի 6 - րդ կետի համաձայն

In accordance with law I request	В соответствии с законом я прошу (требую)	Համաձայն օրենքի ես խնդրում (պահանջում) եմ
We would (should) be most grateful if you could confirm that	Мы были бы весьма благодарны, если бы Вы могли подтвердить, что	Մենք շատ երախտապարտ կլինեինք, եթե Դուք կարողանայիք հաստատել, որ

PHRASES USED TO EXPRESS REGRET, APOLOGY, REFUSAL.

ФРАЗЫ, ВЫРАЖАЮЩИЕ СОЖАЛЕНИЕ, ИЗВИНЕНИЯ И ОТКАЗ.

ԱՓՍՈՍԱՆՔ, ՆԵՐՈՒՄ - ՀՐԱԺԱՐՈՒՄ ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՂ ԲԱՌԱԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

We very much regret to say (inform you) that	С большим сожалением сообщаем Вам что	Մեծ ցավով հայտնում եմ Ձեզ, որ
I regret that it has not been possible to	Сожалею, что не было возможности	Ցավում եմ, որ հնարավորություն չի եղել
I am awfully sorry not to have replied to	Я очень сожалею, что не ответил на	Շատ եմ ցավում, որ չեմ պատասխանել ինձ
Please forgive me for my late reply	Прошу извинить меня за запоздалый ответ	Հայցում եմ Ձեր ներողամտությունը իմ ուշացած պատասխանի առիթով:
We apologize for	Приносим свои извинения за	Հայցում ենք Ձեր ներողամտությունը առիթով:
Unfortunately,	К сожалению	Ցավոք...
To our deep regret,	К нашему глубокому сожалению	Խորապես ցավում ենք...
I regret very much that I am not in a position	Я очень сожалею, что я не в состоянии	Շատ եմ ցավում, որ ի վիճակի չեմ
I am sorry to have caused you so much trouble	(Я очень) Сожалею, что причинил Вам столько беспокойства (неудобств)	Ցավում եմ, որ Ձեզ այդքան անհանգստություն (անհարմարություն) եմ պատճառել:

We must acknowledge with regret that	С сожалением мы должны признать, что	Յավով պետք է ընդունելք, որ
Please accept my apologies for	Примите, пожалуйста, мои извинения	Հայցում եմ Ձեր ներողամտությունը
It is my great regret that I have to	К моему великому сожалению, я вынужден	Խորապես ցավում եմ, որ ստիպված եմ
Unfortunately, I have been out on business in	К сожалению, меня не было я был в деловой поездке в	Ցավոք, ես գործնական հանդիպման էի մեկնել
I am very sorry to have caused you so much trouble.	Я очень сожалею, что причинил Вам столько беспокойства.	Ես շատ եմ ցավում, որ Ձեզայդրան շատ անհանգստություն եմ պատճառել.
I was very sorry to learn from your letter that	Я с сожалением узнал из Вашего письма, что	Ես շատ ափսոսանքով տեղեկացա Ձեր նամակից, որ
I am sorry that I have no better news for you today.	Сожалею, что на сегодня у меня нет для Вас лучших новостей.	Շատ եմ ցավում, որ այսօր լավ նորություններ չունեմ Ձեզ համար
I am afraid that	Боюсь, что	Վախենում եմ, որ
I am sorry (I regret) to say (to inform) that	С сожалением сообщая, что	Ցավով հայտնում եմ, որ
I regret to inform you that	К сожалению, вынужден сообщить Вам, что	Ցավոք, ստիպված եմ Ձեզ հայտնել, որ
To my great regret I must inform you that it has not been possible for me to	К моему великому сожалению, я должен известить Вас, что у меня не было возможности	Խորին ափսոսանքով հայտնում եմ Ձեզ, որ ես հնարավորություն չեմ ունեցել

PHRASES WHICH ARE COMMONLY USED REGARDING REFERENCE AND REPLY.

ВЫРАЖЕНИЯ, ИСПОЛЬЗУЕМЫЕ ПРИ ОТВЕТЕ И ССЫЛКЕ НА ПИСЬМА.

ՆԱԿԱԿԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԻ ԵՎ ՀՅՄԱՆ ԴԵՊՈՒՄ ԿԻՐԱՌՎՈՂ ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

In reply to your letter of March 10	В ответ на Ваше письмо от 10 марта	Ի պատասխան Ձեր՝ մարտի 10-ի նամակի
This is in reply to your enquiry of	В ответ на Ваш запрос от	Ի պատասխան Ձեր հարցի
Replying to your kind letter	В ответ на Ваше любезное письмо	Ի պատասխան Ձեր սիրալիր նամակի
Further to our letter of April 6	В дополнение к нашему письму / В продолжение нашего письма	Ի լրացումն մեր նամակի/ Ի շարունակություն մեր նամակի
In conformity with your request of	В соответствии с Вашей просьбой от	Համաձայն Ձեր խնդրանքի
In accordance with your letter dated June 8	В соответствии с Вашим письмом от 8 июня	Համաձայն հունիսի 8 - ի Ձեր նամակի
With further reference to your letter of	Повторно ссылаясь на Ваше письмо от	Կրկին անգամ հղում կատարելով Ձեր նամակին
I refer to your letter of May 18	Отвечаю на Ваше письмо от 18 мая	Պատասխանում եմ մայիսի 18-ի Ձեր նամակին
Referring to your (our) letter of	Ссылаясь на Ваше (наше) письмо от	Հղում կատարելով Ձեր (մեր) նամակին
We are in receipt of your letter of	Мы получили Ваше письмо от	Մենք ստացել ենք Ձեր նամակը
In receipt of your letter of 4 June, we write	В ответ на Ваше письмо 4 июня мы	Ի պատասխան հունիսի 4 - ի Ձեր նամակի
This is in reply (answer, response) to your request about (concerning, regarding)	В ответ (ссылаясь) на Вашу просьбу о	Ի պատասխան Ձեր խնդրանքի

EXPRESSIONS USED IN BUSINESS CORRESPONDENCE.

ВЫРАЖЕНИЯ, ИСПОЛЗУЕМЫЕ В ДЕЛОВОЙ ПЕРЕПИСКЕ.

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՈՒՄ ԿԻՐԱՌՎՈՂ ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

I would be glad to know	Я был бы рад узнать	Ուրախ կլինեի իմանալ
Could you please tell me	Будьте добры, сообщите, пожалуйста	Բարի եղեք. խնդրում եմ, հայտնել
Please let me know if	Пожалуйста, сообщите, если	Խնդրում եմ հայտնեք, եթե
Would you be kind enough to let me know	Не будете ли Вы так любезны сообщить мне	Բարի եղեք հայտնել ինձ
We would be very much obliged if you could inform us	Мы будем очень признательны, если Вы сможете известить нас	Մենք շատ երախտապարտ կլինենք, եթե Դուք կարողանաք հայտնել մեզ
I'd be grateful if you could let me know what and inform me when	Я был бы весьма благодарен Вам, если бы Вы сообщили, что и когда	Ես շատ երախտապարտ կլինեմ Ձեզ, եթե Դուք հայտնեք ինձ երբ
Would you please let me know as soon as possible whether you would be willing to	Будьте добры, сообщите, как можно скорее, желаете ли Вы	Բարի եղեք, որքան կարելի է արագ հայտնել, արդյո՞ք Դուք ցանկանում եք
Would you please be kind enough to let us know how things stand with	Не будете ли Вы столь любезны объяснить нам, как обстоят дела с...	Սիրալիք չե՞ք լինի մեզ բացատրել, թե ինչպես են գործերն ընթանում
I wonder if you could give me some information about	Хотелось бы знать, не сможете ли Вы дать мне информацию о	Կցանկանալի իմանալ, արդյո՞ք Դուք չե՞ի՞ք կարողանա տալ ինձ մասին տեղեկություն:
We hope that you will write to us concerning your interest in	Мы надеемся, что Вы напишете нам относительно Ваших интересов в...	Մենք հուսով ենք, որ Դուք մեզ կգրեք Ձեր հետաքրքրությունների մասին:

Section 3 Business Language

I wonder if there is any chance that you could supply us with	Хотелось бы знать, если ли у Вас хоть какая-нибудь возможность снабдить нас...	Կցանկանալի իմանալ արդյո՞ք Դուք ունեք որևէ հնարավորություն մատակարարելու...
I am writing to ask whether you might be interested in buying	Пишу для того, чтобы спросить, может ли Вас заинтересовать покупка..	Գրում եմ, որպեսզի հարցնեմ, թե արդյո՞ք Ձեզ կհետաքրքրի գնումը:
We should be grateful if you would let us know whether you are still interested in	Будем признательны, если Вы сообщите нам, заинтересованы ли Вы по-прежнему в	Երախտապարտ կլինենք, եթե Դուք մեզ հայտնեք, արդյո՞ք հետաքրքրված եք առաջվա պես
Is there anything that can be done about this?	Можно ли что-нибудь предпринять по этому поводу?	Կարելի է արդյո՞ք որևէ բան ձեռնարկել այդ առիթով:
It is important to us to receive information on how our products are received in trade.	Для нас важно получить информацию о том, как наша продукция встречена рынком.	Մեզ համար կարևոր է ստանալ տեղեկություն, թե մեր արտադրանքն ինչպես է ընդունվել շուկայում:
Does the idea appeal you?	Привлекает ли Вас эта идея?	Հետաքրքրում է Ձեզ այս միտքը:
I should be grateful if you would send me by return your catalogue and price - list of	Был бы признателен, если бы Вы прислали мне с обратной почтой Ваш каталог и прейскурант...	Երախտապարտ կլինեի, եթե Դուք ուղարկեիք ինձ հակադարձ հասցեով Ձեր... կատալոգը և գնացուցակը կատալոգացուցակը:
Please send us an offer quoting your best terms and discounts for cash payment.	Просим выслать нам предложение, назначив наиболее выгодные условия и скидку за платежи наличными.	Խնդրում ենք ուղարկել մեզ առաջարկ, նշելով կանխիքավճարի գեղության և փողով վճարման դիմացի զեղծքը:
With reference to your advertisement in I should be pleased to receive	Ссылаясь на Ваше объявление в..., я был бы рад получить...	Հետևելով Ձեր հայտարարության վրա՝ ես ուրախ կլինեի ստանալ

As the matter is urgent will you please let us have a reply by return	Поскольку вопрос безотлагателен, просим Вас дать ответ с обратной почтой...	Զանի որ հարցը շտապ է. Ձեզ խնդրում ենք պատասխանել հակադարձ հասցեով:
You may be assured that I will make	Можете быть уверены, что я предприму	Կարող եք համոզված լինել, որ ես կձեռնարկեմ...
We shall do our best to	Мы сделаем все возможное, чтобы	Մենք կանենք հնարավոր ամեն ինչ. որպեսզի...
Please rest assured that I will do my best to bring this matter to a satisfactory conclusion.	Будьте уверены, что я сделаю все возможное, чтобы довести это дело до успешного завершения.	Համոզված եղեք, որ ես կանեմ հնարավոր ամեն ինչ այս գործը բարեհաջող ավարտելու համար:
If you need something else, please let me know.	Если Вам нужно что нибудь еще, пожалуйста, сообщите.	Եթե Ձեզ էլի ինչ-որ բան է անհրաժեշտ. խնդրում եմ, հայտնեք:
Please do not hesitate to let us know if you require any other information.	Не стесняйтесь, пожалуйста, сказать, если мы можем быть полезны Вас чем-нибудь.	Խնդրում եմ մի վարանք ասել, թե արդյոք մենք կարող ենք օգտակար լինել Ձեզ ինչ-որ բանով:
Please let me know if you require any further information or assistance.	Сообщите, пожалуйста, если Вам потребуется дальнейшая информация или помощь.	Խնդրում եմ, հայտնեք, թե արդյոք Ձեզ հարկավոր է լրացուցիչ տեղեկատվություն կամ օգնություն:
Should any questions arise, please do not hesitate to contact us.	Если возникнут какие-либо вопросы, пожалуйста, не стесняйтесь обратиться к нам.	Եթե որևէ հարց ծագի, խնդրում եմ, մի վարանք դիմել մեզ:
Should you require further details, we would, of course, be happy to supply this upon request.	Если Вам необходимы дальнейшие подробности, я, разумеется, буду счастлив снабдить Вас ими.	Եթե Ձեզ հետագա մանրամասնություններ են անհրաժեշտ, ես, իհարկե, ուրախ կլինեմ տրամադրել Ձեզ:

We will be glad to answer any technical questions on the	Мы будем рады отвечать на любые технические вопросы относительно	Մենք ուրախ կլինենք պատասխանել ցանկացած տեխնիկական հարցերի... ի վերաբերյալ:
I hope that all is going well with	Я надеюсь, все идет хорошо с	Հուսով եմ, որ ամեն ինչ լավ է ընթանում... հետ:
I hope that you are keeping well	Я надеюсь, у Вас все хорошо	Հուսով եմ, որ Ձեզ մոտ ամեն ինչ լավ է...
I hope you will not mind	Я надеюсь, Вы не будете возражать	Հուսով եմ՝ Դուք դեմ չեք լինի...
We hope very much that you will come to a positive decision on	Мы очень надеемся, что Вы придете к положительному решению относительно	Մենք հուսով ենք, որ Դուք դրական որոշում կկայացնեք... ի վերաբերյալ:
We expect you to use every effort to	Мы полагаем, что Вы приложите все усилия для	Մենք սպասում ենք, որ Դուք Ձեր բոլոր ջանքերը կներդնեք... ի համար:
We trust your kind attention on the matter.	Мы рассчитываем на Ваше внимание к вопросу.	Մենք վստահ ենք, որ հարցը կարժանանա Ձեր ուշադրությանը:
I hope to have further news for you before too long.	Я надеюсь, что буду иметь новости для Вас довольно скоро.	Ես հուսով եմ, որ Ձեզ համար նորություններ կունենամ բավական շուտ:
I do hope I am not putting you to too much trouble if	Я надеюсь, что не доставлю Вам много хлопот, если	Ես հուսով եմ, որ Ձեզ շատ անհանգստություն չեմ պատճառի, եթե
I sincerely hope you will be able to help me in this matter.	Я искренне надеюсь, что Вы сможете помочь мне в этом деле.	Ես անկեղծորեն հույս ունեմ, որ Դուք կկարողանաք այդ գործում օգնել ինձ:
We look forward to receiving your further proposals soon.	Мы рассчитываем получить вскоре Ваши дальнейшие предложения.	Մենք անհամբերությամբ սպասում ենք Ձեր հետագա առաջարկություններին:
I look forward to cooperating with you on this new venture.	Я рассчитываю на сотрудничество с Вами в этом новом предприятии.	Ես անհամբերությամբ սպասում եմ Ձեզ հետ համագործակցությունը՝ այս նոր ձեռնարկությունում:

PATTERNS DEALING WITH ATTENTION AND CONSIDERATION. THE CLOSING PARAGRAPH.

СООБЩЕНИЯ, ИЗВЕЩЕНИЯ, ОБРАЩЕНИЕ ВНИМАНИЯ. ОКОНЧАНИЕ ПИСЬМА.

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՐԱՆԿԱՏՈՒԹՅԱՆԸ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ. ՆԱՍԱԿԻ ՎԵՐՋԱԲԱՆԸ

Please note/ Kindly note.	Обратите, пожалуйста, внимание	հնդրում ենք ուշադրություն դարձնել
	Просим любезно обратиться внимание	Հոգար կերպով խնդրում ենք ուշադրություն դարձնել .
Please be advised that	Примите, пожалуйста, к сведению, что	հնդրում ենք ի նկատի ունենալ, որ...
Please pay attention to	Пожалуйста, обратите внимание на	հնդրում ենք ուշադրություն դարձնել ին
I would like to bring to your attention	Я бы хотел представить Вашему вниманию	ես կցանկանայի Ձեր ուշադրությանը ներկայացնել...
I wish to draw (call) your attention to	Хочу (позвольте) обратиться Ваше внимание на	Ցանկանում եմ (թույլ տվեք) Ձեր ուշադրությունը հրավիրել .
We request your consideration of	Мы просим рассмотреть	Մենք խնդրում ենք վերանայել .
You will oblige us if you will give (would, could) your consideration to	Вы нас обяжете, если уделите внимание	Դուք մեզ կպարտավորեցնեք, եթե ուշադրություն դարձնեք...
I should like very much to hear your consideration concerning	Я бы хотел узнать Ваши соображения (мнение) относительно	ես կցանկանայի իմանալ Ձեր նկատառումները (կարծիքը)... ի վերաբերյալ:
We should appreciate a prompt reply.		
A prompt reply would be appreciated.	Мы рассчитываем на срочный ответ.	Մենք ակնկալում ենք արագ պատասխանի:
In anticipation of (awaiting) your reply	В ожидании Вашего ответа	Սպասելով Ձեր պատասխանին...

With best wishes (regards)	С наилучшими пожеланиями	Լավագույն մաղթանքներով .
Please give(convey, extend, send) my best regards to	Пожалуйста, передайте мой сердечный привет	հնդրում եմ, փոխանցեք իմ սրտագին ողջույնը .
My best wishes to	Мои наилучшие пожелания	Իմ լավագույն մաղթանքները
With compliments	С приветом	Ողջույններով
Meanwhile I remain, I remain,	Тем временем остаюсь Остаюсь	Միաժամանակ մնում եմ... մնում եմ
We trust you will	Мы рассчитываем (надеемся), что Вы	Մենք ակնկալում ենք, որ Դուք...
We look forward to the pleasure of meeting (welcoming, hearing, etc.)	С нетерпением ждем встречи/ ответа/ и т. д.	Անհամբերությամբ սպասում ենք հանդիպան/ պատասխանի/ և այլն:
We look forward to seeing (meeting, hearing, etc.)	Мы рассчитываем на встречу, разговор и т. д.	Մենք ակնկալում ենք (հանդիպան. ընդհանրության և այլն)
We would advise	Мы намереваемся	Մենք մտադիր ենք
We intend to	Мы хотим сообщить	Մենք ցանկանում ենք հայտնել
Be advised that	Примите, пожалуйста, к сведению, что	հնդրում ենք ի նկատի ունենալ, որ...
Let me inform you that	Позвольте сообщить, что	Թույլ տվեք հայտնել, որ
I have the pleasure of informing you that	Я имею удовольствие сообщить Вам, что	ես հաճույքով հայտնում եմ Ձեզ, որ
This is to inform you that	Настоящим сообщая, что	Սույնով տեղեկացնում եմ, որ
This is to certify that	Настоящим удостоверяется, что	Սույնով վավերացնում եմ, որ...
Please take due note that	Ставлю Вас в известность, что	Տեղեկացնում եմ Ձեզ, որ
I am writing to confirm	Пишу, чтобы подтвердить, что	Գրում եմ, որպեսզի հաստատեմ, որ
As you will see from	Как Вы увидите из...	Ինչպես Դուք կտեսնեք ...ից

As you know from previous correspondence	Как Вы знаете из предыдущей переписки	ինչպես Ռոբերտը գիտեք նախորդ թղթակցությունից
I would like to inform you that our firm is intending to	Я бы хотел сообщить Вам, что наша фирма намеревается	Կցանկանալի հայտնել Ձեզ, որ մեր ձեռնարկությունը մտադրվում է.
We wish to draw up your attention to the fact that	Обращаем Ваше внимание на тот факт, что	Ձեր ուշադրությանն ենք ներկայացնում այն փաստը, որ
In reply to your telephone enquiry I wish to advise you that	В ответ на Ваш телефонный запрос сообщая, что	Ի պատասխան Ձեր հեռախոսային հարցմանը՝ հայտնում են, որ
I shall, of course, let you know should the situation change.	Я, разумеется, дам Вам знать, если ситуация изменится.	Ես, իհարկե, Ձեզ տեղյակ կպահեմ, եթե իրավիճակը փոխվի
Perhaps I should mention that	Возможно, мне следует отметить, что	Ես գուցե նշեմ, որ...

BUSINESS LETTERS.

For reasons of space, information such as addresses and dates is not set out at the top of the letters in this section. The correct layout of a formal letter in English is only given in letter 1

1. Discuss the contents of the letters. 2. Make up dialogues using the contents of the letters. 3. Write answers to the letters. Letter 1

COMPACT SYSTEMS

96 Rosewall Drive, Southtown, S03 4BT
tel:0927 - 423845 telex:693664

Mr. P. Baker
Purchasing Manager
Softchain Ltd
Foss House
Brigham Street
Liverpool
L13 4AT

Your ref: Inq. B7693
Our ref: AE/677

10 April 2000

Dear Mr. Baker

Thank you for your letter of 5 April 2000 in which you asked details of our range of business applications programs.

Because of the low price of our software we do not normally offer a quantity discount; however, if you can give me an indication of the quantity involved, I would be happy to discuss terms further with you. Normally, we would be happy to offer you a 20 p. c. trade discount off net list prices, as requested in your letter, and to accept your terms of payment.

I am enclosing a copy of our most recent catalogue which gives details of our product range, together with list prices. I hope that the information will be of interest to you, and look forward to discussing orders in the near future.

Yours sincerely
Alice Evernett
Marketing Manager

Encl. Compact catalogue, trade price list

Correspondence pertaining to advertising

Dear Sirs

In your letter of 23 January, this year, you offered us your services in placing our clients' advertisements in magazines published in France.

Our clients welcome the opportunity and should be glad to have full information about the magazines in which you intend to place their advertisements. In particular they want to know the readership, circulation and one - time advertising rates.

A prompt reply will be appreciated.

Yours faithfully.

Correspondence on Insurance

Dear Sirs

We have received your letter of March 3, this year, in which you ask us to change the terms of insurance of equipment, suggested by us in the draft contract for the delivery of equipment for the machine building plant. You suggest that the contract should provide insurance of the equipment against risks.

We draw your attention to the fact that Ingosstrakh does not insure equipment delivered to ports against . risks. We know that insurance against risks can be done with the London Insurance Company.

As to insurance against other risks they are indemnified depending on the terms of an insurance contract. We are ready to discuss once again the terms of insurance.

Yours faithfully.

Correspondence relating to guarantees and elimination of defects

Dear Sirs

We have received your letter of 20 December, this year, and are puzzled by your decision to prolong for only one month the guarantee period for the generator which broke down owing to manufacturing defects.

In view of this we would like to draw your attention to Clause7 of our contract providing for the prolongation of the guarantee period, if the equipment breaks down owing to the defects of manufacturing plant for the period during which the equipment stood idle.

You certainly know that we duly informed you about the breakdown of the generator. Your representatives, however, arrived at the plant after a big delay as a result of which the generator was put into operation only two months after its breakdown.

Moreover we are surprised at your refusal to compensate us fully for the losses caused by the idle time of the generator.

Under our contract the Customer has the right to make a claim if the equipment fails due to the above reasons.

Taking into account the above, we would like to resume our talks and to finalize the date of the expiration of the guarantee period and to solve the matter of full compensation of our losses.

Yours faithfully.

Correspondence on provision of medical services

Dear Sirs

In your letter of 15 July, this year, you write that our obligations as Contractor shall include provision of all personnel on the construction site with medical services. In view of this we would like to clear the matter up as follows. We are prepared to provide all personnel on the construction site, including local labor, with first aid. For this we shall arrange a first - aid dispensary at the construction site staffed with the required personnel and equipped with modern facilities.

As to the medical treatment of specialists and their dependents we believe that all expenses, including the cost of medicines and hospitalization expenses should be borne by the Customer.

Please note that if a specialist is ill for more than 60 days we shall arrange for replacement.

We look forward to your letter confirming these points.

Yours faithfully.

Correspondence on doing business through agents

Dear Sirs

In reply to your cable of December 18, this year, we are offering apologies for the delay in sending a reply to your letter of November 20, this year, with your Draft Agency agreement enclosed.

We have carefully studied the Draft and are sorry to have to tell you that we are unable to accept some of the articles as they are worded in the present draft.

Will you please note that we would like your obligations to include not only obtaining orders for us and providing assistance in arranging our participation in tenders invited in your country; we also would like you to keep us informed of your country's market condition and run a wide publicity campaign of our equipment.

As regards payments of commission to you we would emphasize that we usually do that only after we have received payments from the Customers and in the currency of these payments only.

We also think it necessary for you to include an article providing that the present Agency agreement does not cover design works, sales of equipment or rendering technical assistance in your country under the Intergovernmental agreements now in force between your country and ours. We trust the above suggestions and alterations will be found acceptable.

Yours faithfully.

DIALOGUES ON BUSINESS

Read the conversations, and write down the problems and their solutions. Role play your own situations.

Summarize the contents of the dialogues.

Getting and Giving Information

In this conversation a customer, Mr. Rusconi, and a supplier, Mr. Garcia, are talking on the phone

Rusconi: Jupiter Products. Tony Rusconi speaking.

Garcia: Hello, this is Al Garcia.

Rusconi: Hello, Mr. Garcia. How are you?

Garcia: Fine, thanks, I'm phoning about our delivery next week.

Rusconi: Ah yes, good. I was just about to call you. Could you tell me when we can expect the consignment to arrive in our warehouse?

Garcia: Yes, as far as I know, the trucks should arrive late, Thursday or early Friday, it depends on traffic and weather. What time will you accept deliveries?

Rusconi: The latest time we can start unloading is 4 p. m. , but we can start as early as 7. 30 am. Could you tell me whose trucks are delivering the goods?

Garcia: Yes, certainly. Two of them will be ours, and the others are on hire from Alpha Transport.

Rusconi: Let me just make a note of it. Can you tell me how you spell Alpha?

Garcia: Yes, of course. It's A - L - P - H - A.

Rusconi: Fine. And I'd like also to know how many trucks will be coming.

Garcia: There will be five altogether.

Rusconi: Can you tell me if they will arrive on the same day?

Garcia: I'm not entirely sure, but as two will be setting off half a day early, they should arrive on Thursday. The other three will

arrive towards midday Friday. Could you let me know how long it will take to unload each truck?

Rusconi: Yes, each truck will take about an hour. I think you should know that we can't unload more than two trucks at a time

Garcia: I see, thanks for letting me know that. I wonder if you can tell me what will happen if one of trucks arrives later and can't be unloaded on Friday. Do you know if it can be unloaded on Saturday?

Rusconi: I'm afraid I don't know it might have to wait till Monday. You'd have to ask our warehouse manager about that.

Garcia: Could you just remind me what his name is again?

Rusconi: Yes, of course. He's Mr. Ferrari.

Garcia: Ah, and can you tell me his number?

Rusconi: Yes, it's 3459800 extensions 71.

Garcia: Good. Thank you very much. It's nice to talk to you. Goodbye.

Rusconi: Bye now, Mr. Garcia.

Complaints and Apologies

It is important to realize that a direct complaint or criticism in English can sound rude or aggressive to an English - speaker. It may be best to mention the problem more indirectly by saying:

I'm sorry to have to say this but

I'm sorry to bother you but

I think you may have forgotten

It may have slipped your mind, but , etc.

I

Customer: Good morning. I bought this box of computer paper last week but it's not the right size - it should be A4.

Assistant: Oh, sorry about that. It says A4 on the box.

Customer: Oh, yes I know, but if you look inside you'll see: it's a smaller size.

Assistant: Oh yeah, so it is. I'm very sorry I'll get you another box.

Customer: Right, thanks.

Assistant: I'm very sorry but we haven't got another box in stock.

Customer: Oh no!

Assistant: Yeah, I'm sorry about that. If you like, I'll just call our other branch to see if they have any.

Customer: Oh no, don't bother. I'd prefer refund.

Assistant: Of course. That's \$11.95. Here you are. Sorry about that.

Customer: Oh, that's all right, thanks anyway. Bye.

Assistant: Bye.

II

Mr. South: I'm sorry to bother you, Mrs. West.

Mrs. West: Yes, Mr. South?

Mr. South: It may have slipped your mind, but you told me last week that you'd send in the orders to Compass International.

Mrs. West: Yes, that's right, yes, I did send in the order, on Friday afternoon.

Mr. South: Well, the thing is, did you realize there were two separate orders? One for northern region and another for eastern region?

Mrs. West: Oh dear! Jeez, I'm sorry. I didn't realize the eastern region had to be done too.

Mr. South: Oh, it really doesn't matter, there's still just time.

Mrs. West: Well, I'll phone Compass and explain, shall I?

Mr. South: No, I think it'd be best to send the order by telex, don't you?

Mrs. West: Yeah, Yeah, all right. I'll do that right away. Sorry again!

Mr. South: Oh, that's all right.

III

Mr. Joiner: Good morning. Carpenter and sons, can I help you?

Miss Brown: Hello, this is Miss Brown of Schreiner International.

Mr. Joiner: Hello, Miss Brown. This is Ted Joiner. What can I do for

you?

Miss Brown: Well, I think there may have been some misunderstanding about our last order.

Mr. Joiner: Oh dear, what seems to be the problem?

Miss Brown: We've just started unloading the truck and the quality of the goods doesn't appear to be Class A1, which is what we ordered.

Mr. Joiner: Oh dear, I'm very sorry. Let me just check this on the computer, oh dear, yes, I'm afraid there has been a slip-up in our shipping department. I'm sorry, it's certainly our fault. What would you like us to do about it?

Miss Brown: Well, we can keep the goods and use them for another order of ours, if you will charge us 20% less for the load and ship us a load of Class A1 right away.

Mr. Joiner: That sounds fair enough. Let me just check the stock position. Yes, we can ship tomorrow morning, if that's all right?

Miss Brown: Oh yes, that will be fine.

Mr. Joiner: That's quite all right. Goodbye.

IV

Telephonist: Good afternoon. Windsor Products.

Mr. Wong: May I speak with Tina Castle in marketing, please?

Telephonist: Tina Castle, certainly. One moment, please.

Miss. Castle: Tina Castle.

Mr. Wong: Hello, this is Henry Wong of Arrow Print.

Miss. Castle: Hi, Mr. Wong. What can I do for you?

Mr. Wong: It's about the order for your new packaging. I think you may have forgotten to send us the colour negatives.

Miss. Castle: I sent the complete set of negatives by airmail on the 14th; I remember packing them up myself. They should have arrived by now.

Mr. Wong: Yes, well we did get a package from you on the 18th; but

the problem is that the color negatives were missing

Miss. Castle: Are you sure?

Mr. Wong: Yes, we only got the black and white ones.

Miss. Castle: Oh dear, I've just been through my out-tray and I've found them here! I'm very sorry, it's my fault, I'll send them courier at once.

Mr. Wong: No, no, that's not necessary. My assistant, Mr. Patel is coming to your office tomorrow, so you can give them to him and he can bring them back.

Miss. Castle: Right. I'll make sure he gets them, I'm sorry this happened.

Mr. Wong: It's perfectly all right, Miss. Castle. Goodbye.

Section 4

GLOSSARY

A

ability *n* ընդունակություն, կարողություն *способность, возможность*
able *a* ընդունակ, կարող *способный*
 to be ~ ի վիճակի լինել *быть в состоянии* about *adv* մոտ, մոտավորապես *около, приблизительно* *prep* մասին *о, относительно*
above *prep* վրա, ավելի բան, վեր *над, выше, выше* over and ~ ի լրումն *сверх*
abroad *adv* արտասահման(ում) *за границей, за границу*
absolute *a* բացարձակ, անսահման *абсолютный, неограниченный*
academic *a* ակադեմիական, համալսարանական *академический, университетский*
accept *v* ընդունել, համաձայնվել *принимать, соглашаться*
access *n* մուտք *доступ*
accomplish *v* կատարել, ավարտել *выполнять, завершать*
account *n* հաշիվ, հաշվետվություն, բալանս *счет, отчет, баланс* to take into ~ հաշվի առնել *принимать во внимание*
accountant *n* հաշվապահ *бухгалтер*
accounting *v* հաշվապահական հաշվառում *бухгалтерский учёт*

accurate *a* ճիշտ, ճշգրիտ, ճշտապահ *точный, точно определённый, правильный*
achieve *v* հասնել մի բանի, ձեռք բերել *достигать, достичь, добиться*
achievement *n* նվաճում, կատարում *достижение, победа, выполнение*
acquire *v* ձեռք բերել, ստանալ *приобретать, получать*
act *n* գործ, որոշում *дело, решение* *v* ներգործել, ազդել *действовать, влиять*
action *n* գործողություն, վարմունք *действие, поступок* to take ~ s միջոցներ ձեռք առնել *принимать меры*
activity *n* գործունեություն, ակտիվություն *деятельность, активность*
actual *a* իսկական, իրական, ընթացիկ, ժամանակակից *действительный, реальный, текущий, современный*
actually *adv* փաստորեն, իրականում *фактически, в действительности*
actuary *n* վիճակագրական ապահովագրող *статистический страхователь*
adapt *v* հարմարեցնել, փոփոխել *адаптировать, приспособлять*
add *v* գումարել, ավելացնել *суммировать, прибавлять*

Section 4 / Glossary

additional *a* լրացուցիչ *дополнительный*
adequate *a* համապատասխան, բավարար *соответствующий, достаточный*
adjustment *n* կանոնավորում, հարմարեցում *регулирование, приспособление*
adopt *v* ընդունել *принимать*
advance *n* առաջադիմություն, առաջխաղացում *успех, прогресс* in ~ նախապես, նախօրոք *раньше, заранее* *v* առաջադիմել, զարգանալ *делать успехи, развиваться*
advantage *n* առավելություն, օգուտ *преимущество, польза*
advertise *v* հայտարարություն տալ, գովազդել *помещать объявление, рекламировать*
advertisement *n* գովազդ, գովազդային հայտարարություն *реклама, рекламное объявление*
advertising *n* գովազդ, գովազդային գործունեություն *реклама, рекламное деятельность, рекламирование*
advice *n* խորհուրդ *совет*
affair *n* գործ *дело*
affect *v* ներգործել, ազդել *(воз) действовать, влиять*
afford *v* ի վիճակի լինել որևէ բան անելու, միջոցներ ունենալ, տալ, տրամադրել *позволить себе, иметь средства, давать, предоставлять*
age *n* դարաշրջան, ժամանակաշրջան *век, эпоха, период*
agent *n* ագենտ, գործակալ *агент*
aggregate *n* ամբողջություն *совокупность* *a* միացյալ, ընդհանուր *совокупный, общий*

agreement *n* համաձայնություն, համաձայնագիր, պայմանագիր *соглашение, соглашение*
agriculture *n* գյուղատնտեսություն *сельское хозяйство, земледелие*
aim *n* նպատակ, մտադրություն *цель, намерение* *v* ձգտել, նպատակ դնել *стремиться (к чему-л.), ставить что-л своей целью*
airmail *n* օդային փոստ, ավիափոստ
allow *v* թույլ տալ *допускать, разрешать*
almost *adv* գրեթե, համարյա *почти*
alongside *adv* կողք *к боку*
alternative *n* ընտրություն, երկրժուրանք *выбор, альтернатива*
although *conj* թեև, չնայած *որ хотя, несмотря на*
always *adv* միշտ *всегда*
among *prep* մեջ, միջև, միջից *внутри, между*
amount *n* գումար, հանրագումար, բանակ *сумма, итог, количество* *v* կազմել (գումար), հասնել *составлять (сумму), доходить*
analysis *n* (pl-ses) վերլուծություն, վերլուծում *анализ*
analyst *n* վերլուծաբան *аналитик*
analytic (al) *n* վերլուծական, անալիտիկ *аналитический*
analyze *v* վերլուծել *анализировать*
announce *v* հայտարարել, հաղորդել, տեղեկացնել *объявлять, сообщать, извещать*
announcement *n* հայտարարություն, հաղորդում *объявление, сообщение, извещение*

annual *a* միամյա, տարեկան, տար-
վա ежегодный, годичный, годовой
answer *n* պատասխան ответ *v* պա-
տասխանել отвечать
appeal *n* կոչ, խնդրանք обращение.
призыв, просьба
appear *v* հայտնվել, պարզվել; թվալ
появляться, показываться; казаться
application *n* դիմում, խնդրանք,
կիրառություն, գործադրում заяв-
ление, просьба, применение, ис-
пользование, употребление
applicant *n* թեկնածու, հավակնորդ
кандидат, претендент
apply *v* դիմել; կիրառել, գործադրել
обращаться; применять, использо-
вать, употреблять
appoint *v* նշանակել (պաշտոնի)
назначать (на пост, должность)
appreciate *v* գնահատել ценить
approach *n* մոտեցում подход *v*
մոտենալ подходить
appropriate *a* համապատասխան,
հարմար соответствующий, подхо-
дящий, адекватный
area *n* տարածություն, գոնա, շրջան
пространство, зона, область փխր.
դիրտ перен. сфера
arena *n* արենա, ասպարեզ арена,
место действия
argue *v* փիծել спорить
arise (arose, arisen) *v* ծագել, առա-
ջանալ, հայտնվել возникать, появ-
ляться
around *prep* շուրջը, բոլորը; ամերիկ.
մոտավորապես вокруг, за, около;
америк. приблизительно (около)

arrange *v* կարգավորել, կարգի բե-
րել; դասավորել размещать, распо-
лагать, классифицировать
arrangement *n* կարգավորում, նախա-
պատրաստում приведение в поря-
док, подготовка *pl* պատրաստու-
թյուններ приготовления to make~s
պայմանավորվել условливаться
article *n* հոդված, ամսերկա статья,
предмет
as *adv* ինչպես, որպես как, в качес-
тве *pron, conj* երբ, քանի որ, որով-
հետև когда, так как, потому что
aspire *v* ձգտել, տենչալ стремиться
assets *n* ակտիվներ, միջոցներ акти-
вы, средства
assign *v* նշանակել (պաշտոնի),
որոշել; հատկացնել назначать (на
пост, должность), определять, ас-
сигновать
assignment *n* նշանակում (պաշտո-
նի); հատկացում назначение (на
пост, должность); ассигнование
assist *v* օգնել, աջակցել помогать,
содействовать
assistance *n* օգնություն, աջակցու-
թյուն помощь, поддержка
assistant *n* օգնական, վաճառող по-
мощник, ассистент, продавец
assume *v* (ընդյո) ստանալ, ընդու-
նել, ստանձնել; ենթադրել брать,
принимать (характер), брать на се-
бя; допускать; предполагать
attitude *n* դիրք, վերաբերմունք пози-
ция, отношение
attribute *n* հատկություն, հատկանիշ
существенное свойство, существен-
ная характерная черта

authority *n* իշխանություն, լիազորու-
թյուն власть, полномочие *pl* իշխա-
նություն, ղեկավարություն власти.
начальство
available *a* առկա, մատչելի, պիտա-
նի, օգտակար наличный, доступ-
ный; пригодный
averages *n* կուրս (արժեթղթերի) ин-
дексы курсов
aware *a* predic գիտակցող, իրագել
сознающий, осведомлённый to be
~ of գիտակցել сознавать

B

backbone *v* հիմք, ելություն основа,
суть, сущность
background *n* պատրաստվածու-
թյուն, կրթություն, որակավորում
подготовка, образование, квалифи-
кация
balance *n* հաշվեկշիռ, բալանս рав-
новесие, баланс *v* հավասարակշռել
уравновешивать, балансировать
banknote *n* բանկոտ, վարկային
տոմս банковый билет, банкнота,
кредитный билет
barge *n* բեռնատար նավ грузовое
судно (баржа)
barter *n* ապրանքափոխանակու-
թյուն товарообмен *v* փոխել, փո-
խանակել менять, обменивать
base *n* հիմք, բազա, հենակետ ос-
нование, база *v* հիմնել основывать
basic *a* հիմնական основной
because *conj* որովհետև потому что,
так как *n* ~of պատճառով из-за,
вследствие

begin *v* (began, begun) սկս(վ)ել на-
чинать(ся)
behavior ամերիկ. (америк.)= beha-
viour *n* վարք, վարքագիծ поведение
believe *v* կարծել, հավատալ пред-
полагать, верить
belong *v* պատկանել, վերաբերել
принадлежать, относиться
below *adv* ներքևում, ցածրում ниже
prep տակ, ցած под
beneficiary *n* նպաստ, կենսաթոշակ
ստացող մարդ лицо получающее
пособие, пенсию
benefit *n* օգուտ, շահ выгода, поль-
за, благо *v* օգուտ քաղել, շահ ստա-
նալ, օգուտ բերել извлекать поль-
зу, выгоду, приносить пользу
between *prep, adv* միջև между
beyond *prep* վեր, այն կողմը выше,
по ту сторону, вне
billboard *n* ամերիկ. գովազդագիր,
հայտարարությունների տախտակ
америк. рекламный щит, афиша
bit *n* փոքր մաս кусочек, небольшое
количество *a* ~ մի քիչ бит, немного
board *n* վարչություն, նախարա-
րություն, խորհուրդ правление, ми-
нистерство, совет
bond *n pl* պարտատոմս облигация
bonus *n* դրամական պարգև пре-
мия, вознаграждения
border *n* սահման граница
borrow *v* (of, from) փոխ առնել,
պարտք վերցնել занимать, заимс-
товать
both *pron* երկուսն էլ оба both...and
և և և և
boundary *n* սահման граница

brief adj հավիթ краткий, сжатый
bring v (brought) բերել приносить
broad a լայն, ընդարձակ широкий, обширный
broker n մակեր, միջնորդ, կոմիսիոներ брокер, посредник, комиссионер
build v (built) շինել, կառուցել, ստեղծել строить, сооружать; создавать
building n շենք, շինություն, կառուցում здание, сооружение
bulky a մեծ, խոշոր, մեծածավալ большой, громоздкий, объемистый
business n գործ, գրադմուք, աշխատանք; առևտրային գործունեություն, բիզնես; ձեռնարկություն, ֆիրմա дело, занятие, специальность, работа; профессиональная деятельность, торговля, коммерческая деятельность, бизнес; предприятие, фирма
buy v (bought) գնել, առնել купить, покупать
buyer n գնորդ, գնող покупатель

C

calculate v հաշվել, հաշվարկել вычислять, рассчитывать; подсчитывать
calculation n հաշվում, հաշվարկում вычисление, каклькуляция, расчёт
call v անվանել называть
campaign n կամպանիա кампания
capacity n արտադրողականություն, փորձություն производительность, мощность, возможность, способность
car n վագոն, ավտոմեքենա вагон, автомобиль

career n կարիերա, карьера
cargo n (pl cargoes) բեռ (նավի) груз (судно)
carry v կրել, տանել, փոխադրել носить, возить
case n դեպք; դրություն случай, состояние
cash n փող, կանխիկ դրամ деньги, денежные средства, наличность, наличные (деньги)
category n կատեգորիա, կարգ, դաս категория, разряд, класс
cause n պատճառ причина; պատճառել, ազդել, ստիպել причинять, влиять, заставить
center ամերիկ. = centre n կենտրոն центр; կենտրոնացնել концентрировать, сосредоточивать(ся)
century n դար, հարյուրամյակ век, столетие
certain a որոշակի, որոշ определенный
challenge n մարտահրավեր вызов; հրավիրել մարտի вызывать, бросать вызов
change n փոփոխություն изменение; փոխ (վ)ել изменять(ся), менять(ся)
character n բնույթ, բնորոշ գիծ, առանձնահատկություն характер, характерная особенность, свойство
characteristic n բնորոշ գիծ, առանձնահատկություն характерная черта, особенность, свойство a բնորոշ, տիպիկ типичный, характерный
charge v գին նշանակել назначать цену; պատասխանատվություն ответственность

charter n հրովարտակ, խարտիա; կանոնադրություն грамота, хартия; устав; շնորհել (խարտիա, հրովարտակ) даровать (хартию, грамоту)
check n ստուգում проверка; ստուգել контролировать, проверять
chief n a գլխավոր, հիմնական главный, основной
choice n ընտրություն, ընտրում выбор
choose v (chose, chosen) ընտրել выбрать
chronic a քրոնիկ(ական), հարատև хронический, затяжной
circulate v շրջանառության մեջ լինել обращаться, находится в обращении
citizen n քաղաքացի гражданин, гражданка
clear a պարզ, պարզորոշ, հասկանալի ясный, отчетливый, понятный
client n հաճախորդ, պատվիրատու, գնորդ клиент, покупатель
coin n մետաղադրամ, դրամ, փող монета, деньги
commerce n առևտուր торговля, коммерция
commercial a առևտրական, առևտրային торговый, коммерческий
commission n կոմիտե, հանձնաժողով, կոմիսիոն վճար (վաճառք) комиссия, комитет, комиссиянная плата (продажа)
commit v հանձնարարել, կատարել поручать, совершать

committed a նվիրված գաղափարին преданный идее
commitment n կատարում, պարտավորություն совершение, обязательство
commodity n ապրանք продукт, предмет потребления attr ապրանքային товарный
common n ընդհանուր общий in ~ ընդհանուր, միասին, համատեղ совместно, сообща
community n համայնք община the ~ հասարակություն общество
comparative n համեմատական, հարաբերական относительный, сравнительный
compare v համեմատել сравнивать
compete v մրցել, մրցակցել соревноваться, конкурировать, состязаться
competition n մրցակցություն, մրցում конкуренция, соревнование
competitive a մրցակցային, մրցութային конкурентный, конкурирующий
competitor n մրցակից конкурент, соперник
complete v ավարտել завершать a կատարյալ, լիրժ, ամբողջ завершенный, полный
completely adv լիովին, ամբողջովին вполне, полностью, совершенно, совсем, целиком
complex n կոմպլեքս система, комплекс a բարդ, բաղադրյալ, խճված сложный, смешанный, запутанный

comprise *v* ընդգրկել, պարունակել
включать, содержать, заключать в себе

conceive *v* մտածել, հասկանալ, արտահայտել задумывать, понимать, выражать

concept *n* հասկացություն, գաղափար: սկզբունք понятие, концепция; принцип

conception *n* ըմբռնում, գաղափար, հասկացողություն понимание, концепция, понятие

concern *n* կոնցեռն фирма, предприятие, концерт *v* առնչություն ունենալ касаться, иметь отношение

concerning *prep* վերաբերյալ относительно, что касается

concise *a* համառոտ, կարճ, հակիրճ краткий, сжатый

condition *n* պայման, վիճակ, դրություն условие, состояние

conduct *v* ղեկավարել, կառավարել руководить, управлять

confidence *n* փստահություն доверие

confine *v* սահմանափակ(վ)ել ограничивать(ся)

confusion *n* անկարգություն, խրճրվածություն, շփոթություն беспорядок, путаница, неразбериха, замешательство

connect *v* կապ(վ)ել, միացնել соединять, присоединять

consequently *adv* հետևաբար, ուստի, որպես հետևանք следовательно, в результате

consider *v* համարել, կարծել, հաշվառնել, քննարկել считать, полагать, принимать во внимание, учитывать, рассматривать, обсуждать

considerable *a* զգալի, նշանակալի, նշանակալի չափ, մեծ значительный, важный, большой

consideration *n* քննում, քննարկում рассмотрение, обсуждение to take into ~ նկատի ունենալ, հաշվառնել принимать во внимание

consist (of) *v* բաղկացած լինել состоять из

constantly *adv* մշտապես, շարունակ постоянно

constitute *v* կազմել, հիմնել, սահմանել, նշանակել составлять, учреждать, основывать, назначать

consular *a* հյուպատոսական, կոնսուլական консульский

consumer *n* սպառող потребитель ~ goods լայն սպառման ապրանքներ предметы широкого потребления

consumption *n* սպառում, ծախսում потребление, расходивание

contain *v* պարունակել содержать

contamination *n* աղտոտում, վարակում загрязнение, заражение

contract *n* պայմանագիր, համաձայնություն контракт, договор, соглашение

contribute *v* նպաստել, աջակցել, օժանդակել, ներդրում անել способствовать, содействовать, делать вклад

core *n* ելություն, միջուկ, կորիզ сущность; сердцевина, ядро

corporation *n* կորպորացիա, ընկերություն корпорация, объединение, общество am. բաժնետիրական ընկերություն акционерное общество

correct *a* ճիշտ, ստույգ правильный, точный *v* ուղղել, ճշտել исправлять, вносить поправки

cost *n* արժեք, գին стоимость, цена *v* արժենալ стоить

courier *n* լրատար, գործակալ агент, посыльный

course *n* of~ անշուշտ, իհարկե конечно, несомненно

crash *n* սնանկացում крах

create *v* ստեղծել создать, создавать

creation *n* ստեղծում создание

cross *a* հատել, անցնել (փողոցը, գետը) пересекать; переходить, улицу, реку

crucial *a* վճռական решающий

cultural *a* մշակութային культурный

culture *n* մշակույթ культура

currency *n* դրամաշրջանառություն, փող, վալյուտա денежное обращение; деньги валюта

current *adj* ընթացիկ текущий

custom *n* սովորույթ, սովորություն обычай, привычка

cut *v* (cut) կտրել, իջեցնել (գները) резать, снижать (цены)

D

date *n* ամսաթիվ, ժամանակաշրջան дата, период

data *pl* (datum) *n* տվյալներ, տեղեկություններ, փաստեր данные, сведения, факты

deal *n* քանակ, բաժին количество, доля *a* great ~ of, a good ~ of շատ много *v* խսկգ, գործարք сделка *v* (dealt) գործ ունենալ, գործ վարել: առևտուր անել иметь дело, вести дело; торговать

dealing *pl* առևտրական գործեր, գործարքներ: գործարար հարաբերություններ коммерческие дела, сделки; деловые отношения

debt *n* պարտք долг

decide *v* որոշել, վճռել решать, принимать решение

decision *n* որոշում, վճիռ решение

decrease *n* պակասեցում, նվազեցում, փոքրացում снижение, уменьшение, понижение *v* նվազել, նվազեցնել, պակասել, պակասեցնել снижать(ся), понижать(ся)

deficit *n* դեֆիցիտ дефицит

define *v* սահմանել, սահմանում տալ определять, давать определение

definition *n* սահմանում определение, формулирование

deflation *n* դեֆլյացիա дефляция

degree *n* աստիճան степень

delegate *n* պատգամավոր делегат, депутат *v* լիազորել, հանձնարարել уполномочивать, поручать

deliver *v* առաքել, տեղ հասցնել, տալ доставлять, разносить, давать, вручать

delivery *n* առաքում, մատակարարում поставка, доставка

demand *n* պահանջարկ, պահանջ спрос, требование *v* պահանջել требовать

department *n* բաժին, բաժանմունք
отдел, отделение

departure *n* մեկնում, մեկնելը, հեռա-
նալը отъезд, уход

depend *v* կախված լինել, կախում
ունենալ зависеть (on/upon), нахо-
диться в зависимости

deposit *n* ներդրում, ավանդ, գրավ,
դեպոզիտ вклад (в банк), залог, де-
позит

design *n* նախագիծ схема, проект *v*
ծրագրել, մտադրվել, նախատեսել;
նախագծել планировать, предна-
значать, разрабатывать; проектиро-
вать, конструировать

designation *n* նշանակում (սաշ-
տոնի) назначение (на должность)

desirable *a* ցանկալի, բաղձալի же-
лательный, желанный

desire *n* ցանկություն, բաղձանք же-
лание (сильное) *v* ցանկանալ, բաղ-
ձալ желать

destroy *v* ոչնչացնել, քանդել, կոր-
ծանել уничтожать, разрушать

determine *v* որոշել, սահմանել, վճռել
определять, устанавливать, решать

develop *v* զարգանալ, զարգացնել,
կատարելագործել развивать(ся),
совершенствовать

development *n* զարգացում, աճ, բա-
րելավում, կատարելագործում раз-
витие, рост, улучшение, усовер-
шенствование

diagram *n* դիագրամ, սխեմա диа-
грамма

differ *v* տարբեր(վ)ել различать(ся),
отличаться

difference *a* տարբերություն раз-
личие, разница

different *a* տարբեր, զանազան
различный, разный

difficulty *n* դժվարություն, խոչըն-
դոտ трудность, затруднение, пре-
пятствие

direct *a* ուղիղ, ուղղակի прямой,
непосредственный *v* ղեկավարել
руководить, управлять

directly *adv* անմիջականորեն непос-
редственно

disabled *a* անաշխատունակ нетру-
доспособный

discover *v* հայտնագործել, հայտնա-
բերել сделать открытие, обнаружи-
вать

discrepancy *n* տարածայնություն,
հակասություն разногласие, про-
тиворечие

discuss *v* քննարկել дискутировать,
обсуждать

display *n* ցուցադրում показ, выс-
тавка *v* ցուցադրել показывать,
выставлять

dispose *v* տնօրինել; տեղավորել,
կարգավորել располагать, раз-
мещать

distinctive *a* բնորոշ, հատկանշա-
կան, տարբերիչ характерный, отли-
чительный

distribute *v* բաժանել, բաշխել
раздавать, распределять

distribution *n* բաշխում, բաժանում
распределение, раздача

diverse *a* տարբեր, ուրիշ, զանա-
զան, բազմազան разный, иной, от-
личный

divide *v* բաժան(վ)ել делить(ся)

dividend *n* դիվիդենտ дивиденд

division *n* բաժանում; բաժանմունք,
բաժին деление; раздел, секция

do *v* (did, done) անել, կատարել де-
лать, выполнять

domestic *a* ներքին; հայրենական;
ընտանի (կենդանիների մասին)
внутренний; отечественный; до-
машний (о животных)

draw *v* (drew, drawn) կազմել, դուրս
գրել составлять, выписывать (чек)

drink *n* ըմպելիք напиток soft-դչ ալ-
կոհոլային ըմպելիք безалкогольный
напиток

drive *n* մեծ եռանդ, մղում стимул,
побуждение

due *a* պատշաճ; պատճառ հանդի-
սացած должное; вызванный (чем-л.)

during *prep* ընթացքում в течении,
во время

duty *n* պարտք, պարտականություն
долг, обязанность

dynamic *a* դինամիկ динамичный,
динамический

E

early *a* վաղ, վաղաժամ; հնագույն
(ժամանակի մասին) ранний, преж-
девременный; начальный

earn *v* վաստակել зарабатывать
(деньги), получать (о зарплате); по-
лучать доход (прибыль)

easy *a* հեշտ թեթև

economic *a* տնտեսական, տնտեսա-
գիտական; խնայող, տնտեսող эконо-

номический, хозяйственный: береж-
ливый, экономный

economics *pl* էկոնոմիկա, ժողո-
վրդական տնտեսություն экономи-
ка, народное хозяйство

economist *n* տնտեսագետ эконо-
мист

economy *n* տնտեսություն, էկոնո-
միկա; տնտեսում хозяйство, эконо-
мика; бережливость

efficient *a* էֆեկտիվ, արդյունավետ
эффективный, действенный, про-
изводительный

effort *n* ջանք; փորձ; նվաճում уси-
лие; попытка; достижение

either *conj* կամ либо, или ~ *or*
կամ կամ или или

element *n* էլեմենտ элемент

eliminate *v* դուրս թողնել; ոչնչացնել,
վերացնել, լիկվիդացնել устранять;
уничтожать, ликвидировать

elimination *n* վերացնելը, ոչնչացում
устранение, уничтожение

embargo *v* բեռնարգելը эмбарго

emerge *v* առաջանալ, հայտնվել
возникать, появляться

employ *v* գործածել, կիրառել; աշ-
խատանք տալ; վարձել употреб-
лять, применять, использовать;
предоставлять (давать) работу; на-
нимать

employee *n* ծառայող служащий

employer *n* վարձող, աշխատանք
տվող, ձեռնարկատեր наниматель,
работодатель, предприниматель

employment *n* կիրառում; աշխա-
տանք; զբաղվումը применение, ис-

пользование; служба, работа; занятие
enable *v* հնարավորություն կամ իրավունք տալ давать возможность, право
encourage *v* խրախուսել, աջակցել поощрять, содействовать, стимулировать
engage *v* վարձել; զբաղվել нанимать; заниматься to be ~d զբաղված լինել быть занятым
enormous *a* անսովորաբար, հսկայական, փոխարին. значительный, огромный
ensure *v* ապահովել, երաշխավորել гарантировать, обеспечивать
enterprise *n* ձեռնարկություն, предприятие
enthusiast *n* էնտուզիաստ, խանդավառ մարդ, энтузиаст
enthusiastic *a* խանդավառ, եռանդուն восторженный, энергичный
entire *a* լրիվ, ամբողջական, լիակատար полный, совершенный, цельный
equal *a* հավասար равный *v* հավասարվել равняться, быть равным
equally *adv* հավասարապես, հավասարաչափ ровно, в равной степени
equation *n* հավասարեցում выравнивание
equipment *n* սարքավորում оборудование
equity *n* արդարադատություն, անաչառություն справедливость, беспристрастность
equitable *a* արդարադատ, անաչառ справедливый, беспристрастный

equivalent *n* Էկվիվալենտ, համարժեք эквивалент
era *n* դարաշրջան, ժամանակաշրջան эра, эпоха
especially *adv* հատկապես, մասնավորապես, գլխավորապես особенно, специально
essential *a* էական, հիմնական, существенный, важный
establish *v* հիմնել, հաստատել, սահմանել основывать, учреждать, утверждать, устанавливать
establishment *n* հաստատում, հիմնում, հիմնադրում; հաստատություն, հիմնարկ установление, основание, введение; учреждение
estimate *n* գնահատում; նախահաշիվ оценка; смета *v* գնահատել, մոտավոր հաշիվ կատարել оценивать, приблизительно подсчитывать
etc (et cetera) *և այլն* и так далее
evaluate *v* գնահատել оценивать
even *adv* նույնիսկ даже
event *n* իրադարձություն событие in the~of դեպքում в случае
every *a* յուրաքանչյուր, ամեն մի любой, каждый
everyday *a* ամեն օր, սովորական, ամօրյա ежедневный, обычный, повседневный
everything *pron* ամեն ինչ, ամեն բան всё
examine *v* քննարկել, քննել, գննել, քննության ենթարկել исследовать, рассматривать
example *n* օրինակ пример

exceed *v* անցնել (չափից, սահմանից), գերազանցել превышать, превосходить
exception *n* բացառություն исключение
excess *n* ավելցուկ избыток, излишек in~of ավելի քան больше чем
exchange *n* փոխանակում; բոլորակ обмен; биржа *v* փոխանակվել обмениваться(ся)
excite *v* զրգռել, հուզել возбуждать
exciting *a* հուզիչ, գրավիչ волнующий, захватывающий, увлекательный
exclusive *a* բացառիկ, արտակարգ, ամերիկ, առաջնակարգ исключительный, особый, амер. первоклассный
exclusively *adv* բացառապես; միայն исключительно; всецело
executive *n* գործադիր իշխանություն; ղեկավար, ադմինիստրատոր исполнительная власть; руководитель, администратор account ~ հաճախորդների հաշիվները վարող գործավար делопроизводитель, ведущий счета клиентов *a* գործադիր исполнительный
exempt *v* ազատել (հարկերից) освободить (от налогов)
exercise *v* կատարել (պարտականություններ); իրականացնել исполнять (обязанности); осуществлять *n* վարժություն упражнение
exist *v* լինել, գոյություն ունենալ, առկա լինել существовать, жить, быть
existence *n* գոյություն, առկայություն существование, наличие

expand *v* ընդարձակվել, զարգանալ, զարգացնել расширять(ся), увеличивать(ся)
expansion *n* ընդարձակում, ընդլայնում расширение, растяжение
expenditure *n* ծախս; ծախում; ծախսեր расход, трата, расходы
experience *n* փորձառություն, կյանքի փորձ опыт, жизненный опыт
explain *v* բացատրել, մեկնաբանել объяснять
exploration *n* ուսումնասիրում, հետազոտություն изучение, исследование
export *n* արտահանում экспорт *v* արտահանել экспортировать
express *v* արտահայտել выражать
expression *n* արտահայտություն выражение
extensive *a* ընդարձակ; խոշոր, մեծ обширный, широкий; крупный
extent *n* տևողություն; տարածություն; չափ, աստիճան протяженность, пространство, степень to a great~ մեծ չափով в большой мере
external *adj* արտաքին внешний
extract *v* հանել, ստանալ извлекать, получать
extremely *adv* չափազանց, անչափ շատ, ծայրաստիճան крайне, чрезвычайно, очень

F

free *v* ազատել освободить
facility *n* *pl* հնարավորություններ, հարմարություններ, միջոցներ возможности, удобства, средства

fact « փաստ, իրողություն, դեպք
факт, событие
factory « ֆաբրիկա, գործարան
предприятие, фабрика
fail « ծախողվել, չկատարել
по-терпеть неудачу
failure « անհաջողություն, ծախ-
ողում неудача, провал
fair « արդար, անաչառ; բավական-
անաչառ честный, справедливый;
достаточный
fairly *adv* արդարացիորեն, անա-
չառորեն справедливо, беспри-
страстно
favorable ամերիկ. = favourable
favourable « բարենպաստ, նպաս-
տավոր благоприятный
feasible « հնարավոր, հավանական
выполнимый, допустимый
feature « առանձնահատկություն,
բնորոշ գիծ особенность, харак-
терная черта
feed « սնունդ питание « կերակրել
питать
few « քիչ, սակավ, մի քանի не-
много, несколько « ~ մի քանի не-
сколько
field « դաշտ; բնագավառ, գործու-
նեության ոլորտ, աստիճան поле;
сфера, область деятельности
figure « թիվ, թվանշան; գծագիր
цифра, число; чертёж « պատկերել;
հաշվել изображать; считать ~ out
հաշվարկել, հաշվանալ вычислить,
понимать
fill « զրափել (դիրք) занимать (дол-
жность)

finance « ֆինանսներ финансы «
ֆինանսավորել финансировать
find (found) « գտնել, հայտնաբերել
находить, обнаруживать ~ out հայտ-
նաբերել обнаруживать
firm « ֆիրմա (առևտրական կամ
արդյունաբերական
ծեղնարկություն) фирма (финансо-
вое или промышленное предпри-
ятие) « հաստատուն прочный
fit « համապատասխանել соответ-
ствовать
fix « սահմանել, որոշել, նշանակել
устанавливать, определять, назна-
чать
flexibility « ճկունություն гибкость
flow « հոսանք поток
focal « կիզակետային фокусный
follow « հետևել; հետապնդել сле-
довать, следить; преследовать
following « հետևյալ, հաջորդ сле-
дующий, последующий
food « սնունդ, սննդամթերք пища,
питание; продовольствие, продук-
ты питания
forbid « արգելել, թույլ չտալ запре-
щать
force « ուժ сила
forecast « կանխորոշում, նախա-
գուշակություն предсказание, про-
гноз « նախագուշակել, կանխորո-
շել предвидеть, предсказывать,
предвосхищать
foreign « արտաքին, օտարերկրյա,
օտար иностранный, зарубежный,
внешний, заграничный, чужезем-
ный

G

form « կազմ(վ)ել, ձևավոր(վ)ել об-
разовывать, составлять, формиро-
вать « ձև форма
formal « ձևական; պաշտոնական;
արտաքին формальный, офици-
альный; внешний
formation « ձևավորում формиро-
вание, составление
found « հիմնադրել, հիմնել, ստեղծել
основывать, учреждать, создавать
framework « շրջանակ рамка
franchise « ֆրենչայզ, թույլտվու-
թյուն франчайз, разрешение
free « ազատ, անվճար, ձրի сво-
бодный, бесплатный
freedom « ազատություն, անկախու-
թյուն свобода, независимость
fresh « թարմ, նոր свежий, новый
frequent « հաճախակի частый
fulfil(l) « կատարել, իրականացնել;
ավարտել выполнять, исполнять,
осуществлять; совершать
function « ֆունկցիա функция « գոր-
ծել, աշխատել функционировать,
действовать, работать
fund « ֆոնդ, կապիտալ фонд, ка-
питал « ֆինանսավորել финанси-
ровать, субсидировать the funds
արժեթղթեր, ֆոնդեր госуд. про-
центные бумаги, фонды
fundamental « հիմնական, էական
основной, главный, существенный
fur « մորթի, բուրդ, կաշի мех,
шерсть, шкура
further « (comp far) հետագա даль-
нейший « աջակցել, նպաստել со-
действовать, способствовать
future « ապագա будущий

gain « ստանալ, ձեռք բերել по-
лучать, приобретать
general « ընդհանուր, գլխավոր, սո-
վորական общий, главный, обыч-
ный in~ ընդհանրապես, ընդհանուր
ամամբ вообще, в общих чертах
generally *adv* ընդհանրապես, ընդ-
հանուր ամամբ, մեծ մասամբ; սո-
վորաբար вообще, в общем смыс-
ле, большей частью; обычно
generate « առաջացնել порождать,
создавать, формировать
get (got) « ստանալ, ձեռք բերել
получать, извлекать, приобретать
give (gave, given) « տալ давать
glamorous « հրապուրիչ, հմայիչ
привлекательный, обаятельный
government « կառավարություն
правительство attr կառավարա-
կան, պետական провительствен-
ный, государственный
gradual « աստիճանաբար կատար-
վող, հաջորդական постепенный,
последовательный
grant « նվեր, դրամական նպաստ;
դոտացիա дар, подарок; субсидия,
дотация « ցարգնել, դոտացիա
վճարել даровать, предоставлять
дотацию
grasp « ըմբռնում понимание
great « մեծ, խոշոր, հսկայական
большой, великий
grievance « վիրավորանք, բողոք,
դժգոհություն жалоба, недоволь-
ство, обида

grocery *n* նպարեղենի խանութ
бакалейно-гастрономический
магазин, гастроном
pl նպարեղեն бакалея
group *n* խումբ группа *v* խմբավորել
группировать
grow (grew, grown) *v* աճել, մեծանալ;
աճեցնել расти, возрастать, увели-
чиваться; выращивать
growing *a* աճող нарастающий
growth *n* աճ, զարգացում рост, раз-
витие
guide *v* ղեկավարել, առաջնորդել
руководить, направлять
guideline *n* դիրեկտիվ, ղեկավար
հրահանգ директива, руководящее
указание

H

handicap *n* արգելք, խոչընդոտ пре-
пятствие, помеха, барьер *v* արգելք
հանդիսանալ, դժվարացնել быть
помехой, препятствовать, мешать,
затруднять
handicraft *n* արհեստ, ձեռքի աշ-
խատանք ремесло (кустарное),
ручная работа
handle *v* վարել вести
happen *v* պատահել, տեղի ունենալ
случаться
hard *a* պինդ, ուժեղ, դժվար, ծանր
твёрдый, сильный, крепкий, труд-
ный, тяжёлый
hardly *adv* հազիվ, հազիվհազ,
դժվարությամբ едва ли, с трудом
health *n* առողջություն здоровье
hedge *n* խոչընդոտ, արգելք пре-
града, защита *v* կանխել հնարավոր

կորուստը хеджировать, страховать
себя от возможных потерь
help *n* օգնություն помощь *v* օգնել
помогать
helpful *a* օգտակար полезный
hesitate *v* տատանվել колебаться
hide *n* մորթի, կաշի шкура, кожа *v*
թաքցնել скрывать, прятать
high *a* բարձր высокий
highly *adv* չափազանց весьма
hire *n* վարձում наем *v* վարձել
нанимать
historical *a* պատմական историчес-
кий
hold (held) *v* ունենալ, տիրել; վարել
(զրույց, ժողով), անցկացնել (պա-
րապմունք) иметь, владеть; про-
водить (собрание, беседу), прово-
дить (занятие)

host *n* տատեր; պանդոկապան
хозяин дома; хозяин гостиницы
household *n* ընտանիք, ընտանիքի
անդամներ; տնային տնտեսություն
семья, семейная единица; домо-
ладцы, домашнее хозяйство *a*
տան, տնային домашний
however *adv* ինչքան էլ որ, որքան էլ
որ сколько бы ни, как бы ни *conj* սա-
կայն, այնուամենայնիվ, թեև тем
не менее, несмотря
human *a* մարդկային человеческий

I

Identify *v* նույնացնել, ճանաչել
идентифицировать, распознавать
identification *n* նույնացում; ճանա-
չում идентификация; опознование

idle *a* անգործ, փարափ незанятый,
свободный
illustrate *v* փարգարանել, լուսաբա-
նել иллюстрировать, демонстриро-
вать
immediate *a* ուղիղ, ուղղակի; անհա-
պաղ, անհետաձգելի непосред-
ственный, прямой; немедленный,
безотлагательный
immediately *adv* անմիջապես, ան-
հապաղ; ուղղակի немедленно; не-
посредственно
immune *a* իմուն, իմունիտետ ունե-
ցող; ազատված имунный, пользу-
ющийся иммунитетом; свободный,
освобождённый
implement *n* գործիք, միջոց, սարք
орудие, инструмент *v* կատարել, ի-
րագործել осуществлять, выполнять
import *n* ներմուծում импорт, ввоз *v*
ներմուծել импортировать
importance *n* նշանակություն, կա-
րևորություն значение, важность
important *a* կարևոր важный
improve *v* բարելավ(վ)ել, կատարե-
լագործել улучшать(ся), совершен-
ствовать(ся)
improvement *n* բարելավում, կատա-
րելագործում улучшение, модерни-
зация
include *v* բովանդակել, փարունա-
կել, ներառել, ներգրավել включать,
содержать, заключать в себе
including ներառյալ включая, вмес-
те с, в том числе
income *n* եկամուտ доход

incorporate *v* միանալ, միացնել, մի-
ավոր(վ)ել соединять(ся), объеди-
нять(ся)
increase *n* աճ, աճում, ավելացում
рост, увеличение, возрастание *v*
աճել, մեծանալ, ավելանալ, ավե-
լացնել, բարձրանալ, բարձրացնել
расти, возрастать, увеличивать(ся),
повышать(ся)
indeed *adv* իսկապես, իրոք в самом
деле, действительно
independent *a* անկախ, ինքնուրույն
независимый, самостоятельный
indicate *v* նշել, նշանակել указы-
вать, обозначать
indirect *a* անուղղակի косвенный
indirectly *adv* անուղղակիորեն неяв-
но, косвенно
individual *a* առանձին, մասնավոր,
անհատական, անձնական индиви-
дуальный, отдельный, частный, лич-
ный, единичный *n* անձ, անձնա-
կորություն, մարդ индивид(уум), лич-
ность
inflation *n* սղաճ, ինֆլյացիա, инфля-
ция
influence *n* ազդեցություն, ներգոր-
ծություն влияние, воздействие *v*
ազդել, ներգործել (по)влиять, (воз)-
действовать
initial *a* սկզբնական, նախա-
սկզբնական исходный, начальный,
первоначальный
initiate *v* նախաձեռնել; սկսել ини-
цировать; начинать

inseparable *a* անբաժան, անբաժանելի неразделимый, неотделимый, неотъемлемый

inspire *v* ներշնչել, ոգեշնչել, ոգևորել внушать надежду, вдохновлять, стимулировать

instance *n* օրինակ пример for ~ օրինակի համար например

instead *adv* փոխարեն, փոխանակ вместо, взамен

instinctively *adv* բնագորարար, բնագործно инстинктивно

institute *n* ինստիտուտ, հաստատություն, գիտահետազոտական կամ ուսումնական հաստատություն институт, учреждение, научно-исследовательское или учебное заведение

institution *n* բարձրագույն ուսումնական հաստատություն, հիմնարկ, հաստատություն, ինստիտուտ учреждение, институт (общественный)

instrument *n* գործիք прибор; инструмент

interact *v* փոխազդել, փոխադարձաբար ազդել взаимодействовать, влиять друг на друга

interdependence *n* փոխադարձ կապ, փոխադարձ կախում взаимная зависимость, взаимная связь

interdependent *a* մեկը մյուսից կախված взаимнозависимый; взаимно-связанный

interest *n* հետաքրքրություն, շահ, շահագրգռվածություն, տոկոս ин-

терес, заинтересованность, выгода, польза; процент; доход

interject *v* դիտողություններով ընդհատել, ընդմիջել прерывать замечанием, вставлять замечание

intermediate *a* միջանկյալ промежуточный

intermediary *n* միջնորդ посредник

internal *adj* ներքին внутренний

international *a* միջազգային, ինտերնացիոնալ международный; интернациональный

interview *n* հանդիպում, հարցազրույց встреча, интервью, собеседование *v* հարցազրույց ունենալ, զրուցել проводить интервью (беседу), интервьюировать; беседовать

introduction *n* ներմուծում; ներկայացնելը (պաշտոնական) введение, представление (официальное)

inventory *n* գույքացուցակ, ինվենտար инвентарь, инвентарная ведомость

invest *v* ներդնել դրամ, կապիտալ инвестировать, вкладывать, помещать (деньги, капитал)

investment *n* ներդրում, կապիտալ ներդրում капиталовложение, инвестиция

investor *n* ալանդատու инвестор, вкладчик

involve *v* ներգրավել, ներառել, պարունակել вовлекать, включать, включать в себя

iron *n* երկաթ железо

issue *n* թողարկում, լույս ընծայելը, փճելի հարց выпуск, издание; спорный вопрос

v բաց թողնել, թողարկել, լույս ընծայել; քիսել, սկիզբ առնել выпускать, издавать; происходить, получаться

item *n* յուրաքանչյուր առարկա: կետ, հարց (օրակարգի) отдельный предмет; пункт; вопрос (на повестке)

iterate *v* կրկնել повторять

J

joint *a* միացյալ, ընդհանուր общий, совместный

judge *v* դատել судить

justify *v* արդարացնել, ներել; հաստատել оправдывать; подтверждать

K

keep (kept) *v* պահպանել, պահել держать, сохранять, хранить

kind *n* տեսակ, տիպ; կարգ, դաս; տարատեսակություն род, сорт; вид, класс; разряд

knock *v* հարվածել, ударить, бить

know (knew, known) *v* իմանալ, գիտենալ знать

knowledge *n* գիտելիք, տեղյակ լինել знания, сведения

L

labor ամերիկ. = labour

labour *n* աշխատանք, գործ труд, работа *v* աշխատել трудиться, работать

labourer *n* բանվոր, սևագործ բանվոր рабочий; чернорабочий

land *n* երկիր, ցամաք, հող, երկիր, պետություն страна, суша, страна, земля, государство

landlord *n* հողատեր, կալվածատեր; տանտեր помещик, землевладелец; владелец дома

landowner *n* հողատեր, կալվածատեր землевладелец

late *a* (compar. later, latter, superl. latest, last) ուշ поздний

later *a* (compar. see late) ապելի ուշ позже

latest *a* (superl. see late) ամենաուշ, ամենապերջին новейший, самый поздний, самый последний

latter *a* (compar. see late) *n* վերջինը, երկրորդը (վերոհիշյալներից) последний, второй (из упомянутых)

law *n* օրենք, կանոն закон, правило

lead (led) *v* առաջնորդել, տանել, վարել, հանգեցնել вести, вести за собой, руководить, приводить

leading *a* առաջատար, առաջավոր ведущий, передовой

lease *n* վարձակալություն, վարձով տալը аренда, сдача в наем *v* վարձակալել կամ վարձակալության տալ сдавать, брать в аренду

leisure *n* ազատ ժամանակ досуг, свободное время

lender *n* փոխատու, փարտատեր заимодавец, кредитор

length *n* տևողություն продолжительность, длительность

level *n* մակարդակ уровень

liability *n* պատասխանատվություն
ответственность *pl* պարտավորություններ, պարտք обязательство, долг; задолженность
license *n* թույլտվություն, լիցենզիա, արտոնություն, վկայական лицензия, разрешение, удостоверение *v* թույլատրել, իրավունք տալ, արտոնել разрешать, давать разрешение, лицензировать
lie (lay, lain) *v* պառկել, գտնվել, լինել лежать, быть, находиться
life *n* կյանք, փառելակերպ жизнь; образ жизни
like *a* նման подобно *v* սիրել, հավանել любить, нравиться
likelihood *n* հավանականություն правдоподобие
limit *n* սահման граница, предел
limited *a* սահմանափակ ограниченный
link *n* հանգույց, կապակցող օղակ, օղակ связь, канал связи, звено *v* կապել, կապակցվել связывать, соединять
liquid *n* հեշտ իրացվող ликвидный; легко [быстро] реализуемый
liquidate *v* վերացնել, լիկվիդացնել ликвидировать, уничтожить, отменить
list *n* ցուցակ, ցանկ список, перечень *v* ցուցակի մեջ մտցնել, թվարկել, ցուցակագրել вносить в список, записывать, перечислять
litigation *n* դատավեճ тяжба, судебный процесс, судебный спор
live *v* փառել жить

livelihood *n* փառուստ, փառելակերպ средства к жизни, пропитание
load *n* բեռ, քույ *v* բեռնել, грузить
loan *n* փոխառություն заем, ссуда, кредит, давать взаймы, ссужать
local *a* տեղական локальный, местный
locality *n* տեղ, վայր место, местонахождение
location *n* տեղադրություն, դիրք; տեղավորում, բնակեցում местоположение; позиция; размещение, поселение
long *a* երկար, երկարատև длинный; долгий, продолжительный
loss *n* վնաս, կորուստ потеря, утрата
low *a* ցածր, սահմանափակ низкий, ограниченный

M

machine *n* մեքենա, սարք машина, инструмент
machinery *n* մեքենաներ, մեքենայական սարքավորում машины; машинное оборудование
main *a* հիմնական, գլխավոր основная
mainly *adv* գլխավորապես, մեծ մասով главным образом, большей частью
maintain *v* պահել, պահպանել под-держивать, сохранять
maintenance *n* պահպանում сох-рание
maiza *n* եգիպտացորեն кукуруза

make (made) *v* անել; պատրաստել; դառնալ, դարձնել; ստիպել делать; готовить; стать; заставлять to-up կազմել составлять
manage *v* կառավարել, ղեկավարել управлять, руководить
management *n* կառավարում, ղեկավարում управление, руководство
manager *n* կառավարիչ, մենեջեր управляющий, менеджер
manual *a* ֆիզիկական (աշխատանքի մասին) физический (о работе)
manufacture *n* արտադրություն производство *v* արտադրել, պատրաստել производить, изготавливать
market *v* շուկա рынок attr շուկայական рыночный
marketing *n* շուկայավարություն, մարկետինգ; վաճառահանում, վաճառք маркетинг
material *n* նյութ материал, вещество *a* նյութական материальный
material նյութական, материальный
matter *n* նյութ, մատերիա; բովանդակություն; գործ, հարց вещество, материал, сущность; дело, вопрос
maximize *v* առավելագույն դարձնել максимизировать; доводить до максимума
mean *n pl* միջոց средство *v* նկատի ունենալ, նշանակել значить, иметь значение
meaning *n* իմաստ, նշանակություն смысл, значение
measure *n* չափ; չափանիշ; ձեռնարկում, միջոցառում мера; показатель; мероприятие *v* չափել; գնա-

հատել мерить, оценивать to take ~s միջոցներ ձեռնարկել принимать меры
meat *n* միս мясо
medium *n* (pl media) միջոց средство *a* միջին, միջակ средний
meet *v* (met) հանդիպել, բաժարա-րել (կարիքները, պահանջները և այլն), встречаться; удовлетворять (нужды, потребности)
member *n* անդամ член
membership *n* անդամություն членство, принадлежность
merchandise *n* ապրանք; առևտուր товар; торговля
merchant *n* առևտրական, վաճառական купец, торговец
mere *a* իսկական, գուտ, բացահայտ, միայն абсолютная, чистый, явный
merely *adv* լոկ, միայն, պարզապես просто, только
merge *v* կլանել; ձուլ(վ)ել; միանալ поглощать; сливать(ся); объединять(ся), соединять(ся)
merging *n* միաձուլում слияние
metal *n* մետաղ металл
milk *n* կաթ молоко
mill *n* գործարան фабрика, завод, предприятие
million *n* միլիոն, փիք, շատ մեծ քանակություն миллион, перен. мно-жество
mind *n* լուրջություն, память
mine *n* հանք, հանքատեղ рудник, шахта *v* հանքաքար, ածուխ հատել добывать (уголь, руду и т.п.)

miner *n* հանքագործ, հանքափոր
шахтёр, горняк
mineral *n pl* օգտակար հանածոներ
полезные ископаемые *n* հանք ми-
нерал
minimum *n* մինիմում минимум attr
նվազագույն минимальный
misconception *n* սխալ պատկերա-
ցում неправильное представление
modern *a* ժամանակակից, արդի
современный
modify *v* փոփոխել, ձևափոխել мо-
дифицировать, изменять
monetary *a* դրամական денежный
money *n* փող, դրամ деньги
monitor *v* վերահսկել контролиро-
вать
morale *n* բարոյական վիճակ мо-
ральное состояние
more *a* ավելի շատ; էլի; դարձյալ;
ևս больше; еще; ~or less քիչ թե
շատ более или менее
most *n* մեծ մասը большая часть *a*
ամենաշատ; наибольший
motivate *v* դրդել, մղել; мотивировать,
побуждать; заинтересовывать
motive *n* շարժադիր, դրդապատ-
ճառ мотив, побуждение; стимул
move *v* շարժ(վ)ել, տեղափոխ(վ)ել
двигать(ся), передвигать(ся); пере-
езжать
multiply *v* բազմացնել, ավելանալ,
շատանալ умножать, множить, уве-
личивать
multitude *n* բազմություն, մեծ քա-
նակություն множество, масса
mutual *a* փոխադարձ взаимный

N

narrow *a* նեղ узкий
nation *n* ազգ, ժողովուրդ, ազգու-
թյուն, երկիր нация, народ, госу-
дарство, страна
national *n pl* քաղաքացի (ինչ-որ
երկրի) подданный гражданин
a ազգային; պետական; ժողովրդա-
կան народный; государственный;
национальный
nation-wide *a* համազգային, համա-
ժողովրդական общенародный, все-
народный, общенациональный
nature *n* բնություն; էություն, բնա-
կան հատկություն природа; сущ-
ность, основное свойство; характер
necessary *a* անհրաժեշտ необхо-
димый
need *n* անհրաժեշտություն, կարիք,
պահանջ надобность, потребность,
нужда *v* կարիք ունենալ, հարկա-
վոր լինել, անհրաժեշտ լինել нуж-
даться, иметь надобность, быть
необходимым
negotiation *n* բանակցություններ
переговоры
neither *adv* ~...nor ոչ ... ոչ ни ни
nevertheless *conj* այնուամենայնիվ,
չնայած, սակայն тем не менее,
несмотря на, однако
newscast *n* լուրերի հաղորդում ռա-
դիոյով передача новостей по радио
newspaper *n* լրագիր газета
nightly *a* գիշերային ночное
nowadays *adv* ներկայումս, մեր օրե-
րում, այժմ в настоящее время, в
наши дни

Section 4 / Glossary

number *n* թիվ; քանակ; համար чис-
ло; номер; цифра *a-of* շատ, բազ-
մաթիվ, մի շարք много, целый ряд
v համարակալել; թվում, շարքում
լինել (among); հաշվել нумеровать;
числиться; быть в числе (among);
считать
nutrition *n* կերակրում, սնուցում;
կեր, սնունդ питание

O

object *n* առարկա; նպատակ объ-
ект; цель
obligation *n* պարտավորություն,
պարտականություն; պարտաժողով
обязательство, обязанность; обли-
гация
obstacle *n* արգելք, խոչընդոտ пре-
пятствие, помеха
obtain *v* ստանալ, ձեռք բերել, ճարել
получать, добывать, приобретать
occupy *v* զբաղեցնել занимать *to* ~
oneself զբաղվել ինչ-որ բանով
заниматься чем-л.
occupation *n* մասնագիտություն,
զբաղմունք, գործ, աշխատանք про-
фессия, занятость, занятие
occur *v* տեղի ունենալ, պատահել
случаться, происходить
ocean *n* օվկիանոս океан
odd *n pl* տարբերություն; տարա-
ձայնություն; հավանականություն,
շանս, հաջողության հավանակա-
նություն разница; неравенство;
разногласие; шансы

officer *n* պաշտոնական անձ, պե-
տական ծառայող, պետական պաշ-
տոնյա должностное лицо, государ-
ственный служащий
often *adv* հաճախ часто
once *adv* մի անգամ, մի ժամանակ,
ժամանակով один раз, однажды,
когда-то
operate *v* գործել, աշխատել, ազդել,
ներգործել работать, функциониро-
вать, действовать
operation *n* գործողություն, աշխա-
տանք, ընթացք; գործարք дейст-
вие, работа, процесс; сделка
opinion *n* կարծիք мнение
opportunity *n* պատեհություն, (պա-
տեհ, հարմար) առիթ (благоприят-
ная) возможность, удобный случай
option *n* ընտրություն, ընտրելու
հնարավորություն выбор, возмож-
ность выбора
order *n* կարգ; հրաման, պատվեր
порядок; приказ, последователь-
ность; заказ *in* ~ *to* որպեսզի чтобы
v պատվիրել, հրամայել; կարգի բե-
րել заказывать, приказывать; при-
водить в порядок
organize *v* կազմակերպել органи-
зовывать
organization *n* կազմակերպություն
организация
originally *adv* ի ծնե, ծագումով,
սկզբնապես первоначально, по
происхождению
otherwise *adv* այլապես, հակառակ
иначе, в противном случае

outlet *n* առևտրի կետ, վաճառահանման շուկա торговая точка, рынок сбыта

outperform *v* ավելի լավ արդյունքներ գրանցել проявлять наилучшие результаты

output *n* արտադրանք, թողարկում; արտադրողականություն выпуск, продукция; производительность

outset *n* սկիզբ начало at the ~ սկզբում в начале

outside *a* արտաքին наружный *adv* դուրս, դրսում снаружи

over *prep* վրա, ավելի քան над, выше, больше чем

overall *a* (համ)ընդհանուր (все)общий

overcome *v* հաղթել, հաղթահարել преодолеть

oversea(s) *a* արտասահմանյան; արտաքին (առևտուր) заморский, заграничный; внешний (о торговле)

overwhelming *a* անհաղթահարելի, ճնշող непреодолимый, подавляющий

owe *v* մեկին պարտք լինել, պարտական լինել быть в долгу перед кем-л, быть обязанным (чем-л, чему-л., кому-л.)

own *a* անձնական, սեփական, собственный *v* ունենալ, տեր լինել владеть, обладать, иметь

owner *n* տեր, սեփականատեր владелец

ownership *n* սեփականություն собственность

P

pace *n* տեմպ, արագություն, քայլ скорость, темп, шаг

package *n* ծանրոց, փաթեթ, փաթեթավորում посылка, сверток, упаковка

packing *n* փաթեթավորում упаковка

paper *n* թուղթ, թերթ бумага, газета

part *n* մաս, բաժին, դեր часть, доля, роль

participate *v* մասնակցել, մասնակցություն ունենալ участвовать, принимать участие

participation *n* մասնակցություն участие

particular *a* հատուկ առանձին, առանձնահատուկ, մասնավոր, որոշակի, յուրահատուկ особый, особенный, отдельный, частный, определенный, специфический

particularly *adv* հատկապես, առանձնապես; մասնավորապես особенно, в особенности; в частности

partner *n* գործընկեր партнёр

partnership *n* ընկերություն, բաժնետիրություն товарищество, партнёрство

pass *n* անցում проход *v* անցնել; անցկացնել; հանձնել (քննությունը) проходить; проводить; сдать (экзамен)

past *a* անցյալ, նախկին прошлый, минувший, бывший

path *n* ուղի, ճանապարհ, արահետ путь

Section 4 / Glossary

pay *n* աշխատաված, վճար заработная плата; выплата, плата *v* վճարել платить, оплачивать

payment *n* վճարում, վճար, վարձատրություն оплата, платеж, жалование

pension *n* կենսաթոշակ, նպաստ пенсия, пенсионное пособие

people *n* ժողովուրդ, մարդիկ, ազգ народ, люди, нация

perfect *a* կատարյալ, անթերի совершенный, безупречный *v* կատարելագործել, լավացնել совершенствовать, улучшать

perform *v* ներկայացնել, կատարել выполнять, исполнять

performance *n* կատարում; ներկայացում выполнение, исполнение

period *n* շրջան, ժամանակամիջոց, ժամանակաշրջան период, промежуток времени

permanent *a* մշտական, անփոփոխ, պերմանենտ постоянный, неизменный, перманентный

permit *n* թույլտվություն разрешение *v* թույլ տալ, հնարավորություն տալ разрешать, позволять

perseverance *n* համառություն, հաստատակամություն, համբերատարություն упорство, настойчивость, терпимость

persist *v* համառել; պահպանվել упорствовать; оставаться, продолжаться существовать

person *n* մարդ, անձ, անձնավորություն личность, человек, лицо

personal *a* անձնական, անհատական, մասնավոր персональный, личный; частный

personnel *n* անձնակազմ персонал, личный состав

pertain (to) *v* վերաբերել, պատկանել относиться, принадлежать

pick *v* ընտրել, գտնել выбирать, подбирать

place *n* տեղ, վայր место *v* դնել, տեղավորել класть, помещать

to take ~ տեղի ունենալ, պատահել иметь место, происходить

plant *n* բույս; գործարան растение, предприятие

play *v* խաղալ играть

pleasure *n* բավականություն удовольствие

point *n* տեղ, վայր; կետ; գործի ելություն место; точка; сущность *v* նշել, ցույց տալ показывать, указывать

policy *n* քաղաքականություն политика

poll *n* քվեարկություն; ընտրողների ցուցակ голосование; список избирателей

p/ ամեր. ընտրական տեղամաս *p/* амер. избирательный пункт

population *n* բնակչություն, բնակիչներ население, жители

position *n* վիճակ, դրություն, դիրք, պաշտոն положение, возможность, позиция, должность

positive *a* դրական, անդիտիվ положительный, позитивный

possess *v* տիրել, ունենալ владеть, обладать, иметь

possible *a* հնարավոր, հավանական
возможный, вероятный
postpone *v* հետաձգել откладывать
pound *n* ֆունտ ստերլինգ, ֆունտ
фунт стерлинг, фунт
poverty *n* չքավորություն, աղքատու-
թյուն нищета, бедность
power *n* ուժ, հզորություն мощность,
сила
practical *a* գործնական: практиче-
ский
predict *v* կանխագուշակել, գուշա-
կել предсказывать
prepare *v* պատրաստ(վ)ել, նախա-
պատրաստ(վ)ել подготавливать,
готовить(ся)
present *a* ներկա, այժմյան, ժամա-
նակակից, արդի теперешний, на-
стоящий, современный
presentation *n* ներկայացում, ներ-
կայացնելը презентация, представ-
ление
presuppose *v* ենթադրել предпо-
лагать
prevail *v* իշխել, տիրել, գերակշռել
преобладать, господствовать
price *n* գին цена
primarily *adv* գլխավորապես, հիմնա-
կանում первоначально, сначала
primary *a* հիմնական, գլխավոր,
սկզբնական основной, главный, пер-
вичный
prime *a* հիմնական, գլխավոր;
սկզբնական основной, главный; пер-
вичный
principal *a* գլխավոր, հիմնական, ա-
ռաջատար главный, основной, ве-
дущий

prior *a* նախորդ, նախորդող прежний
предшествующий *adv* ~ to առաջ,
նախքան, մինչև раньше, прежде,
до
private *a* մասնավոր սեփական
частный, личный
procedure *n* արոցեղուրա, ընթացա-
կարգ процедура
proceed *v* շարունակել: վերսկսել
(գործը): անցնել (մի բանի) продол-
жать; возобновлять (дело); присту-
пать (к чему л.)
process *n* արոցել, ընթացք процесс
v մշակել обрабатывать
produce *v* արտադրել, պատրաստել
производить
n արտադրանք, արդյունք продук-
ция, продукт, результат
producer *n* արտադրող произво-
дитель, изготовитель
product *n* արտադրանք, ապրանք,
մթերք продукт; результат; изделие
production *n* արտադրություն, ար-
տադրանք, ապրանք производство;
изготовление; продукция
productive *a* արտադրողական, ար-
տադրական, արդյունավետ про-
изводительный;
производственный; продуктивный
productivity *n* արտադրողականու-
թյուն, արդյունավետություն произ-
водительность, продуктивность
professional *n* մասնագետ: արոֆե-
սիոնալ специалист; профессионал
program(me) *n* ծրագիր, պլան про-
грамма, план

progress *n* արագրես, առաջխաղա-
ցում прогресс, развитие, совер-
шенствование
project *n* ծրագիր, նախագիծ про-
грамма, проект, план
promising *a* հույսեր ներշնչող, խոս-
տովնալից многообещающий
promote *v* նպաստել: բարձրացնել,
առաջ բաշել (պաշտոնում) спосо-
бствовать; содействовать; продви-
гать; повышать по (службе)
promotion *n* աջակցություն: առաջ
բաշում (ծառայության մեջ) содей-
ствие; продвижение, повышение
(по службе)
prompt *a* արագ, շտապ быстрый,
срочный
proper *a* հարմար, կարգին надле-
жащий, подходящий
properly *adv* պատշաճ կերպով на-
длежаще, надлежащим образом
property *n* սեփականություն, ունեց-
վածք: հատկություն собственность;
свойство
proportion *n* համաչափություն, հա-
մամասնություն пропорция, (про-
центное) соотношение; соразмер-
ность
proprietor *n* սեփականատեր, տեր
собственник, владелец, хозяин
proprietorship *n* սեփականություն,
սեփականության իրավունք соб-
ственность; право собственности
prospect *n* հեռանկար перспектива
n / ապագայի պլաններ՝ ծրագրեր
планы на будущее

protect *v* պաշտպանել, պահպանել,
հովանավորել защищать, предо-
хранять, покровительствовать
protection *n* պաշտպանություն,
պահպանում защита, предохра-
нение
provide *v* ապահովել, մատակա-
րարել, տալ: նախատեսել обеспе-
чивать, снабжать; предусматри-
вать, предвидеть
provision *n* մատակարարում, ապա-
հովում, снабжение, обеспечение
publication *n* հրապարակում публи-
кация
publicity *n* հրապարակայնություն,
ռեկլամ гласность, реклама
purchase *n* գնում, գնելը покупка,
купля *v* գնել, ձեռք բերել покупать,
приобретать
purely *adv* միակզամայն, ամբողջո-
վին, լիովին, բացառապես, вполне,
исключительно; полностью, целиком
purpose *n* նպատակ, մտադրություն
цель; назначение; намерение; за-
мысел
purposeful *a* նպատակասլաց целе-
устремленный
pursue *v* հետապնդել (նպատակ):
հետնել: գործել (ըստ պլանի) пресле-
довать (цель); следовать; действо-
вать (по плану)

Q

qualified *a* հարմար, պիտանի под-
ходящий, пригодный
qualify *v* որակավորել квалифици-
ровать

quality *n* որակ, հատկություն, качество, свойство
quantity *n* քանակ, количество
quarter *n* քառորդ, եռամսյակ, четверть; квартал
question *n* հարց, вопрос
quit *v* թողնել, դադարեցնել (աշխատանքը և այլն) покидать, прекращать (работу и т.д.)
quite *adv* միանգամայն, լիովին совершенно, совсем

R

radical *a* արմատական, радикальный
radically *adv* արմատապես, радикально
rail *n* երկաթուղային փոխադրամիջոց, железнодорожный транспорт
raise *n* ած. բարձրացում, ալիք, подъем, повышение, увеличение
v բարձրացնել; ածեցնել; ստանալ; մոբիլիզացնել; բուծել, повышать; поднимать; получать; мобилизовывать; растить; разводить
range *n* ոլորտ; շարք, зона, область; серия, ряд
rapid *a* արագ, արագընթաց, быстрый, скорый
rate *n* աշխատավարձի, չափ, դրույք, տարիք; նորմա; գործակից; տոկոս; աստիճան; բաժին, մաս; տեմպ, արագություն; կարգ, դաս, տեսակ, ставка; тариф; норма; коэффициент; процент, темп,

скорость; разряд, класс, сорт
v գնահատել; դասել, որոշել, оценивать; определять, считать
rational *a* ռացիոնալ, խելացի, նշատական, разумный, рациональный, целесообразный
raw *a* չմշակված, անմշակ, необработанный, *n* ~ material հումք, сырой материал, сырье
reach *v* հասնել, достигать, доходить
ready *n* պատրաստ, готовый
real *a* իրական, իսկական, ստույգ, вещественный, действительный, реальный
realize *v* հասկանալ, գիտակցել, ըմբռնել; իրագործել, понимать, осознавать; осуществлять, выполнять
reasonable *a* խոհեմ, խելամիտ, благоразумный
receive *v* ստանալ, ընդունել, получать, принимать
record *n* գրառում, գրանցում; արձանագրություն; հաշվետվություն, запись, регистрация; протокол; отчет *v* գրառել, արձանագրել, записывать, регистрировать
recruit *v* համալրել, пополнять
recruitment *n* անձնակազմի համալրում, укомплектование персонала
reduce *v* նվազել, նվազեցնել, իջեցնել (գները) уменьшать, снижать (ся) цены
reduction *n* նվազում, կրճատում, իջեցում (գների) уменьшение; сокращение, снижение (цен)
refugee *n* փախստական, գաղթական, бегенец, эмигрант

refund *v* փոխ(հատուցել) ծախսերը, возмещать расходы
regard *n* ուշադրություն; առնչություն, վերաբերություն, отношение; внимание *in* ~ *to*, *with* ~ *to* վերաբերյալ, ինչ վերաբերում է, относительно, что касается *v* վերաբերել, առնչություն ունենալ; համարել, касаться, иметь отношение, считать, рассматривать
regardless *adv* ~ *of* նկատի չառնելով, не взирая на
register *n* գրանցամատյան, журнал, записей *v* ցուցակագրել, регистрировать
registered *a* գրանցված, արձանագրված, зарегистрированный
registration *n* ցուցակագրում, արձանագրություն, գրանցում, регистрация, запись
regular *a* կանոնավոր, ճիշտ, սովորական, նորմալ, регулярный, правильный, обычный, обыкновенный
regulation *n* կանոնավորություն, կարգի բերում; կանոն, սահմանված կարգ, регулирование, упорядочение; правило, регламент *n* *pl* հրահանգ, инструкция
relate *v* վերաբերել; կապակցել, մի բանի հետ կապ հաստատել, относиться, касаться; устанавливать связь или отношение
relation *n* հարաբերություն, կապ, отношение, связь
relatively *adv* հարաբերաբար, համեմատաբար, относительно, сравнительно

release (from) *v* ազատել, освободить
relevant *a* տեղին, հարմար; գործին, վերաբերող, уместный; относящийся к делу
reluctant *a* դիմադրող, հակառակող, չենթարկվող; հարկադրված, неохотно
remain *v* մնալ, оставаться
rent *n* վարձավճար; վարձակալության վճար; ռենտա, плата, арендная плата; рента *v* վարձել, վարձով վերցնել, վարձակալության տալ, нанимать, сдавать в аренду, арендовать
replace *v* փոխարինել, վերականգնել, заменять, замещать
replacement *n* փոխարինում, замена, замещение
report *n* հաշվետվություն, գեկուցում, отчет, доклад
represent *v* ներկայացնել, պատկերել, представлять, изображать
representation *n* ներկայացում, представление
representative *n* ներկայացուցիչ, представитель
request *n* խնդիր(ք), պահանջ; հարցում, просьба, требование; запрос *v* խնդրել, просить
require *v* պահանջել, կարիք ունենալ, требовать, нуждаться в чем-л.
requirement *n* պահանջ, պահանջմունք, կարիք, требование, потребность, нужда
requisite *n* անհրաժեշտություն, անհրաժեշտ բան, необходимый эле-

мент: реквизит необходимый, требуемый

research *n* հետազոտություն, ուսումնասիրություն исследование, изучение

resolve *n* որոշում, լուծում решение *v* որոշել, լուծել разрешать, решать

respond *v* պատասխանել отвечать

responsibility *n* պատասխանատվություն; պարտավորություն ответственность; обязанность, обязательство

responsible *a* պատասխանատու ответственный

rest *n* հանգիստ отдых the rest մնացորդ; մնացած; մյուսները остаток, остальное, остальные *v* հանգստանալ; հենվել отдыхать; опираться (on)

restrict *v* սահմանափակել ограничивать

restriction *n* սահմանափակում ограничение

result *n* արդյունք, հետևանք результат, вследствие as *a* ~ of որպես հետևանք *v* ծագել, առաջանալ, հետևանք լինել происекать, следовать, происходить в результате

retail *n* մանրածախ розничный

retailer *n* մանրածախ розничный торговец

retirement *n* պաշտոնաթող լինելը, կենսաթոշակի անցնելը выход в отставку, на пенсию

return *n* վերադարձ; եկամուտ, շահույթ возврат; доход, прибыль in ~

ի հատուցում. ի փոխարինում в обмен, в оплату

reverse *a* հակադիր, հակառակ противоположный, обратный

review *n* վերանայում, ստուգում просмотр, проверка *v* ստուգել, վերանայել проверять, просматривать

reward *n* պարգև, վարձատրություն, հատուցում награда, вознаграждение *v* պարգևատրել, վարձատրել, հատուցել награждать, вознаграждать, поощрять

rigorous *a* խիստ строгий

rise *n* բարձրացում, վերելք подъем, повышение *v* (rose, risen) բարձրանալ; ածել подниматься, повышаться; увеличиваться

road *n* ճանապարհ, ուղի дорога, путь

role *n* դեր, նշանակություն роль, значение

root *n* արմատ, փիք, պատճառ, սկզբնաղբյուր корень, перен. причина, источник *v* արմատ գցել пускать корни

routine *n* սահմանված կարգ, որոշակի ռեժիմ определенный режим

rule *n* կանոն, սկզբունք, նորմա правило, принцип, норма as *a* ~ որպես կանոն как правило *v* ղեկավարել, կառավարել, իշխել править, управлять, властвовать

run *v* (ran, run) վազել; կառավարել, վարել (գործը) бегать; управлять, вести (дело)

S

salary *n* աշխատավարձ (ծառայողի), ռոճիկ заработная плата (служащих), оклад, жалованье

sale *n* վաճառք продажа

salespeople *n* *pl* վաճառողներ, գործակատարներ продавцы

same *a* նույն, միևնույն тот же самый, одинаковый, сходный

satisfaction *n* բավարարություն, գոհացում удовлетворение, удовлетворенность

satisfy *v* բավարարել удовлетворять

saving *n* տնտեսում экономия *pl* խնայողություններ сбережения

scale *n* մասշտաբ масштаб

science *n* գիտություն наука

scientific *a* գիտական научный

scientist *n* գիտնական учёный

scope *n* գործունեության շրջանակ; տեսադաշտ сфера деятельности; кругозор

sea *n* ծով море

search *v* որոնել, փնտրել искать

secondary *a* երկրորդական, երկրորդային, միջնակարգ (կրթության մասին) второстепенный, вторичный, средний (об образовании)

sector *n* հատված, բաժին, մաս, սեկտոր сектор, участок

secure *a* ապահով, հուսալի, վստահելի безопасный, защищённый, надёжный *v* ապահովել; անվտանգ դարձնել; երաշխավորել; ստանալ обеспечить; обезопасить; гарантировать; страховать; получать

security *n* անվտանգություն безопасность *pl* արժեթղթեր ценные бумаги

seek *v* փնտրել; ջանալ, փորձել искать; пытаться, стараться

select *v* ընտրել, ջուկել отбирать, выбирать

selection *n* ընտրում выбор

self-sufficiency *n* ինքնապահովում; անկախություն, ինքնուրույնություն самообеспеченность, независимость, самостоятельность

sell *v* (sold) վաճառել, առևտուր անել продавать, торговать

seller *n* վաճառող, գործակատար продавец, торговец

sense *n* իմաստ, նշանակություն смысл, значение

separate *v* բաժանել, անջատել отделять, разделять *a* առանձին, անջատ; տարբեր отдельный, развединный; различный

series *n* շարք, սերիա ряд, серия

serve *v* ծառայել; աշխատել; սպասարկել, ծառայություն մատուցել служить; работать; обслуживать; оказать услугу

service *n* ծառայություն, սպասարկում служба, обслуживание, услуга, сервис

set *n* բազմություն, հավաքածու, կոմպլեկտ; խումբ; մարդկանց շրջան; շարք, սերիա множество, набор, комплект; группа; круг лиц; ряд; серия *v* դնել; նշանակել գինը ставить; назначать (цену)

share *n* ակցիա, բաժնետոմս: մաս, բաժին акция; часть, доля *v* բաժանել разделять

shareholder *n* բաժնետեր, փայատեր акционер, пайщик

ship *v* փոխադրել, ուղարկել отправлять

shop *n* խանութ: արհեստանոց: արտադրամաս магазин; мастерская; цех

shortcoming *n* պակասություն, թերություն недостаток, дефицит

short-term *a* կարճաժամկետ краткосрочный

sick *a* հիվանդ больной, нездоровый

sign *n* նշան знак *v* ստորագրել подписывать, ставить подпись

significant *a* կարևոր, էական, նշանակալից важный, значимый, существенный

signify *v* նշանակություն ունենալ, դեր խաղալ означать, играть роль, иметь значение

silver *n* արծաթ, արծաթադրամ серебро, серебряная монета

similar *a* նման, համանման, միանման аналогичный, сходный, похожий, подобный

similarly *adv* նմանապես, համանման ձևով так же, подобным образом

simple *a* պարզ, հասարակ, ոչ բարդ, հեշտ простой, несложный

simply *adv* պարզապես просто

single *a* մի, միակ один, единственный

size *n* չափ, մեծություն размер, величина

skill *n* հմտություն, վարպետություն: որակավորում умение, мастерство: квалификация

skilled *a* հմուտ, որակյալ умелый, квалифицированный

skillful *a* հմուտ, որակյալ умелый, квалифицированный

slip *v* սայրաթել, ускользать

so *adv* այսպես так and ~ on և այլն и так далее

society *n* հասարակություն общество

solution *n* լուծում решение

solve *v* լուծել решать

sound *n* ձայն звук *a* հուսալի, վստահելի: առողջ (դատողության մասին) надежный: здоровый (о суждении) *v* հնչել звучать

source *n* աղբյուր источник

space *n* տարածություն, տեղ пространство, место

specialist *n* մասնագետ специалист

specialization *n* մասնագիտացում специализация

specialize *v* մասնագիտանալ специализироваться

sphere *n* բնագավառ: գործունեության ոլորտ сфера; область деятельности

spirit *n* ոգի, հոգեկան ունակություններ дух, духовные способности

spread *n* տարածում распространение *v* տարած(վ)ել распространять(ся)

stable *a* հաստատուն устойчивый, стабильный

staff *n* աշխատակազմ, անձնակազմ, հաստիք штат, персонал *v* համալրել անձնակազմը укомплектовать персонал

staffing *n* անձնակազմի համալրում укомплектование персонала

stage *n* փուլ, ստադիա, ժամանակաշրջան ступень; стадия, период, этап

staggering *a* անկայուն неустойчивый

stake *n* to be at ~ վտանգի մեջ լինել быть в опасности

standard *n* ստանդարտ, մակարդակ стандарт, уровень

stark *a* բացարձակ абсолютный

state *n* դրություն, վիճակ: պետություն: նահանգ состояние, положение: государство: штат *a* պետական государственный *v* հաղորդել, հայտարարել: ձևակերպել, հաստատել: շարադրել сообщить, заявить, формулировать; излагать

statement *n* հաղորդում, հայտարարություն: պաշտոնական հաշվետվություն сообщение, заявление: официальный отчет

statistic *n* վիճակագրական статистический

statistics *n* վիճակագրություն статистика

steady *a* հաստատուն, կայուն устойчивый, неизменный, постоянный

stimulus *n* (pl stimuli) խթան стимул

stock *n* պաշար, ֆոնդ: պետական արժեթղթեր, ակցիաներ, գույք: ինվենտար запас, фонд: государственные ценные бумаги, акции, инвентарь

Stockholder *n* բաժնետեր, ակցիոներ акционер, владелец акций

storage *n* պահում, պահելը: պահեստ, պահպանելը хранение: склад

store *n* պաշար: պահեստ запас, склад *v* պահպանել хранить, сохранять

strength *n* ուժ, ամրություն сила, прочность

strive *v* ջանալ, ջանք գործ դնել стараться, прилагать усилия

strong-willed *a* հաստատուն (ուժեղ կամքի տեր) волевой

structure *n* կառուցվածք структура

struggle *n* պայքար борьба

study *n* ուսումնասիրում, ուսումնասիրություն изучение, исследование *v* ուսումնասիրել, հետազոտել, դիտել: սովորել изучать; исследовать; рассматривать; учиться

subject *n* առարկա, նյութ: թեմա предмет, тема *v* ենթարկել, ենթարկել (գործողության, ազդեցության): ներկայացնել (պլան) подчинять, подвергать (влиянию, воздействию), предоставить (план)

subordinate *n* ստորադաս անձ подчинённое лицо *a* ենթակա, ստորադաս подчинённый *v* ենթակայության տակ դնել подчинять

subsequent *a* հետագա, հաջորդ последующий

substantial *a* էական, կարևոր, значительный, существенный, важный
substantially *adv* էապես, ըստ էության, հիմնականում по существу, в существенном, в главном, в основном
succeed *v* հետևել, հաջորդել, հաջողության հասնել следовать; иметь успех, достигать цели
successful *a* հաջողակ, успешный, удачный
such *a* այսպիսի, այդպիսի такой ~as (այնպիսին) ինչպիսին, ինչպես որինակ такой как, так например
sufficient *a* բավականաչափ, բավարար, достаточный
suit *v* հարմար լինել; համապատասխանել годиться; соответствовать
supervise *v* հսկել, վերահսկել, վարել, կառավարել наблюдать, надзирать за чем-л., контролировать, заведовать
supervision *n* հսկողություն, վերահսկողություն; կառավարում контроль; наблюдение; надзор, управление,
supplier *n* մատակարարող поставщик
supply *n* մատակարարում; պաշար; էկ. առաջարկ ~ and demand պահանջարկ և առաջարկ *pl* մթերք, պաշարեղեն, պարեն снабжение; запас; эк. предложение ~ and demand спрос и предложение *pl* припасы, продовольствие *v* մատակարարել, տրամադրել, տալ; հոգալ;

բավարարել (կարիքը) снабжать, поставлять; удовлетворять (потребность)
support *n* պաշտպանություն, աջակցություն поддержка, помощь *v* քաջալերել, աջակցել поддерживать, помогать
suppose *v* ենթադրել, կարծել, համարել предполагать, полагать, считать.
surplus *n* ավելցուկ, հավելորդ, մնացորդ излишек, избыток, остаток *a* հավելյալ, излишний, прибавочный
survey *n* ակնարկ, ամփոփում, ստուգում, ուսումնասիրություն, հաշվետվություն (հետազոտման) обзор, обозрение; обследование; отчёт (обследовании) *v* դիտել, զննել, ուսումնասիրել, հետազոտել обозревать, обследовать
sustain *v* պահել поддерживать
systematically *a* սիստեմատիկորեն систематично

T

table *n* աղյուսակ, ցուցակ таблица *v* աղյուսակ կազմել составлять таблицу
tangible *a* նյութական, իրական вещественный, материальный, реальный
task *n* խնդիր, առաջադրանք задача, задание
tax *n* հարկ, տուրք налог, пошлина *v* հարկադրել облагать налогом
taxation *n* հարկադրում, հարկում налогообложение, обложение налогом

technology *n* տեխնոլոգիա, տեխնիկա технология, техника
tedious *a* ծանծրալի, հոգնեցուցիչ скучный, утомительный
term *n* ժամկետ; տերմին срок, термин *pl* պայմաններ условия *pl* արտահայտություն выражение
test *n* տեստ; փորձարկում, ստուգում; քննություն тест, испытание, проверка, экзамен *v* փորձարկել, ստուգել, ստուգման ենթարկել тестировать, проверять, испытывать
thanks *n* ~ to շնորհիվ благодаря
that *pron* այդ, այն, որ, որը тот, та, то *conj* որ: այն, որ: որպեսզի что; то, что; для того, чтобы ~ is այսինքն то есть
theorist *n* տեսաբան, թեորետիկ теоретик
therefore *adv* ուստի, դրա համար, ուրեմն, հետևաբար следовательно, поэтому, вследствие
thing *n* իր, առարկա вещь, предмет
thorough *a* հիմնավոր, լիակատար, կատարյալ совершенный, полный, доскональный
thousand *n* հազար, փոխ. մեծ քանակություն; тысяча, перен.
through *prep* միջով, միջոցով; ընթացքում через, сквозь, по, через посредство
throughout *prep* միջով по всему, через ~ the world ամբողջ աշխարհում по всему миру ամբողջ ընթացքում в продолжение
thus *adv* այսպես, այսպիսով таким образом

tie *v* Լապել связывать
time *n* ժամանակ, ժամ, պահ; անգամ время, период времени, пора; раз
timely *a* ժամանակին արված, յուրաքանչյուր своєвременный
together *adv* միասին вместе, сообща
too *adv* չափազանց, անչափ, շատ; ևսկապես слишком, чересчур, также, тоже
tool *n* գործիք инструмент փխր, գործիք, միջոց перен. орудие, средство
total *a* ամբողջ, լրիվ, (համ)ընդհանուր, весь, целый, полный, (все)общий, совокупный *v* հանրագումարի բերել; կազմել(որոշ թիվ) подводить итог, суммировать; составлять (число)
toward տե՛ս towards
towards *prep* դեպի, ուղղությամբ; հանդեպ, նկատմամբ к, в направлении; по отношению
trace *n* հետք след *v* հետևել следовать, выследить
track *n* հետք след *v* հետևել следовать, проследживать
trade *n* առևտուր, արհեստ торговля, ремесло *v* առևտուր անել торговать
trader *n* առևտրական торговец
trading *n* առևտուր торговля *a* առևտրական торговый
training *n* պատրաստում (հոմանշան) ուսուցում; վարժարան (подготовка (практическое обучение); тренировка

transaction *n* գործ, գործարք дело, сделка

transfer *n* տեղափոխություն: փոխադրում, փոխանցում перенос, перемещение, перевод *v* տեղափոխել, փոխադրել перемещать, переносить, переводить

transport *v* տեղափոխել, փոխադրել, փոխադրամիջոցով ուղարկել переносить, перемещать, транспортировать

treatment *n* վարմունք, վերաբերմունք, վարվեցողություն: մշակում обращение, обхождение; обработка

tremendous *a* հսկայական, վիթխարի огромный

trend *n* ընդհանուր ուղղություն, տեղեկացում общее направление, тенденция *v* տեղեկացում ունենալ проявлять тенденцию

trial *n* փորձարկում, փորձ испытание; проба; опыт

trouble *n* անհանգստություն, անախորժություն; հոգս, մտահոգություն беспокойство; неприятность; забота *v* անհանգստացնել, անհանգստանալ беспокоить(ся)

truck *n* բեռնատար ավտոմոբիլ, грузовой автомобиль, грузовик

trust *n* վստահություն, доверие *v* վստահել доверять

truth *n* ճշմարտություն истина

try *v* փորձել, ջանալ пробовать; пытаться, стараться

turn *n* դարձ; հերթ оборот; очередь *v* շրջ(վ)ել; ձևափոխ(վ)ել, փոփոխ-

(վ)ել поворачивать(ся); преобразовывать(ся), превращать(ся)

type *n* տեսակ тип

typewriter *n* գրամեքենա, մեքենա-գրուիի пишущая машинка: машинистка

U

unable *a* անկարող, անընդունակ неспособный

unbiased *a* անկանխակալ непредубежденный

under *prep* տակ, ժամանակ, օրոք под; при

undergo *v* (underwent, undergone) ենթարկվել; կրել, տանել подвергаться; испытывать, переносить

understand *v* (understood) հասկանալ, ըմբռնել понимать

understanding *n* ըմբռնում, հասկացում понимание; осмысление;

undertake *v* (undertook, undertaken) ձեռնարկել, նախաձեռնել; պարտավորվել предпринимать; брать на себя, обязываться, ручаться

underwrite *v* ասպահովագրել արժեթղթերը страховать ценные бумаги

underwriting *n* ասպահովագրություն (արժ. թուղթ) страхование (цен. бум.)

unexpected *a* անսպասելի, անակնկալ неожиданный

unfavourable *a* անբարենպաստ неблагоприятный

unify *v* միավորել, միացնել, միասնականացնել объединять, унифицировать

uninterrupted *a* անընդհատ непрерываемый

unique *a* եզակի, միակ; անսման единственный в своём роде; бесподобный

unit *n* միավոր единица

unite *v* միավոր(վ)ել, համախմբ(վ)ել соединять(ся), объединять(ся)

universal *a* (համ)ընդհանուր, ունիվերսալ всеобщий, всемирный, универсальный

unlike *a* ոչ նման, տարբեր неодинаковый, разный *prep* ի տարբերություն в отличие от

unload *v* բեռնաթափ(վ)ել, разгружаться, выгружать

unpredictable *a* անկանխատեսելի непредсказуемый

unstable *a* անկայուն, անհաստատ, փոփոխական непостоянный, неустойчивый

usage *n* օգտագործում, գործածություն, կիրառում употребление, использование

use *n* օգտագործում использование, применение *v* օգտագործել использовать, применять

useful *a* օգտակար, պիտանի, պետքական полезный, пригодный

utility *n* օգտակարություն, օգտավետություն полезность; выгода, польза

utilization *n* օգտագործում, օգտագործելը использование

utilize *v* օգտագործել использовать

V

value *n* գին, արժեք цена, стоимость *v* գնահատել оценивать

valuable *a* արժեքավոր, թանկագին ценный, дорогой

variety *n* բազմազանություն, գանազանություն, մեծ քանակություն, միջարք разнообразие, множество, ряд

various *a* տարբեր, գանազան, բազմազան различный, разнообразный

vary *v* փոխ(վ)ել, փոփոխ(վ)ել, տարբերվել изменять(ся), менять(ся)

venture *n* ռիսկային ձեռնարկություն, առևտրային ձեռնարկություն рискованное предприятие, коммерческое предприятие

view *n* տեսակետ, կարծիք, հայացք: տեսարան, տեսադաշտ: պատկերացում взгляд, мнение, точка зрения; вид, план, представление *v* դիտել, զննել; նայել մի բանի осматривать, смотреть на, рассматривать

vital *a* կենսական, էական, կարևոր, անհրաժեշտ жизненный, существенный, важный, необходимый

vocational *a* մասնագիտական профессиональный

volume *n* ծավալ объем

vote *v* քվեարկել голосовать

voter *n* ընտրող, քվեարկության մասնակից избиратель

W

wage *n* աշխատավարձ, վարձատրություն заработная плата, зарплата

want *n* պակաս, կարիք, անհրաժեշտություն **недостаток, необходимость, потребность, нужда** *v* ցանկանալ, ուզենալ, կարիք գգալ **хотеть, желать, нуждаться, испытывать необходимость**

ware *n pl* ապրանք(ներ) **товары**

warehouse *n* պահեստ **товарный склад**

watch *v* դիտել **наблюдать**

way *n* ճանապարհ, ուղի, միջոց, գործելակերպ **дорога, путь, способ, образ действий**

weak *a* թույլ, տկար **вялый, бездеятельный**

wealth *n* հարստություն, առատություն, բարեկեցություն **богатство, изобилие, благосостояние**

wear *n* հագուստ, մաշվածք **ношение; одежда; износ, изнашивание** *v* կրել, մաշել **изнашиваться; срабатываться**

weigh *v* կշռել **взвешивать, весить**

weight *n* կշիռ, քաշ **вес** *v* կշռել **взвешивать**

welfare *n* բարեկեցություն **благосостояние, благополучие**

whenever *adv* երբ էլ որ, հենց որ **когда бы ни, всякий раз как; как только**

whereas *conj* մինչդեռ, որովհետև, քանի որ **тогда как, в то время как, поскольку**

which *a* որ **какой** *pron* որը **который**

while *conj* մինչ, մինչդեռ, չնայած **пока, в то время как; несмотря на**

whole *n* ամբողջը, ամբողջություն **целая** *as a ~* որպես ամբողջություն

в целом, в совокупности *a* ամբողջ, լրիվ **весь, целый, полный**

wide *a* լայն, ընդարձակ, մեծածավալ **широкий, обширный**

widespread *a* լայնատարած, լայն տարածում գտած **широко распространенный**

will *n* կամք, կամքի ուժ, ցանկություն **воля, сила воли, желание**

willing *a* (սիրով) պատրաստ (մի բան անելու), հնազանդ (охотно) **готовый (сделать что-л)**

wish *n* ցանկություն **желание** *v* ցանկանալ **желать, хотеть**

within *prep* ներսում, ներսը, սահմաններում, ընթացքում **внутри, в пределах, в рамках, в течении**

without *prep* առանց **без**

wood *n* փայտանյութ, փայտ **лес, лесоматериал, древесина**

work *n* աշխատանք **работа** *v* աշխատել **работать**

worker *n* բանվոր, աշխատող **исполнитель, работник**

world *n* աշխարհ **мир, свет** *a* համաշխարային **мировой**

Y

yet *adv* դեռ, դեռևս; այնուամենայնիվ, բայց և այնպես, չնայած **(всё) ещё, тем не менее, несмотря на**

yield *v* բերել, տալ (եկամուտ, բերք) **приносить, давать (доход, урожай)**

Reference

1. Ashely A.A. Correspondence workbook-Oxford University Press, 1998
2. Friedman J.P. Dictionary of Business Terms.-N.Y. Barron's Educational series, Inc , 1994
3. McConnell C.R., Brue S.L. Economics, Principles, Problems, and Policies, -Boston-N.Y.-San Francisco: /rwin/ McGraw-Hill, 1999
4. Oxford Wordpower Dictionary-Oxford: Oxford University Press, 1999
5. Stevans S.Skinner, John M.Ivancevich Business for the 21st century, 1992

TABLE OF CONTENTS

SECTION 1

Lesson 1 – The Nature of Economics	5
Lesson 2 – Kinds of Economics	13
Lesson 3 – Economic goals	19
Lesson 4 – The Importance and Role of Economics	25
Lesson 5 – Why Study Business	32
Lesson 6 – People Form the Core of Business	38
Lesson 7 – The Nature of Business	43
Lesson 8 – Basic Factors in Business	49
Lesson 9 – Legal forms of Organization	60
Lesson 10 – International Business	71
Lesson 11 – The Importance and Role of the Personnel Department	80
Lesson 12 – What is Management?	93
Lesson 13 – Marketing	99
Lesson 14 – Career in Finance	104
Lesson 15 – Insurance	109
Lesson 16 – Securities	116
Lesson 17 – Accounting	121

SECTION 2

Career in Business	124
Small Business Ownership	126
Franchises	127
Career in Accounting	129
Career in Marketing.....	133
Advertising	134
Market Research	134
Career in Management	137
Career in International Business	140

SECTION 3

Business Language. Expressions, most commonly used in commercial letters	144
Business letters	159
Dialogues on business	163

SECTION 4

Glossary	168
----------------	-----

Anahit Zatikyan

Economics in English

Designed by *Tigran Apikyan*